

ת"פ 38279/06/14 - מדינת ישראל נגד פלוני, אחמד אבו סנינה

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' הנשיא (בפועל) אהרן פרקש
ת"פ 38279-06-14 מדינת ישראל נ' פלוני (קטין) ואח'

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

ב"כ עו"ד ארוסי-כהן

נגד

הנאשמים

1. פלוני (קטין)

ע"י ב"כ עו"ד ג'אד קדמאני

2. אחמד אבו סנינה (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד מוניר רסאס

הכרעת דין

הקדמה

הפרשה שלפניי חמורה והסתיימה באופן מצער בפציעתו של שוטר מג"ב (להלן - "השוטר" או "השוטר עדנאן"), בעיר העתיקה בירושלים, ב"יום ירושלים" לפני כשנתיים (28.5.14). תחילתה של הפרשה בהפרות סדר ובאירועים של ידויי אבנים, שהחלו עוד בבוקר היום, והמשיכו עד לשעות הערב. במסגרת אלו, נפצע השוטר, בסמוך לשעה 21:00. השוטר נפגע מאבן שהושלכה מאחת הגגות, נפצע קשה בראשו, ועל דרך נס נותר בחיים. לאחר תהליך שיקום ארוך ולמרבה הצער, הוא נותר נכה.

הנאשמים בפרשה זו הם שלושה, פלוני (להלן - "הנאשם 1"), אחמד אבו סנינה (להלן - "הנאשם 2"), אחמד ברגיני (להלן - "ברגיני"). כתבי האישום שלהם הופרדו, כך שהנאשם 1 והנאשם 2 עומדים למשפט לפניי. כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות של חבלה חמורה בכוונה תחילה, עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - "חוק העונשין"), ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(2)+(3) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין והשתתפות בהתפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין.

משפטו של ברגיני נשמע בפני מותב נפרד, הוענק לו חיסיון לפי סעיף 47 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971 (להלן - "פקודת הראיות"), והוא שימש כעד תביעה במשפט זה.

הנאשמים כפרו במיוחס להם בכתב האישום. שניהם כאחד טענו "במקום אחר הייתי", לפי סעיף 152 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן - "חוק סדר הדין הפלילי"). הנאשם 1 טען, כי היה בביתו בזמן האירוע, משום שהיה במעצר בית, כתוצאה מאישום קודם. הנאשם 2 טען גם הוא, כי היה בביתו, וישן בזמן האירוע.

הנאשם 1 דבק בגרסת האליבי, החל מחקירותיו במשטרה וכלה בעדותו בבית המשפט.

הנאשם 2 מסר שתי גרסאות שונות. גרסתו הראשונה, היא גרסת האליבי לפיה ישן בעת האירוע. לאחר מכן, עוד

עמוד 1

בשלביה הראשונים של החקירה, חזר מגרסה זו ומסר גרסה נוספת, המפלילה במישרין את הנאשם 1 ואת ברגיטי באירוע. גרסה זו גם מפלילה לכאורה את הנאשם 2 עצמו, אם כי מכוחן של ראיות נסיבתיות. אולם, בפתח משפטו חזר בו הנאשם 2 גם מגרסה זו, וטען טענת האליבי.

הנאשם 2 טען, כי ההודאות שנגבו ממנו בחקירותיו במשטרה נגבו באופן שאינו חופשי, כי הן לא ניתנו מרצון, ובשל כך מסר את גרסתו המפלילה. במהלך המשפט נשמעו עדים לעניין טענת הזוטא, ובהסכמת הצדדים הוחלט, כי ההכרעה בטענה זו תינתן במסגרת הכרעת הדין.

ברגיטי גם הוא טען "במקום אחר הייתי", ולאחר מכן שב מגרסה זו, ומסר גרסה המפלילה אותו ואת הנאשמים. בעדותו בבית המשפט, שב לטענת האליבי, וביקש לאמץ אותה כגרסת האמת.

בין הצדדים הייתה הסכמה ברורה, כי השוטר נפגע על-ידי אבן שהושלכה לעברו ופצעה אותו בראשו, ועל תוצאותיו העגומות של אירוע זה. עם זאת, יריעת המחלוקת במקרה שלפניי, נרחבת. המשפט שהתנהל היה מורכב וארוך, הן בשל שלל הגרסאות שמסרו הנאשמים וברגיטי, הן בשל ריבוי העדים, והן בשל ריבוי הסוגיות המשפטיות והמחלוקות הנדרשות להכרעה.

במשפט העידו 12 עדי תביעה, חלקם העיד פעמיים בשל טענת הזוטא. בנוסף, העידו עשרה עדי הגנה. לעיוני הוגשו מוצגים רבים, ביניהם עשרות דיסקים המתעדים את החקירות. זאת ועוד. במהלך המשפט נשלח שוטר למקום ההתרחשות, מצויד במצלמה, על מנת להכריע במחלוקת בדרכי הגישה לזירת האירוע. מעבר לכך, בעיצומו של המשפט, הגישה המאשימה בקשה לתיקון כתב האישום, וכתב האישום גם תוקן בשנית על-פי החלטתי.

אדון תחילה בבקשה לתיקון כתב האישום, זאת לנוכח טענות ב"כ הנאשם 2 לנושא. משם אפנה לטענת הזוטא של נאשם 2. לאחר מכן, אבחן את טענות האליבי של הנאשמים, פרשת ההגנה ופרשת התביעה. לסיום, אדון במכלול הראייתי באספקלריה של "המבצעים בצוותא".

א. העובדות המתוארות בכתב האישום המתוקן בשנית

1. על פי הנטען, ביום 28.5.14 חל "יום ירושלים", במהלכו התרחשו התפרעויות בעיר העתיקה, שכללו יידוי אבנים לעבר כוחות הביטחון ויהודים ששהו בה.
2. בסמוך לשעה 15:30, נפגשו הנאשמים עם ברגיטי ועם אחרים נוספים (להלן - "**האחרים**"), שזהותם אינה ידועה למאשימה, ברחוב הגיא בעיר העתיקה. במהלך פגישה זו קשרו השלושה והאחרים קשר ליידות אבנים בשעות הערב, מגג בית ברחוב על-א-דין (להלן - "**גג הבית**" / "**הגג**") בשעות הערב.
3. בהמשך לכך, בסמוך לשעה 20:00, במסגרת קשירת הקשר ולשם ביצועו, הצטיידו השלושה ועוד שניים אחרים (להלן - "**החמישה**") בכ - 15 אבנים בגדלים שונים, בלוקים ואבני חיפוי קיר (להלן - "**האבנים**"). את האבנים סידרו על גדר אבן שהקיפה את גג הבית, בצד הפונה לסמטת רחוב על-א-דין, בגובה של כ-5 מטר מהרחוב, במטרה ליידות אותן לעבר יהודים שיעברו ברחוב.
4. החמישה, כל אחד בתורו, התקרבו אל שפת הגג והביטו לעבר הרחוב, ויידו אבנים בקוטר 10 ס"מ לעבר צומת רחובות הגיא ועל-א-דין, בו שהו באותה העת שוטרים. בסמוך לשעה 21:00, עבר ברחוב על-א-דין השוטר עדנאן,

אשר היה במקום לצורך חלוקת אוכל לכוחות הביטחון.

5. בעוברו מתחת לגג הבית, הרים אחד מהשלושה אבן חיפוי קיר בגודל 20 - 30 ס"מ, ובמשקל של 2.3 ק"ג (להלן - "האבן"), והשליך אותה מהגג לעבר ראשו של השוטר. האבן פגעה ישירות בראשו, השוטר נפל במקום, מדמם, ואיבד את הכרתו. הנאשמים והאחרים נמלטו מהמקום.
6. כתוצאה ממעשים אלה נגרם לשוטר שבר בגולגולת, הוא איבד את ראייתו באופן זמני, סבל מכאבים בגבו וברגלו ואושפז למשך כשבועיים. בתום תקופת האשפוז הועבר ל"בית לוינסטין", שם שהה נכון ליום הגשת כתב האישום.
7. במעשים אלה, כך כתב האישום, פגעו הנאשמים בצוותא חדא באדם באמצעות נשק פוגעני, בכוונה לגרום לו חבלה של ממש. כמו כן, השתתפו בהתפרעות וניסו לתקוף שוטרים כשהם מזוינים באבן ובחבורה.

ב. תיקון כתב האישום

1. כתב האישום המקורי הוגש לבית המשפט ביום 19.6.14. ביום 30.6.14 הוגש לבית המשפט כתב אישום מתוקן, לפי סעיף 91 לחוק סדר הדין הפלילי. לצורך תיקון זה לא נדרשה המאשימה לאישור בית המשפט, שכן טרם החל ההליך. ביום 27.7.15, לאחר שנסתיימה פרשת ההגנה, הגישה באת כוח המאשימה, בקשה לתיקון כתב אישום בשנית, לפי סעיף 92 (א) לחוק סדר הדין הפלילי.
2. לגופם של דברים, ביקשה ב"כ המאשימה להחליף את המילים "רחוב הגיא" (בהקשר של הגג), ל"רחוב על-א-דין". לדבריה, בתמצית, המדובר בטעות טכנית, בה הבחינה אך בשלב זה של ההליך. ב"כ המאשימה הדגישה, כי לאורך המשפט היה ברור לצדדים שהחלק המייחס לנאשמים את התכנון המוקדם, התרחש לכאורה ברחוב הגיא ("המכולת של חאפז"). לא הייתה מחלוקת עובדתית על כך שהמקום בו יודתה האבן ופגעה בשוטר, הינו ברחוב על-א-דין, ובהתאם לכך התנהל המשפט.
3. בהמשך לכך, ביקשה המאשימה לתקן את המילים "שער אל-מג'לס", למילים "צומת רחובות הגיא ועל-א-דין". לדבריה, עניין זה הובהר לאחר עדותו של השוטר עדי עזאם (עד תביעה 3) בבית המשפט, מיום 24.11.14, ובהתאם לכך התנהלו יתר החקירות בבית המשפט.
- ב"כ הנאשם 2, עו"ד מוניר רסאס, התנגד לבקשה. עיקר טענתו, כי התיקון כמבוקש יגרום לפגיעה ממשית בהגנת הנאשם 2, ואינו מתיישב עם לשון סעיף 92 (א) לחוק סדר הדין הפלילי. לדבריו, מדובר בתיק פשע, ועל כן למקום ביצוע העבירה חשיבות עליונה. עוד נטען, כי תיקון זה יפגע באפשרותו של הנאשם להצביע על אחד החשודים כמעורב באירוע. בשל האמור לעיל, נטען כי תיקון זה יעלה עד כדי עיוות דין, ועל כן יש לדחות את הבקשה.
4. ב"כ הנאשם 1, עו"ד ג'אד קדמאני, הגיש התנגדות כללית לבקשה.
5. כלל הוא, כי כאשר המדובר בבקשה לתיקון כתב האישום לאחר תחילת המשפט, בית המשפט יתיר את התיקון, ובתנאי שלא יהיה בכך כדי לקפח את הגנתו של הנאשם. קל וחומר, כאשר המדובר בשלב מתקדם של המשפט, ובעניינו, בסיום פרשת ההגנה.
6. ביום 20.8.15 קיבלתי את בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום. בהחלטה ציינתי, כי המדובר בטעות טכנית גרידא, הגוררת תיקון טכני בלבד. כן ציינתי, כי המשפט בכללותו, על כל חקירות העדים והמוצגים שהוגשו במהלכו,

נערך כאשר הונחו כמובנים מאליהם התיקונים אותם ביקשה המאשימה. כך, על-פי השרטוטים שהוגשו מטעם עדי המאשימה, התכנון המקדים לאירוע התרחש ליד המכולת של חאפז, ברחוב הגיא, והשוטר נפגע מהאבן ברחוב על-א-דין.

בשל האמור, קבעתי כי לא נגרם ולא ייגרם, כל עיוות דין לנאשמים עם תיקון כתב האישום כמבוקש. משכך, התרתי את התיקונים כפי שמבוקש בבקשת המאשימה.

7. ההגנה לנאשם 2, חזרה וטענה שוב בשלב הסיכומים, כי אין המדובר בתיקון טכני, אלא בתיקון מהותי. לדבריה, למאשימה היה ידוע היטב כי השוטר לא נפצע ברחוב על-א-דין, כפי שהתברר בשלב מאוחר של המשפט. התנהלות זו של המאשימה, נגועה בחוסר תום לב, ומעידה כי המאשימה ניהלה את המשפט בהעדר ניקיון כפיים, שעה שבחרה לאמץ גרסה באופן מאולץ, אך כדי להרשיע את הנאשמים.

8. אעיר, כי ההגנה נקטה לשון גוזמה, בהתייחס להתנהלות המאשימה. גם לגופם של דברים, אינני מוצא כי יש ממש בטענתה כי המדובר בתיקון מהותי שיש בו לפגוע בהגנת הנאשמים. ההגנה לא תמכה את טענותיה בראיות או בממצאים עובדתיים.

9. למעלה מהצורך, אשוב ואדגיש, כי לאורך המשפט כולו התייחסה ההגנה לרחוב על-א-דין, כרחוב בו התרחש האירוע, הדבר ניכר בבירור בחקירות עדי ההגנה, ובגרסת הנאשמים גם כן. משכך, ובהינתן כי אין המדובר בתיקון מהותי, והגנת הנאשמים אינה נפסדת כתוצאה ממנו, החלטתי לעניין זה נותרת בעינה, על טעמיה ונימוקיה.

ג. קבילות הודעות הנאשם 2 - "משפט זוטא"

רקע

1. ככלל, יכריע בית המשפט בשאלת קבילות הודיית נאשם, בפתח המשפט. אולם במקרה שלפניי, הכרעה במשפט הזוטא, כרוכה בהכרעת הדין, שכן היא מתייחסת לממצאי מהימנות בנוגע לגרסאותיו השונות של הנאשם 2, שמסר בחקירותיו שתי גרסאות: בגרסה הראשונה טען "במקום אחר הייתי", כי בעת האירוע ישן בביתו (להלן) - **"הגרסה לפיה ישן בעת האירוע"**. בגרסה השנייה טען, כי בעת האירוע, ישב על מדרגות בשכונה, ותוך כדי ששוחח בטלפון עם חברתו, ראה את הנאשם 1 ואת ברגיטי מיידים אבנים מהגג, ובכללן ידה הנאשם 1 את האבן שפגעה בשוטר (להלן) - **"הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע"**. לאחר מכן, הנאשם 2 חזר בו מגרסה זו, וטען כי היא הושמה בפיו במקביל לאלימות ולחצים שהופעלו נגדו בחקירה, עד לכדי שנשברה רוחו וטומטמו חושי.

2. לדברי ב"כ המאשימה, עו"ד ענת ארוסי כהן, טענות אלה משוללות יסוד. לדידה, החוקרים לא הפעילו אלימות נגד הנאשם 2, כמו-כן לא כיוונו אותו למסור את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. יוצא בזאת, כי דיון בתוכן הודאותיו של הנאשם 2, כחלק ממצאי מהימנות בתיק זה, חיוני להכרעה בטענת הזוטא, וכך אעשה עתה.

טענות הנאשם 2

3. בפתח המשפט טען ב"כ הנאשם 2, כי ההודעות שנגבו ממנו במשטרה, אינן קבילות משאינן עומדות בדרישת סעיף 12 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א - 1971 (להלן - **פקודת הראיות**), והן נגבו שלא באופן חופשי ומרצון.

4. לטענת ב"כ הנאשם 2, על דרך הכלל, קיים קושי אינהרנטי לטעון כנגד אי חוקיות חקירה, שכן שיטות ודרכי החקירה

נסתרות, וידועות אך למשטרה ולחוקריה. עם זאת, במקרה דנן, כך הטענה, ניכר כי החקירה נוהלה שלא כדין, לוותה באיומים, צעקות, השפלות, השמצות והטעיות, ונערכה בתנאים בלתי נאותים. מדובר בשיטת חקירה בלתי הוגנת, שמטרתה חילוץ הודאות בכוח, על-ידי חדירה לחיי הפרט והעמדתו במצבים מביכים, יצירת מורת רוח ועוגמת נפש, כל זאת תוך שימוש בכוח פיזי ונפשי בלתי סביר. כתוצאה מהמתואר, כך נטען, ההודאות ניגבו בתנאי לחץ ותחת השפעה בלתי הוגנת, ואף הופעלו לחצים יתרים, כל זאת משום שקורבן העבירה שוטר בתפקידו.

5. על-פי הנטען, בחקירה מיום 10.6.14, אחד החוקרים סטר לפניו של הנאשם 2, חוקר שני הטיח את ראשו בארון מתכת, וחוקר שלישי הכה אותו באגרופים בבטנו, כל זאת בטרם החלה החקירה. ואילו בחקירה מיום 11.6.14, דחף החוקר את הכיסא עליו ישב הנאשם, הכיסא נשבר והוא נפל ארצה. חוקר שני הכה אותו בבטנו וסטר לפניו.

6. עוד נטען, כי החוקרים שמו מילים בפיו, הדריכו אותו, ערכו תרשומת כרצונם וללא הסכמתו, הכתיבו לו הודאות והחתימו אותו עליהן מבלי שאישר את תוכן. הנאשם 2 נחקר שעות רבות ללא הפסקה, בשעות הלילה המאוחרות, החוקרים הטיחו בו האשמות שווא, ניצלו לרעה את גילו הצעיר ומצבו האישי הפגיע. הנאשם נחקר על-ידי מספר חוקרים בעת ובעונה אחת. בנוסף, הודאותיו נגבו תוך שימוש באמצעי פיתוי והשאה, שעה שהחוקרים הפצירו בפניו כי ככל שיודה ישוחרר ויוקל דינו, ומנגד, ככל שלא יודה, יוחמר היחס כלפיו וכך גם יוחמר עונשו.

7. עוד טענה ההגנה לנאשם 2, כי הלה המתין פרק זמן ממושך, מעת שהוצא מבית המעצר ועד לתחילת חקירתו. בפרק זמן זה שהה הנאשם בחדרי החקירה ללא מעש ומבלי שהופעל התיעוד, כן המתין מחוץ לחדר החקירה. משכך, טענה, קיימת סבירות רבה שהופעלה נגדו אלימות מחוץ לחדרי החקירה, וכפועל יוצא, היא אינה מתועדת.

8. כן נטען, כי ניתן ללמוד שהנאשם 2 היה נתון ללחץ ולאיומים בחקירתו, משום שקיימות ראיות נסיבתיות המעידות כי בחקירתו של ברגיטי הופעל לחץ דומה, מבלי שהוזהר כמצוות החוק.

9. לסיכום, לדברי ב"כ נאשם 2, שיטת החקירה מלמדת כי מטרת החוקרים הייתה אחת, והיא להפליל את הנאשמים, לגרום לכך שהנאשם 2 יודה בביצוע העבירות שלא מרצונו החופשי, ויפליל את האחרים. לאורך המשפט, לא מסר הנאשם 2 כל פרט הקושר אותו ישירות לאירוע. בהתייחס לטענת הזוטא, המדובר בגרסה מול גרסה, וקיימות ראיות נסיבתיות המטות את הכף לאימוץ גרסתו של הנאשם 2. כן נטען, כי סירובם של החוקרים לבצע בדיקת פולגרף, מעיד על עצמו, ומחזק את גרסת הנאשם.

טענות המאשימה

10. לדברי המאשימה, יש לדחות את טענת הזוטא, במישור המשפטי והעובדתי. במישור המשפטי טענה, כי תכליתו של משפט זוטא היא לבחון האם הודיית נאשם ניתנה באופן חופשי ומרצון. אולם, במקרה זה, הנאשם 2 לא הודה בחקירותיו בביצוע העבירה, ועל כן אין לבחון את המקרה לאורו של סעיף 12 לפקודת הראיות. המדובר באמרת נאשם, ועל כן יש לבחון אותה לאורו של סעיף 11 לפקודת הראיות.

11. המאשימה הוסיפה, כי הנאשם 2 העלה לראשונה את טענת הזוטא לאחר הגשת כתב האישום, ובאופן מתפתח, ולא טען כל טענה נגד אלימות שהופעלה נגדו בשלב דיוני המעצר, הגם שראש צוות החקירה, נכח בדיונים אלה. עוד טענה, כי במהלך עדותו של הנאשם 2 בבית המשפט, הוסיף טענות נוספות בדבר אלימות שהופעלה נגדו, אשר לא הוטחו בשוטרים עת העידו במסגרת פרשת התביעה.

12. ב"כ המאשימה הצביעה, על כך שלא נמצאו סימני חבלה על גופו של הנאשם 2, והדגישה כי בחקירה מיום 15.6.14, הבחין החוקר בסימן על ראשו של הנאשם 2, והוא אף ציין זאת בתרשומת. הנאשם 2 מסר לחוקר, כי נפל ממיטתו.

13. המאשימה ביקשה, כי בית המשפט יאמץ את גרסתו של הנאשם 2, המפלילה אותו, הגם שאינה כוללת הודיה. על כן טענה, כי גם במישור העובדתי, אין כל שחר בטענות הנאשם 2 בדבר האלימות שהופעלה נגדו בחקירה, טענות אלה נשמעו אך כניסיון להרחיק עצמו מהאירוע. לדידה, החוקרים העידו בבית המשפט באופן השולל מכל וכל את טענות הנאשם. דברים אלה נכונים אף ביתר שאת לאחר עיון בתיעוד החקירה ובתמלולה. יתרה מזו, הם אף העידו כי האווירה בחקירותיו של הנאשם 2 הייתה נעימה, כך שלא נמצאה כל סיבה לפקפק באמינות החוקרים ולהעדיף את גרסתו של הנאשם 2.

דין והכרעה

14. המסגרת הנורמטיבית -

סעיף 12 (א) **לפקודת הראיות**, מוכתר בשם "הודיה", וזו לשונו:

"עדות על הודיית הנאשם כי עבר עבירה, תהא קבילה רק אם הביא התובע עדות בדבר הנסיבות שבהן ניתנה ההודיה ובית המשפט ראה שההודיה הייתה חופשית ומרצון".

כלשון הסעיף, טענת נאשם לעניין קבילות אמירותיו תידון בגדרו של סעיף זה, כל אימת שמדובר בהודיה. בפסיקה נידונה זה מכבר השאלה מהי הודיית נאשם, מהו תוכן אמירות המהווה תשתית על מנת שיחשב להודיה, וכיצד בזאת אילו אמירות יחשבו להודיה. ועוד, לשון הסעיף מלמדת על התנאים בהם תהא הודיית נאשם קבילה, ודרישתו העיקרית היא כי הודיה תהא "חופשית ומרצון".

נבחן אפוא האם בענייננו מדובר בהודיית נאשם, ובאם כך הדבר, האם הייתה חופשית ומרצון.

15. על סיווג אמרת נאשם כהודיה, נאמר בע"פ 216/74 **כהן נ' מדינת ישראל**, פ"ד כ"ט(1) 340 (1974):

"הלכה היא בבית משפט זה מימים ימימה שהודיות הנאשם, כמשמעותן בסעיף 12 לפקודת הראיות [...] לא רק הודיה מלאה בעובדות המהוות את מעשה העבירה, אלא גם כל אמרה שיש בה כדי להפלילו או להחשידו במשמע (ע"פ 293/55 אברהם בן זאב דוד נ' היועץ המשפטי לממשלה, פד"י, כרך י', ע' 558; פ"מ, כרך כג, ע' 9, ועוד) - ועל התביעה הראיה שגם אמרה אשר כזאת ניתנה מרצון" (הדגשות אינן במקור - א' פ').

מהאמור נלמד, כי אמרת נאשם תחשב להודיה לאו דווקא בהיותה אמירה ברורה וחד משמעית, המפלילה אותו במעשה העבירה. די כי פרט מפרטי האירוע, עליהם מסר עדות, יקשור אותו עם אחת העובדות שבהן יש כדי להפלילו.

מכאן, אפנה לבחון האם הודעות הנאשם 2, כפי שנגבו ממנו בחקירות, מגלמות תוכן מפליל על-פי אמת מידה זו.

האם הודעותיו של הנאשם 2 מגלמות תוכן מפליל?

16. חקירה מיום 9.6.14 (ת/31) (להלן -**החקירה הראשונה**). הנאשם 2 פירט את קורותיו, החל מבוקר יום האירוע, ועד לשעה 16:00, עת שחזר מהעבודה לביתו, ובהמשך מסר את הגרסה לפיה ישן בעת האירוע:

"...הגעתי לבית בשעה 16:00 ובגלל שלילה לפני כן הייתי ער עד מאוחר באינטרנט אז הייתי עייף והלכתי לישון אחרי העבודה ישר אחרי שהחלפתי בגדים והתעוררתי ברעש של צעקות של נשים ורעש של משטרה..., השעה הייתה בערך 22:30 אני קמתי עם מכנס קצר עמדתי בדלת הכניסה לבית להסתכל וראיתי משטרה, השוטר...אמר לי תיכנס לבית שלא יהיה לך בעיות, נכנסתי חזרה הביתה, התקלחתי ואחרי בערך 40 דקות ירדתי לשכונה, ראיתי חברת גיחון שוטפים את הרצפה, ראיתי התקהלות של אנשים מהשכונה שזה כמעט כל השכונה שאלתי אותם מה קרה ואמרו לי שיש שוטר שנפל מהגג, עמדתי איתם 5 דקות, והלכתי למכולת וקניתי XL ואחרי זה ירדתי לבית קפה אבו כרים וראיתי שהוא סגור, ואז חזרתי הביתה בערך בשעה 00:00..." (ע' 2, ש' 29-36).

17. חקירה מיום 10.6.14 (ת/32) (להלן -**החקירה השנייה**). בחקירה זו פתח הנאשם 2 ואמר:

"אני אספר את האמת כי אני אין לי קשר לעניין הזה, והדבר הזה שקרה הוא תקלה ואני טעיתי והייתי צריך לספר לך את זה בחקירה הקודמת, אני ישבתי עם עצמי וחשבתי..." (ע' 2, ש' 5-6).

בהמשך החקירה מוסר הנאשם 2 את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע:

"...חזרתי לבית בשעה 15:45 בערך, אכלתי והתקלחתי וירדתי לשכונה סביבות השעה 17:30 בערך עמדתי בשכונה ממול המכולת של חאפז...עם שאדי אסחאק סדר...ות'אאר האני עסילה...היינו עומדים שם סתם כי שם עומדים כל הצעירים ברגיל, אני עישנתי סיגריה ודיברתי גם בטלפון עם חברה שלי מהצפון...עמדו איתי החברים שלי שהזכרתי לך בערך חצי שעה ובזמן הזה היו עומדים גם ממולנו במרחק של 4 או 5 מטר פלוני...ושאדי ברגיתי...ואחמד ברגיתי אח של שאדי, ושמעתי אותם מדברים על זה שיש היום תהלוכה ושהם רוצים לזרוק אבנים על היהודים, אני שמעתי את זה מפיו של אחמד כי בדיוק עברתי לידם כשהלכתי לקנות XL מהמכולת של חאפז....ואחרי כ-5 דקות הם נכנסו מעבר מבאב אל-מג'לס...שאדי נכנס לבית של אחד הקרובי משפחה שלו מצד שמאל של השכונה...ואחמד ברגיתי ופלוני נכנסו לכוון ימין לשכונה...אחרי רבע שעה אני נכנסתי לתוך השכונה...וישבתי במדרגות...ודיברתי בטלפון עם חברה שלי בערך שתיים ועישנתי שם ואחרי זה ראיתי את אחמד ברגיתי ומחמד פראווי על גג של השירותים שנמצאים בשכונה...אני ראיתי את אחמד ברגיתי ופלוני מסדרים אבנים ובלוקים על המעקה שמסביב לגג, ואחרי זה בחצי שעה נכנס שוטר שלבוש כחול...לא היה עם קסדה על הראש...היה לו ביד קרטון שיש בתוכו אוכל...אחרי שהוא עבר והגיע מתחת לגג שעליו עמדו אחמד ברגיתי ופלוני ראיתי את אחמד ברגיתי...תופס אבו גדולה שנראת כמו 'בלאטה'...וזורק אותה לעבר השוטר ופגעה בראשו, השוטר נפל לרצפה והתחיל לרדת ממנו דם..." (ע' 2, ש' 9-37).

18. ביום 11.6.14 נחקר הנאשם 2 פעם נוספת (ת/34), וחזר על הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. הנאשם 2 נחקר עוד מספר פעמים, אולם טענות הזוטא העיקריות מתייחסות לחקירות אלה.

מהנסקר עולה, כי בחקירתו השנייה חזר בו הנאשם 2 מגרסתו לפיה ישן בעת האירוע, ומסר את הגרסה לפיה ישב על

המדרגות בעת האירוע, והיא שמפלילה את הנאשם 1 ואת ברגיתו. אולם, הנאשם 2 טען כי גרסה זו הושמה בפיו, והוא מסר אותה כתוצאה מתנאי לחץ ומאלימות שהופעלה נגדו.

19. ברם, בחינת הודעותיו של הנאשם 2, כפי שנמסרו בחקירותיו ביום 10.6.14, וביום 11.6.14, מלמדות כי הלה לא מסר כל הודיה, ואף לא גילה כל תוכן המפליל אותו באירוע. לא זו אף זו, בחקירות אלה חזר הוא פעם אחר פעם, ומסר שתי גרסאות אחידות המנתקות אותו, לכאורה, מהתוכן המיוחס לו בכתב האישום. משכך, סבורני, כי חקירותיו של הנאשם 2 מיום 10.6.14 ומיום 11.6.14 אינן מגלמות תוכן המפליל אותו באופן ישיר באירוע, כן אינן מכילות כל אמרה שיש בה כדי להפלילו במשתמע. משכך, אין מקום לקבל את טענת הנאשם לעניין אי קבילות הודיותיו, כמצוות סעיף 12 לפקודת הראיות, שכן אין המדובר בהודייה.

20. אולם בכך לא סגי. אין להסתפק בקביעה כי תוכן ההודעות אינו כולל הודיה. כפי שאראה בהמשך, הודעותיו של הנאשם 2, הגם שתוכנן מנתק את קשרו לאירוע, היוו, בין יתר הראיות, מקור להרשעת הנאשמים, ועל כן יש בכוחן להשפיע באופן משמעותי על יכולת הגנתו.

21. הודיית נאשם הינה מקרה פרטי של אמרת נאשם, ורק עליה חלים התנאים המנויים בסעיף 12 לפקודת הראיות. בע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' מדינת ישראל**, פ"ד סא (1) 461 (2006) (להלן - "**עניין יששכרוב**") הורחבה הדרישה המנויה בסעיף 12, ונוסף כלל פסילה פסיקתית שמטרתו לשמר את הגינות ההליך הפלילי, ואת זכותו של הנאשם להליך הוגן:

"קבילותה של הודיית נאשם אינה נבחנת רק לאור הוראת סעיף 12 לפקודת הראיות, אלא גם על פי מה שהוגדר ב"פרשת יששכרוב" כ"דוקטרינת הפסילה הפסיקתית". יסודה של דוקטרינה זו באיזון עדין בין תכלית חשיפת האמת ולחימה בעבריינות, מחד, וזכויותיו המוגנות של הנאשם והצורך להגן על הגינות ההליך וטוהרו, מאידך" (ע"פ 645/05 זליגר נ' מדינת ישראל (5.12.06) (פס' 25)).

22. המדובר על דוקטרינת פסילה יחסית, המעניקה לבית המשפט שיקול דעת לפסול ראייה שהוגשה שלא כדין, כל אימת שלראיה זו השפעה ממשית על יכולת ההתגוננות של הנאשם:

"הנה כי כן, בהתאם לדוקטרינה הפסיקתית, פסילת קבילותה של ראייה בפלילים בשל דרך השגתה, תלויה בהתקיימותם של שני תנאים מצטברים: האחד - כי הראייה הושגה שלא כדין; והשני - כי קבלת הראייה במשפט תפגע משמעותית בזכותו של הנאשם להליך הוגן שלא בהתאם לתנאי פיסקת ההגבלה" (עניין יששכרוב, פס' 63).

יצוין, כי בימים אלה ממש מונחת על שולחנם של חברי הכנסת הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (תיקון מס' 18) (הודאת נאשם), התשע"ו - 2016. בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר כך:

"פסילת הודאה מחמת פגיעה בהוגנות ההליך: בפרשת יששכרוב נקבעה עילת הפסילה הפסיקתית שנועדה למנוע פגיעה בזכות להליך הוגן. באותה פרשה נקבע כי לבית המשפט נתונה סמכות שבשיקול דעת לפסול ראיות מסוגים שונים, ובכלל זה הודאות, אשר הושגו שלא כדין בידי גורמי אכיפת החוק".

אבחן, אפוא, האם הודעותיו של הנאשם 2 נגבו ממנו שלא כדין.

האם ההודאות נגבו שלא כדין?

23. בעניין יששכרוב נפסק כי:

"השאלה מהי ראייה שהושגה "שלא כדין" אינה ניתנת לתשובה מדויקת וממצה. ככלל, ניתן לומר כי מדובר בראייה שהושגה באמצעי חקירה בלתי חוקיים, קרי - מנוגדים להוראה הקבועה בחוק, בתקנה או בנוהל מחייב; באמצעים בלתי הוגנים; או באמצעים הפוגעים שלא כדין בזכות-יסוד מוגנת. מטבע הדברים, שאלת העדר החוקיות או חוסר ההגינות של אמצעי החקירה, חייבת להיבחן בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה לגופו" (עניין יששכרוב, פס' 64).

24. כאמור לעיל, טען הנאשם 2 כי במהלך חקירותיו הפעילו נגדו החוקרים אלימות, העולה כדי 'אמצעי חקירה פסול'. ביום 3.6.14, העיד הנאשם 2 במסגרת משפט הזוטא. בשל חשיבותה של עדות זו, אביא את עיקריה:

"בחקירה הראשונה נכנסתי לחדר מספר 4. לא זכור לי מי ישב שמה בדיוק, אבל היה אללה זה שחקר אותי. היה איש מכובד, איש טוב איתי, רק בפעם הראשונה. היה נורמאלי. שאל אותי ועניתי לו מה יש לי לענות. הכול סיפרתי באמת ובכנות (ע' 689, ש' 31)...נכנס גם בעג'ת לחקירה. זאת החקירה הראשונה ולא היה בחקירה הזאת, לא היו הכאות, לא הכו אותי בחקירה הזאת. שאלו אותי, עניתי כל מה שיש לי לענות" (ע' 690, ש' 6-8).

"בחקירה השנייה אללה ובעג'ת כאילו אנשים אחרים היו. השתנו. אני לא הרגשתי שאני בחדרי חקירה, אני הרגשתי שאני אצל חבורה של מאפיה ודברים כאלו. אני אמרתי לחוקר אני מסרתי לך, מסרתי לך את כל מה שיש לי להגיד לך. בא החוקר בעג'ת. אני לא זוכר אם זה באותו יום הוא זה שנתן לי סטירה ביד שלו. פעם אחת. אללה בטח גם תקף אותי. ואמר לי יש לך משהו שמוסתר. אמרתי לחוקר אללה אין לי מה להסתיר, אתה יכול לבדוק לפי המצלמות. אתה יכול גם להזמין את המשפחה שלי שהיו נוכחים בבית ולחקור אותם. גם אפשר אם אני ירדתי בזמן קרות המקרה מהבית, יש מצלמות שמתעדים את זה. עכשיו פה נתן לי דברים לספר עליהם שקר. אני שיקרתי, אמרתי דברים בשקר. הכול בטח היה מהחוקרים. והחקירה השלישית אותו דבר. אבל זה אותו דבר, אבל את, אספו עוד חוקרים, ושינו את החדר של החקירה. ועברנו לחדר של החוקר ויהאם. היה שם החוקר משה. והיה אללה. אללה ביקש ממני לשקר והשקר יצא שזה לא נכון. התחיל לתקן אותי פה טעות ופה טעות, פה אתה צריך לספר משהו אחר, אמר לי אם אתה רוצה אני אראה לך את החקירה שלפני החקירה הזאת, שהייתה חקירה מספר שתיים. אמרתי לחוקר אללה אני לא יודע לדבר עברית, לקרוא עברית. אמר לי החוקר אני אקרא לך. ובטח מי שמתכוון לשקר לא יצאו הדברים מתואמים איתו. בחקירה השלישית תקף אותי משה ואללה. ויהאם בחקירה הזאת [אמר] אני לא נג דרך הזאתי, או לא משתמש בדברים האלו אבל גם אני לא יכול למנוע מהם לעשות את זה בו זמנית, באותו זמן. אני לא יודע או באותה חקירה או חקירה אחרת, ויהאם הפך להיות מתנהג כמו הם. אני הייתי יושב על כיסא כמו הכיסא שבאולם בית משפט, בחדר של ויהאם. בא דחף את הכיסא ואני נפלתי...ויהאם. הוא מדבר על ויהאם שהוא הפך להיות איתו כמו הם. אני עכשיו זוכר שאללה הכה אותי. אללה הכי הרבה. בעג'ת רק נתן לי סטירה אחת. אללה היה מכון אותי או מדריך אותי אתה צריך לספר ככה ולספר ככה. בעג'ת היה בא, מופיע איתי בחקירות, אבל לא היה חוקר אותי.

אמרתי לבעג'ת אתה נכון אמרת לי שאני אמור להשתחרר ביום שישי, אמר לי בעג'ת אנחנו בטוחים במאה אחוז שאתה אין לך שום קשר לנושא הזה. אמר לי יכול להיות שביום שני הבא אתה תשתחרר" (ע' 690-692).

מול גרסה זו של הנאשם, נחקרו עדים לעניין גביית ההודעות. כמו כן, הוגשו לעיוני תיעוד החזותי של החקירה, ותכתובה (תמלולה - א' פ').

עדויות החוקרים

25. רס"מ בהג'ת מרעי (ע/ת 4) (23.11.14), ראש צוות החקירה (להלן - "מרעי"/"השוטר מרעי")

בהתייחס לטענות האלימות שנקטו החוקרים כלפי הנאשם 2, השיב מרעי: **"לא היה ולא נברא"** (ע' 27, ש' 4). נהפוך הוא. הנאשם 2 זכה ליחס ראוי וטוב, **"הוא קיבל יחס של מלכים"** (ע' 28, ש' 7) **"בעניין של לצחוק עם החוקרים, וחיבור לחוקרים, כאילו הטענה מופרכת לחלוטין..."** (ע' 28, ש' 9-10). לדבריו, בהיותו ראש צוות החקירה, הגם שנכח בשלב דיוני המעצר, הנאשם 2 לא העלה כל טענה מסוג זה. עוד הוסיף, כי, על דרך כלל, יחידת החקירות מתנגדת נחרצות לשימוש באלימות (ע' 27, ש' 26), ואף לתועלת החקירה לגופה, לא הייתה כל סיבה לפעול באמצעי אלימות (ע' 27, ש' 3-26). החל מהרגע בו נחקר נכנס לחדר החקירה, מתחיל התיעוד החזותי, וכל טענה נגד אלימות שהופעלה כלפי הנאשם 2 טרם החל התיעוד החזותי של החקירה, **"לא היה ולא נברא"** (ע' 28, ש' 1).

ב"כ הנאשם 2 טען, כי השוטר מרעי, בהיותו ראש צוות החקירה, היה חסר שביעות רצון שעה שלא נמצא קצה חוט לחקירה בפרק הזמן הראשוני, וביתר שאת שעה שלמרעי היכרות מוקדמת עם השוטר עדנאן, ועל כן, החמירו עם הנאשם 2 על-ידי שימוש באמצעי לחץ. מרעי אישר, כי יש לו היכרות רחוקה, מוקדמת לאירוע, עם השוטר עדנאן (ע' 35, ש' 11), וכי בימים הראשונים שלאחר האירוע, לא היה קצה של חוט לחקירה. עם זאת, הוסיף כי אין ממש בדברים אלה כבסיס לטענות האלימות, ובכל מקרה החקירה נעשית בהגינות (ע' 35, ש' 30-31).

26. סמ"ר משה לוי (ע/ת 12) (23.11.14) (להלן - "לוי"/"השוטר לוי")

הנאשם 2 טען, כי בחקירה מיום 11.6.14, בטרם החל התיעוד החזותי של החקירה, השוטר לוי דחף את הכיסא עליו ישב, וכתוצאה מכך נפל, והכיסא נשבר. לוי השיב לעניין זה: **"לא היה ולא נברא"** (ע' 40, ש' 25), והוסיף כי לא הפעיל כלפי הנאשם 2 אלימות מכל סוג שהיא (ע' 41, ש' 6-8).

ההגנה לנאשם 2 טענה כי הנאשם 2 נאלץ להמתין פרק זמן ארוך, בין זמן "שליפתו" מבית המעצר, ועד לתחילת חקירתו. בפרק זמן זה, שאינו מתועד, הופעלו לחצים נגדו, והחוקרים נקטו באלימות. במענה לכך, לוי הסביר כי עלול להיווצר מקרה בו החקירה מתעכבת, וזאת אך בשל אילוצים טכניים (ע' 42, ש' 1-5). לדברי לוי, תיעוד החקירה מתחיל עם תחילת החקירה, הגם שהעצור ממתיין בחדר החקירה לתחילת חקירתו (ע' 45, ש' 15). במקרה זה, כך הוסיף, תתועד שעת הגעתו לחקירה וכן תתועד השעה בה החלה חקירתו בפועל.

עוד טענה ההגנה, כי בחקירה מיום 11.6.14, חקרו את הנאשם 2 שלושה חוקרים, וזאת אך כדי להוות אמצעי לחץ. לוי השיב כי מספר החוקרים נקבע בכל מקרה לגופו על-פי שיקולי החקירה (ע' 41, ש' 12-13).

27. סמ"ר עלא טפלא (ע/ת 5) (24.11.14) (להלן - "טפלא"/"השוטר טפלא")

טפלא שלל גם הוא את טענות הנאשם 2, לדבריו: **"...לא הייתה שום אלימות. זה לא היה ולא נברא"** (ע' 254, ש' 16). עם זאת, ציין טפלא, כי במהלך החקירות הבחין כי לנאשם 2 סימני חבלה על ראשו, ועל רגלו. הוא שאל את הנאשם כיצד נחבל, והלה השיב כי נפל. טפלא פנה למרפאה, ונמסר לו כי הנאשם קיבל טיפול רפואי. מעבר לכך לא נמסר לו דבר נוסף, שכן היה צורך בווייתור על סודיות רפואית (ע' 254, ש' 16-26). טפלא הביע תמיהה מדוע הנאשם 2 לא מסר לו שנחבל על-ידי החוקרים, כאשר הוא שאל אותו לעניין סימני החבלה שעל גופו. הוא אף שאל את הנאשם פעמים רבות לעניין זה, ותשובתו נותרה זזה, כי נפל בבית המעצר. טפלא השתכנע מדברי הנאשם, ועל כן לא ערך בירור נוסף (ע' 264, ש' 19):

"קודם כל, לא הייתה שום אלימות. זה לא היה ולא נברא. שנית כל, לגבי החבלות שהיו לו בראש, אני זוכר כן שהיה לו חבלות בראש, שהגיע אלי לחקירה, ושאלתי אותו אם אני לא טועה גם היה לו ברגל חבלה. ושאלתי אותו, זה היה בתוך החקירה מתועד והוא מסר שהוא נפל בבית המעצר או משהו כזה. ואני כשהעלתי אותו חזרה לבית המעצר בדקתי את זה גם...אמר לי שהוא גם קיבל טיפול רפואי, אז שאלתי את המרפאה שמה אם הוא נכנס באמת וקיבל טיפול. אז אמרו שכן, הוא נפל בזה והעבירו אותו אלינו לטיפול והוא אומר לי כדי להוציא את התעודה הזאת מהמרפאה צריך ויתור על סודיות רפואית או משהו כזה. עוד פעם, בסדר, זה אני יודע שהוא קיבל טיפול..." (ע' 254, ש' 16-26).

ב"כ הנאשם 2 טען, כי השוטר טפלא שהה עם הנאשם מחוץ לחדר החקירות, בעת שהמתין שחקירתו תחל, והראה לו תמונות באמצעות כיוון אותו להפיל את הנאשם 1 ואת ברגיתו. עוד נטען, כי השוטר טפלא ערך מזכר ובו תיעד כי הנאשם 2 מסר לו כי אין הוא אשם באירוע, וכי הוא נמצא בחקירות בשל אשמתם של אחרים (נ/1). טפלא העיד, כי יתכן מצב ובו משיקולים ואילוצים טכניים עלול להמתין החשוד לתחילת חקירתו, ואף פרק זמן ממושך של כמה שעות (ע' 255). בזמן זה, שהותו אינה מתועדת, וממתין איתו חוקר ששומר עליו, שכן אין להשאיר עצורים להמתין בגפם (ע' 256, ש' 5-10).

לדברי טפלא, לאחר שהנאשם 2 אמר לו כי הוא נמצא בחקירה בשל אשמתם של אחרים, ביקש ממנו שימתין עד שהם יגיעו לחקירה. כאשר הגיעו לחצר, הנאשם 2 עישן סיגריה, טפלא לבש מכשיר הקלטה ויצא אל החצר לשוחח עמו. לדברי טפלא, לא יתכן מצב כי חוקר יראה תמונות לנחקר מחוץ לחדר החקירה, אולם יתכן ובנסיבות מסוימות חקירה תערך בחצר, כמו במקרה זה, וזאת מפאת הרצון למצות את הרגע ולגבות את ההודעה מהנאשם 2 בו בזמן, בלי עיכובים.

28. רס"ר ויאאם עאמר (ע/ת 10) (24.11.14) (להלן - **"עאמר"/"השוטר עאמר"**)

לטענת הנאשם 2, ביום 11.6.14, טרם החלה החקירה ותיעודה החזותי, השוטר עאמר סטר לפניו וכיוון אגרופים לבטנו. עאמר השיב כיתר חבריו: **"לא היה ולא נברא. אין לזה שום שחר, כל החקירה שלי מתועדת כדין. מתחילתה ועד סופה"** (ע' 287, ש' 21-22). בהמשך לכך שלל עאמר כל אפשרות שהחוקרים הנוספים שנכחו בחדר, נקטו באלימות (ע' 287, ש' 29).

ההגנה טענה, כי עאמר הפציר בפני הנאשם 2 כי השוטר עדנאן הוא מכר של החוקרים (ע' 288, ש' 31-32). עאמר השיב כי: **"אין לי שום קשר, לא הכרתי את הבחור לפני"** (ע' 289, ש' 5). עוד אישר עאמר אף הוא, כי תיעוד החקירה מתחיל עם תחילת החקירה (ע' 291, ש' 6-7). עאמר הסביר, כי כשהוא עתיד לחקור עצור, הוא עצמו "שולף"

אותו מבית המעצר, והוא מעביר אותו מבית המעצר הישר אל חדר החקירות. אם אין חדר פנוי, ממתנים לחדר חקירות שיתפנה. בכל מקרה, אם יש עיכוב בחקירה, הוא נובע מאילוצים טכניים.

29. סמ"ר תימור שקור (ע/ת 7) (3.5.15) (להלן - "תימור"/"השוטר תימור")

לטענת הנאשם 2, בחקירה מיום 10.6.14, השוטר תימור הפעיל נגדו אלימות שכללה אגרופים בבטן, והיה עד לאלימות שהופעלה נגדו מצד החוקר מרעי. לדברי תימור, אין אמת בדברים אלה, והוא מעולם לא היה עד למצב בו הופעלה אלימות בחקירה.

סנגורו של הנאשם 2 הפנה לחקירה מיום זה, בפתחה אמר הנאשם: **"אני אספר את האמת כי אני אין לי קשר לעניין הזה, והדבר הזה שקרה הוא תקלה ואני טעיתי והייתי צריך לספר לך את זה בחקירה הקודמת..."** (ע' 2, ש' 5-6). לדבריו, אמרה זו מעידה כי בחקירתו של הנאשם 2, מיום 9.6.14, קרתה "תקלה". אולם, תיעוד החקירה מיום זה, לא מעיד על כל "תקלה", ולכן טען, כי המדובר ב"תקלה" שאינה מתועדת.

לדברי תימור, הנאשם 2 השתמש במילה "תקלה", בהתייחס לכך שעד כה לא מסר גרסת אמת, וכעת הוא רוצה לספר את האמת. היינו, הגרסה השקרית שמסר, היא ה"תקלה" אליה הוא מכוון ועל כן, אין כל מקום לטעון ל"תקלה" שאינה מתועדת.

ההגנה דבקה בשיטתה, לפיה החוקרים הם שאמרו לנאשם 2 להפיל את ברגיתו ואת הנאשם 1, וכל שנאמר בחקירתו מיום 10.6.14, הושם בפיו. תימור שלל אפשרות זו.

מסקנות

30. אקדים ואומר, כי לא מצאתי כל טעם להעדיף את דברי הנאשם 2 לעניין טענת הזוטא, על דברי החוקרים. החוקרים העידו בזה אחר זה, וגרסאותיהם תואמות וחופפת, ונדמה כי כוונתם הייתה כנה, להגיע לחקר האמת, תוך שהם פוסעים בשביליה המסועפים של החקירה. יפים לכך הדברים שנאמרו בע"פ 7033/04 **יאיר נ' מדינת ישראל** (11.9.06) (פס' 10):

"חקירתו של פושע' - כתב השופט ויתקון לפני למעלה מעשרים שנה - 'אינה משא ומתן בין שני סוחרים שלווים והגונים המנהלים את עסקם על בסיס אמון הדדי מירבי' (ע"פ 216/74 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד כט(1) 340, 352). חקירה היא 'תחרות של מוחות', שבה מנסה החוקר לחדור למחשבתו של הנחקר ולקבל ממנו מידע הנחוץ לו."

טענת הנאשם 2 כי החוקרים נקטו באלימות בפרק הזמן שאינו מתועד, בו המתין לחקירה, גם היא מופרכת באחת נוכח עדויות החוקרים. לא התרשמתי כי המדובר "בשיטה עוקפת תיעוד", כפי שהוצגה על-ידי סנגורו של הנאשם 2, כדי שיוכלו החוקרים להטיל אימה על החשוד, ולאחר לפתוח בתיעוד החקירה.

31. בהתייחס לטענת ההגנה, כי הנאשם המתין פרקי זמן ארוכים, מעת צאתו מבית המעצר ועד לתחילת חקירתו, במסגרת החקירה בבית המשפט, על-פי דו"ח שהופק משירות בתי הסוהר, הגיעו הצדדים להסכמה, כי ביום 10.6.14 המתין הנאשם 2 פרק זמן של כשעתיים, מעת יציאתו מבית המעצר, ועד לפתח החקירה. ניכר, אפוא, כי אין המדובר בפרק זמן בלתי סביר, המעלה טעם נפגם כשלעצמו.

32. מחד, גרסתו של הנאשם 2 בחקירות מהתאריכים כלפיהם מיוחסת טענת הזוטא, שונה באופן מהותי מגרסתו בחקירתו הראשונה מיום 9.6.14, לפיה ישן בעת האירוע. מאידך, בהמשך חקירותיו, לא חזר כלל על גרסה זו, עד לפתח המשפט. לא זו אף זו, כאשר מסר הנאשם 2 את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, לא הפליל את עצמו, אלא את הנאשם 1 ואת ברגיטי. עובדות אלה מחזקות את הרושם כי הודאותיו היו חופשיות ומרצון. פערים אלה בגרסאות הנאשם 2, מבלי שסיפק כל הסבר בר קיימא מדוע גרע מגרסתו הראשונה לטובת גרסתו המאוחרת, פוגעים באמינותו ובמהימנותו אל מול מהימנות ואמינות השוטרים. כמו כן, הנאשם 2 לא הציג כל תיעוד המעיד על סימני חבלה.

33. בהערת אגב אציין, כי אמנם תמוהה בעיני תשובתם האחידה של השוטרים, ששבו וענו כיהא לישנא: "לא היה ולא נברא". ברם, נוכח המפורט לעיל, אין בכך כדי לעלות או להוריד דבר לעניינו.

34. מעבר לעימות בין גרסאות הנאשם 2 וגרסאות החוקרים לעניין האלימות גופה, מדברי הנאשם 2 נלמדו חצאי אמת ופערי מידע נוספים.

35. לדברי הנאשם 2 הוא סובל מבעיה רפואית בקיבה, ואף טופל בכדורים באופן יומי בבית המעצר. לטענתו, החוקרים ניצלו זאת, ובכוונה הכו אותו בבטנו. מנגד, לשיטת המאשימה, לחוקרים לא הייתה כל ידיעה לעניין זה. בתיקו הרפואי של הנאשם מבית המעצר, לא נמצאה כל עדות לבעיה רפואית זו, ובנוסף, כאשר הציגו לו החוקרים לאכול בחקירה, הופתעו כשסרב בשל בעיה בקיבה. בהינתן, כי לא הוגש לעיוני כל חומר המעיד על בעיה רפואית כזו או אחרת, ובהינתן ולא הוכח כי החוקרים ידעו על בעיה זו, אני דוחה טענה זו של הנאשם 2, ומוצא כי אין בה, אלא כדי להשחיר את פני החוקרים.

36. בחקירתו הנגדית בבית המשפט, חזר הנאשם 2 וסיפר כי החוקרים השתמשו באלימות נגדו החל מחקירתו השנייה, ביום 10.6.14. לדברי הנאשם, עוד באותו הלילה חש נפחות בראשו, אולם לא זכר אם ביקש להיבדק. להבנתי, לו היה הנאשם מבחין בפציעתו, או בסימני נפחות כתוצאה ממנה, היה דואג לקבל טיפול רפואי, וביתר שאת שעה שהעיד כי היה מטופל במרפאה בבית המעצר, וכי ביקר שם מספר פעמים.

37. הנאשם 2 עומת בחקירתו הנגדית, לגבי שיחה שנערכה בינו ובין החוקר טפלא, בדרכם מבית המעצר לחדר החקירות, ובה אמר כי הוא רוצה להתוודות על מה שהוא יודע בנוגע לאירוע, כי נמאס לו לשקר, "**...והוא יושב פה על משהו שלא עשה אלא אחרים עשו**". הנאשם, לא זכר דבר קיומה של שיחה זו, אולם המזכר המתעד אותה הוגש מטעמו (נ/1). משכך, מוסיפה ונפגעת אמינותו, ומתחזק הרושם כי מסר את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, אך מרצונו החופשי.

38. הנאשם 2 העלה מספר טענות נגד אלימות שהופעלה נגדו, לראשונה בבית המשפט, בהיותו על דוכן העדים. כך למשל טען, כי בחקירה מיום 12.6.14, הכו אותו בדרכו לשירותים, וכי הכו אותו פעם נוספת ביום 13.6.14, בהיותו ברכב הבילוש. אולם, בשתי הפעמים, לא זכר מי הכה אותו. סבורני, כי המדובר בטענות נעדרות ביסוס, או תמיכה מכל עוגן, והן נטענו בשלב מאוחר של המשפט כניסיון להעצים את הרושם לשימוש באלימות לכאורה.

39. בנוסף, טענות הזוטא של הנאשם 2 אף אינן קוהרנטיות. כך לדוגמא, טען, כי במקביל לכך שהפעילו נגדו החוקרים לחץ, הראו לו תמונות וכיוונו אותו להפליל את הנאשם 1 ואת ברגיטי. בחקירתו בבית המשפט, כשנשאל הנאשם 2 לעניין זה, השיב כי מעולם לא הראו לו החוקרים תמונות.

40. ההגנה טענה, כי טענות הזוטא של הנאשם 2 מקבלות משנה תוקף, משום שלחץ דומה הופעל על ברגיית בחקירותיו (במשקל הודעותיו של ברגיית, אדון בנפרד בהמשך). אינני מוצא כי יש ממש בטענה זו, שעה שברגיית, במשפטו שהתנהל במקביל, לא טען לזוטא. כמו כן, לא ניתן להתעלם מכך שבמקביל למשפט הזוטא, לא הגיש הנאשם 2 כל תלונה במח"ש, ככל שהובא לידיעתו.

41. מחד, אין כל הכרח לקבוע כי היה על הנאשם 2 לטעון על אודות האלימות בשלב הדיונים במעצר. מאידך, העובדה כי נמנע מלעשות כן, בשילוב עדויותיהם המהימנות של החוקרים, מעלה תמיהה רבה. אציין, כי הייצוג של הנאשם 2 הוחלף בתחילת שמיעת העדויות בתיק. לדברי הנאשם 2, כאשר נפגש עם עורך דינו, בשלב החקירות, מסר לו כי כל הדברים שסיפר בחקירה הם שקר, והם נאמרו כתוצאה מאלימות שהופעלה נגדו, ואף הראה לו סימני חבלה. עם זאת, עורך דינו לא העלה טענות אלה בפני בית המשפט בדיוני המעצר. אינני מקבל טענה זו של הנאשם 2, ורואה בה לכל היותר, מכשול שהיה ניתן להתגבר עליו על-ידי זימון עורך דינו, שפרש מהגנתו, למתן עדות.

42. בנפרד מטענות הזוטא, אינני מוצא לקבל את טענת הנאשם 2 כי החוקרים שמו בפיו את הגרסה לפיה ישב על המדרגות. זאת ועוד, הנאשם שב וסותר טענה זו לגופה, שעה שפעמים רבות בחקירתו הנגדית ציין במפורש כי החוקרים שמו בפיו אך ורק את שמותיהם של הנאשם 1 וברגיית, והכחיש כי הם מסרו לו פרטים נוספים. לא נמסר טעם מהותי לכך שהחוקרים ישימו בפיו של הנאשם 2 את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, שעה שהנאשם 2 הפליל בזריקת האבן את ברגיית, וזאת לאחר שברגיית הקדים והפליל את הנאשם 1. לא זו אף זו, לדברי הנאשם 2, החוקרים כיוונו אותו במפורש להגיד כי הנאשם 1 הוא זה אשר זרק את האבן (ע' 805, ש' 26). פער זה מעיד על עצמו, כי הנאשם 2 לא היו נתון ללחץ ולאיומים, שכן העיד בבית המשפט כי החוקרים רצו שהוא יפליל את הנאשם 1 בזריקת האבן, ברם, הנאשם 2 הפליל את ברגיית.

43. הגרסה, כפי שמוסר אותה הנאשם 2, מלאה פרטים, ופרטי פרטים, ולא סביר כי גם לו הזכירו בפניו החוקרים שמותיהם של הנאשם 1 וברגיית, שהמשיכו וישמו בפיו את הגרסה במלואה. הגרסה לפיה ישב הנאשם 2 על המדרגות בעת האירוע, עבה ונרחבת. כך ידע הנאשם 2 את פרטי לבושם של ברגיית והנאשם 1, כי השוטר עדנאן נשא אוכל בעת שנפצע, ומסר בדיוק על איזה מדרגה הוא ישב, ואת שם חברתו עמה שוחח בטלפון כשישב על המדרגות. סבורני, כעמדת המאשימה, כי אין ממש בטענה כי החוקרים שמו בפיו את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. בסופו של דבר, אין לקבל את שיטתו של הנאשם 2 בה הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע הושמה בפיו. הנאשם 2 מוסר גרסה זו באופן חופשי ופתוח, ומביע ידיעה עמוקה ומפורטת על זירת האירוע ועל ההתרחשויות במקום.

44. נוכח מסכת הראיות ומכלול העדויות, אני קובע כי לא הוכח בפניי כי על הנאשם 2 הופעל לחץ חיצוני קיצוני, הכולל אלימות על כל סוגיה, או לחץ חיצוני ככלל, מצד החוקרים.

אמצעי פיתוי והשאה וניהול חקירה בלתי הוגנת

45. כנזכר לעיל, לדברי ההגנה לנאשם 2, כחלק ממסכת הלחצים שהופעלו נגדו בחקירות, פעלו החוקרים בטכניקה של פיתוי והשאה, הבטיחו לו הבטחות שווא, כתוצאה ממנה מסר את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע.

"פיתוי או השאה בהקשר זה, משמעותם היא הבטחת טובת הנאה ממשית ומוחשית לנחקר, 'תמורת' הוויתור על זכותו לחסינו מפני הפללה עצמית. הבטחה כזו מתאפיינת - לצד עוצמת הפיתוי הטמון

בה - בכך שיש בה גם משום עשיית שימוש לרעה בסמכויותיו השלטוניות של איש המרות: אלה לא הוענקו לחוקר על מנת שישמשו בידו שוט לאילוצו של חשוד למסור הודיה" (י' קדמי, על הראיות, כרך א', תש"ע, עמ' 80).

46. במהלך משפט הזוטא, לא הוטחה בחוקרים טענה זו, כמו כן לא הוצגו בפניי ראיות לתמיכתה. מוצא אני כי המדובר בטענות בעלמא. כן סבורני כי אמירות כלליות אלה, אינן מהוות הבטחה, מפורשת או משתמעת, ובכל מקרה, אין בהן כדי לעלות לכדי אמצעי לחץ קיצוני השולל את רצונו החופשי של הנאשם 2, עד לכדי מסירת גרסה שקרית המפלילה עד הנאשם 1 ואת ברגית.

יפים לכך הדברים כמו שנאמרו בע"פ 9216/03 ז'אן אלרז נ' מדינת ישראל (16.01.06) (פס' 17):

"כשלעצמי, איני סבור כי אמירותיו של "ירון" עולות לכדי "הבטחה". כך או כך, אף אם נלך בשביל שכבש בית-המשפט קמא, ונניח כי אכן מדובר בהבטחה, הרי שהבטחה זו לא הייתה בגדר "טכניקת חקירה פסולה" ששללה את רצונו החופשי של המערער. הפרשיה שהונחה לפתחן של הרשויות חייבה חקירה סבוכה ומורכבת, וכוחן של אלה לא היה עומד להן לו נבצר מהן להפעיל שיטות חקירה מתוחכמות".

47. ניתן לגזור גזירה שווה מקביעה זו, גם לטענת הנאשם 2 בדבר התשתו על-ידי ניהול חקירה בלתי הוגנת, שנמשכה שעות ארוכות, ובשעות לילה מאוחרות.

48. אינני שולל כי הנאשם 2 עבר חוויה קשה, הכרוכה בחוסר נוחות רב, והיא אף גרמה לו לחוש לחץ סובייקטיבי מתמשך, שעליו אין עוררין.

"השאלה מהי הודאה "חפשית ומרצון" אינה פשוטה להגדרה, ופסיקתנו מראשית ימיה מתמודדת עם שאלה זו. אדם הנתון בחקירה בגין עבירות שבביצוען הוא חשוד עשוי לחוות לחץ נפשי ואי-נוחות פיזית שהם אינהרנטיים למצב שבו הוא שרוי..." (ע"פ 6613/99 סמירק נ' מדינת ישראל, נו (3) 529.

49. הפסיקה הבדילה בין מבחן אובייקטיבי וסובייקטיבי בהתייחס לטענת זוטא (ראו: ע"פ 115/82 מועדי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח (1), 197) (1984)) (להלן - "עניין מועדי"). אבחנה זו נכונה אך למקרים בהם הופעלו אמצעי חקירה פסולים קיצוניים. אולם בענייננו, אין המדובר באמצעים מסוג זה, ויודגש כי:

"...כל חקירה, ותהא זו ההוגנת והסבירה מכולן, מעמידה את הנחקר במצבים מביכים, מכבידה עליו, מחטטת בצפונותיו, חודרת לפני ולפנים של ציפור נפשו ויוצרת אצלו לחצים נפשיים חמורים" (י' קדמי, על הראיות כרך א, תשנ"ט, ע' 38).

50. לסיום, לא שוכנעתי כי יש לפסול את הודאותיו של הנאשם 2, על-פי מבחני הפסילה הפסיקתית. כמו כן, לא התרשמתי, כי הופעל על הנאשם 2 לחץ, החורג מניהולה של חקירה ראויה, ואין בו כדי לפגוע בזכותו החוקתית להליך הוגן, לכבוד ולחירות. אי הנוחות שחש הנאשם 2 במהלך חקירתו, נובע, באופן טבעי, מנסיבות הדברים, ואין בכך טעם לפסול את הודאותיו (ראו גם "עניין מועדי": "כל עוד החוקרים אינם עוברים את גבולות המותר, הם ממלאים את חובתם לקידום החקירה, ועל כך אין לגנותם אלא לשבחם" (פס' 8)).

51. סוף דבר, אני דוחה את התנגדות הנאשם 2 להגשת הודאותיו, מקבל אותן כראיות במשפט נגדו, בין יתר המוצגים

שהוגשו לעיוני.

ד. תשובת הנאשמים לכתב האישום - "במקום אחר הייתי"

1. הנאשמים, בתשובתם לאישום, כפרו במיוחס להם, ובין טענותיהם טענו "במקום אחר הייתי", מכוח סעיף 152 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - **חוק סדר הדין הפלילי**).

2. לדברי הנאשם 1, בעת האירוע שהה בביתו, בזמן שהיה נתון למעצר בית. לדברי הנאשם 2, בשעת האירוע ישן בביתו, והקיץ לאחר קרות האירוע. לשיטת המאשימה, בידיה ראיות המוכיחות מעל לספק סביר את מעורבותם של הנאשמים באירוע. בנסיבות אלה, על הנאשמים מוטל לספק הסבר בר קיימא, שיש בו כדי להעלות ספק סביר בהתייחס להיותם במקום התרחשות האירוע, היינו, בגג ממנו יוודו האבנים. כפי שנפסק -

"...מקום שהראיות הנסיבתיות מצביעות על נוכחות הנאשם בזירת העבירה והוא טוען טענת אליבי, הנטל עליו להעלות לפחות ספק סביר בדבר המצאותו במקום (ע"פ 3338/99 פקוביץ נ' מדינת ישראל, פד"י נד(5) 667, עמ' 702; ע"פ 3436/05 פלוני נ' מדינת ישראל, תק-על 2005(4), 1364; ע"פ 5390/96 אבו מדיעם נ' מדינת ישראל, פד"י נג(4) 29, 45)..." (ע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל (28.5.07) (פס' 10 בחוות דעתה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה).

3. להלן אדון בנפרד בכל אחת מטענות האליבי של הנאשמים.

טענת אליבי לנאשם 1

4. בחקירותיו במשטרה הכחיש הנאשם 1 את מעורבותו באירוע, ולאורך כל חקירתו דבק בגרסה זו. לדבריו, ביום האירוע לא יצא כלל מביתו, ונכון לתקופת האישום, היה נתון במעצר בית מלא, מהשעה 18:00 ועד לשעה 08:00. בערב האירוע היה בביתו, עם בני משפחתו. הם אכלו יחד את ארוחת הערב וצפו בתוכנית טלוויזיה (להלן - **"תוכנית הטלוויזיה"**). בהמשך הערב, הגיעו שוטרים לביתו וביצעו חיפוש בו ובאחיו. על האירוע הוא שמע דרך שמועות בשכונה. עוד סיפר הנאשם 1 כי בביתו יש גג, אליו הוא יכול לעלות, וממנו לרדת, דרך הבית.

5. גם בעדותו בבית המשפט, המשיך הנאשם 1 והכחיש כל קשר למעורבות באירוע, וכך סיפר:

"לכך שאין לי קשר לכל האירוע, אני הייתי בבית, לא יודע מה קרה. לא ידעתי שהתרחש אירוע אלא לאחר שעצרו אותי, אני חשבתי מלכתחילה שהוא נפל מעל הגג...אני באותם ימים הייתי בתקופת מבחנים, באותו יום הייתי בחופש והייתי באותם ימים מבלה עד שעות הלילה בכדי ללמוד, הייתי מתעורר בסביבות שעה ארבע-חמש, מתקלח, יושב קצת בפתח הבית ולאחר מכן היינו אוכלים ארוחת ערב, הייתה סדרה טלוויזיונית והיינו רואים אותה... אני באותו יום התעוררתי. לפי מה שאני זוכר אני התקלחתי והבת שלי הייתה אצלנו. הייתי יושב איתה, הייתי משחק איתה ובסביבות שעה שמונה היה סדרה טלוויזיונית בשם באב אל-חארה, שער השכונה בעברית וזה היה באותו זמן עם ארוחת ערב שאנחנו היינו אוכלים... באותו יום אני הייתי ושלושת האחיות שלי, ושני האחים שלי עלי ועומר ואימא שלי ואבא שלי והבת שלי אחותי". (ע' 847 - 878).

6. להלן אפרט מספר נתונים חשובים, שהם כאבני דרך לטענת האליבי לנאשם 1:

על-פי עדותו של הנאשם 1 בבית המשפט, ביום האירוע התעורר בין השעות 16:00 - 17:00 (ע' 878, ש' 20). תוכנית הטלוויזיה משודרת כל יום משעה 20:00 ועד השעה 21:00 (ע' 851, ש' 16). את ארוחת הערב אכל עם משפחתו, באותה השעה בה צפו בתוכנית הטלוויזיה (ע' 875, ש' 23). אביו נכח בארוחת ערב, ולאחר מכן הלך האב לחדרו (ע' 877, ש' 4-8). כשהשוטרים הגיעו לביתו לאחר האירוע, אביו היה עדיין בחדרו, שבקומה השלישית (ע' 877, ש' 12), הנאשם 1 ישב ולמד ואחז בידו ספר (ע' 867, ש' 12).

7. במסגרת פרשת ההגנה העידו מספר עדים.

8. XXX (ע' 7) (19.7.15) (להלן - "גב' XXX")

הגב' XXX, אימו של הנאשם 1, סיפרה כי נכחה בבית בערב האירוע, עם הנאשם 1. לדבריה, אותו היום היו כל בני המשפחה בבית, מלבד הבן וואליד. הנאשם 1 ישן עד שעות הצהריים המאוחרות, ומשהתעורר בילה עם בני משפחתו, ובעיקר שיחק עם אחייניתו התינוקת. לאחר מכן אכלו יחד ארוחת ערב, תוך שהם צופים בתוכנית הטלוויזיה (ע' 552, ש' 5 - 32).

וכך העידה:

"יושבים כולנו בבית, מכינים את ארוחת הערב...היינו צופים בטלוויזיה, בתוכנית בבאבל חררה...וכשסיימנו לאכול, הלכתי למטבח לשים את הדברים, באו שניים מהמשטרה, חשב פלוני שהם באים לבדוק. התחיל להגיד להם את מספר תעודת הזהות, ולאחר מכן יצאתי לשים את הזבל ליד הבית, שכנתי באה להגיד לי שמעת, אמרה לי שמעת, אמרתי לה מה יש? אמרה לי שיש שוטר נפל מסככה מעל הבית. אמרתי לה מה את אומרת, קמו בנות שלי ובא פלוני ועמד לידה...אמרה לנו שיש שוטר שנפל מעל הסככה, אמרנו שתי דקות ואחר כך נכנסנו לבית שלנו. לא היה 5 ד' באה משטרה ומשמר הגבול, כולם באו ולקחו את פלוני והבן שלי עומד וואליד היה נכנס גם לקחו אותו, ששמו אותו ליד הדלת הורידו להם את הלבוש, ועשו חיפוש על הגוף שלהם. ו - 5 דקות עשר דקות וגם לא אפשרו לנו לעמוד ולא לעמוד לידם. אבל אבא שלהם בסוף ביקש מהם לעמוד. ועשו חיפוש, לא ידעתי מה עשו להם ואחר כך הלכו ועזבו אותם. זה מה שקרה" (ע' 543 - 544) (ההדגשות מכאן ואילך בציטוטים, אינן במקור - א' פ').

בהתייחס לגג הבית, העידה הגב' XXX, כי היא עולה אליו תדירות כדי לתלות כביסה, וסיפרה כי ניתן לראות ממנו את כל שאר הגגות, בהיותו גבוה מהם. על כך הוסיפה כי אין על גג ביתם סולם (ע' 558, ש' 22-27). גב' XXX אישרה כי ניתן לעלות לגג ביתם באופן חופשי, אך לדבריה, הנאשם 1 לא עולה אל הגג.

"בטח הוא יכול חופשי, נכון, הוא יכול חופשי לעלות, זה פרטי שלנו...נכון. אבל אין לו מה לעלות לגג, בכלל הוא לא עולה לגג, בכלל אין לו מה לעלות לגג... לא, לא עולה בכלל. לא עולה, בשביל מה שיעלה לגג? נגיד לפעמים הוא רוצה לקחת מכנסיים, אולי לפעמים רק אבל הוא לא, לעלות לשבת לגג, בשביל מה לשבת לגג?" (ע' 569, ש' 1 - 22).

ובהמשך:

"מתוך הבית, כן. זה רק מתוך הבית יכולים לעלות אצלנו, יש שכנים לצד השני אבל יש בנינו איזה

זה, רחוב הגיא" (ע' 572, ש' 11 - 12).

ועוד: "לא, הוא לא יצא בכלל. לא אכפת לי מי זרק אבנים בבוקר, אבל פלוני בכלל לא יצא, לא יוצא"
(ע' 582, ש' 22 - 23).

לטעמי, אין בעדותה של גב' XXX כדי לסייע להגנת הנאשם 1, ואף ההפך מכך. תשובותיה של גב' XXX, ניתנו באופן גורף וחד משמעי, שגרעו ממחימותה, בהיותן מגוננות יתר על המידה. כך העידה, כי הנאשם 1 לא עולה על הגג בכלל. מנגד, הנאשם 1 העיד כי היה עולה על הגג לעשן (ע' 883, ש' 23 - 24). עוד העידה, כי במסגרת היותה ערבה לתנאי מעצר הבית של בנה, היא דואגת לבדוק בכל רגע ורגע מה מעשיו בבית. כך סיפרה, כי אף בשעה שישן, ניגשת לחדרו ובודקת אם הוא אכן נמצא במיטתו, ולא יוצאת את החדר מבלי שהיא מזהה את כפות רגליו מתחת לשמיכה (ע' 580). עוד, לדברי הגב' XXX, חבריו של הנאשם 1 לא מגיעים לבקר אותו בבית, מפני שאביו אסר זאת (ע' 556). מנגד, לדברי הנאשם 1, חבריו היו באים אליו והם היו משחקים קלפים (ע' 862, ש' 10). לא זו אף זו, עדות זו מכילה סתירות יסודיות בהשוואה לעדותם של יתר העדים, כפי שיפורט בהמשך.

מעבר לאמור, לא ניתן להתעלם מכך שהגב' XXX נכחה במהלך המשפט, עוד משלב דיוני המעצר. הגב' XXX הייתה מיועדת במהלך הדברים, ושמעה את העדים בבית המשפט.

על כן, מסקנתי היא כי יש לייחס לעדות זו משקל אפסי, כשלעצמה.

9. מאי קאתמבו (ע' 8) (19.7.15) (להלן - "גב' קאתמבו")

עדת הגנה זו, היא שכנתו של הנאשם 1, שלשיתו הגיעה לבית משפחתו, ויידעה אותם על קרות האירוע:

"מה שקרה, כשנפצע השוטר אחרי שנפצע השוטר בשלוש דקות, הגיעו ילדים קטנים ארבע שנים שש שנים, אמרו לי שנפצע ונפל, נפל שוטר. הדלת הייתה פתוחה עמדתי בדלת, אמא של פלוני עמדה בחוץ היא יצאה לשפוף זבל, שאלתי אותה אם שמעה מה קרה, אמרה לא. מה קרה? אמרתי שנפל שוטר מעל הגג, אמרה לי, לא אנחנו לא יודעים. עד שנפל, אנחנו חשבנו שהייתה רק מדובר רק בנפילה מעל הגג, אמרו לנו שהייתה לו סחרחורת מהשמש והוא נפל. אז אמרו לנו שהוא נפל בגלל הסחרחורת, אז אמרה לי לא, אני לא יודעת : אז כשבזמן שעמדתי אני והיא יצאו שלושת הבנות שלה, ופלוני גם יצא אחריהם הוא היה בבית. היה לבוש שורט, מכנס קצר והיה לו ביד ספר הוא היה לומד. עמדנו כ - 3 - 4 דקות, היא נכנסה להכין ארוחת ערב לילדים שלה ואני נכנסתי לבית שלי. אחרי זה בערך 5, 10 דקות, נכנסו השוטרים. זה מה שקרה, זה מה שראינו. אבל פלוני היה בבית, היה נמצא בבית" (ע' 584 - 585).

די בקריאת תיאור זה כדי להטיל ספק בעדותה של הגב' קאתמבו. ניכר, כי העדה ידעה מראש את הסיפור והוא כמו הושם בפיה. בפתח עדותה נתבקשה לתאר את שקרה, וכבר בשלב זה לא נמנעה מלהוסיף כי הנאשם 1 החזיק ספר בידו ולבש מכנס קצר, הגם שטרם נשאלה כלל לפירוט זה, ואילו בעת שהזכירה את אחיותיו ואימו, לא ציינה גם את פרטי לבושם. אם בכך לא די, גרסתה אף סותרת באופן בולט את גרסתו של הנאשם 1, אשר לשיטתו בשעת האירוע ישב בסלון הבית עם בני משפחתו. לדברי העדה, כרבע שעה לפני האירוע היא ראתה את הנאשם 1 יושב בפתח ביתו ולומד (ע' 591, ש' 14 - 18). משכך, מוצא אני לנכון לקבוע כי עדות זו לוקה בחוסר אמינות ואינה מהימנה. בכך יש לגרוע מגרסתו של הנאשם 1 כי שהה בביתו באופן תמים, בזמן האירוע.

עמוד 18

10. מראווה XXX (ע/ה 9) (19.7.15) (להלן -"גב' מראווה")

הגב' מראווה, אחותו של הנאשם 1, סיפרה כי בערב האירוע, בשעה 20:00, ישבה עם משפחתה בבית הוריה (ביתו של הנאשם 1), הם אכלו את ארוחת הערב וצפו יחד בתוכנית הטלוויזיה (ע' 593), המשודרת, כל יום בין השעות 20:00 ל- 21:00 (ע' 600, ש' 6). לאחר התוכנית, אביה הלך לישון והשטרים הגיעו לביתם (ע' 600, ש' 24). בפעם הראשונה הגיעו שני שוטרים, והנאשם 1 ישב בפינת הסלון, קם ויצא כדי להראות להם את תעודת הזהות שלו, שחשב כי באו לבדוק האם הוא שומר על תנאי מעצר הבית (ע' 600, ש' 26). לאחר מכן הגיעה השכנה וסיפרה כי שוטר נפל מהגג (ע' 601, ש' 2). וכך הוסיפה וסיפרה:

"אחרי שזה קרה והשכנה הלכה, נכנסו השוטרים, הם רצו להיכנס לבית, אבא לא היה בבית, היה בא למעלה, ישן, היינו אני ואחותי שלי היו עומר ופלוני בפנים, הם רצו להיכנס אמרתי להם לא, אבא לא בבית, תחכו, אחותי הביאה את הטלפון, צלצלנו לאבא ואמרנו לו לרדת. באותו רגע שאבא ירד, היה מישהו מהמשטרה, מודיעין אני לא יודעת, לא זוכרת, ביקש מעומר לבוא. ואז יצאו החוצה, אז ווליד היה באותו רגע בפתח הבית, עשו חיפוש על ווליד, עומר ופלוני. שמו כל אחד בפינה, הורידו להם את כל הבגדים ונשארו רק עם התחתונים, עשו עליהם חיפוש, זה לקח להם הרבה זמן, ואז יצאו" (ע' 602, ש' 12 - 22).

כבר בפתח דבריה ניכר כי עדות זו לוקה בחסר, ונמצאת גם היא בלתי אמינה, שהרי העדה מספרת כי אמרה לשוטרים שאביה אינו נמצא בבית, שעה שהוא היה בבית וישן. בנוסף, אפנה למספר סתירות יסודיות בין עדות זו, וגרסת הנאשם 1: גב' מראווה סיפרה כי ניתן לעבור בין חלק מהגגות, אולם מגג בית הוריה לא ניתן לעבור לגג אחר, שכן הוא גבוה מיתר הגגות (ע' 612, ש' 17 - 22). ואילו הנאשם 1 סיפר כי אינו מכיר בית שמוביל ישירות לגג (ע' 885, ש' 3), כן לדבריו לא ניתן לקפוץ מגג אל גג (ע' 884, ש' 6). הגב' מראווה, אף היא, כמו הגב' XXX, הכחישה כי הנאשם 1 עולה לגג הבית, על דרך כלל, וכך אמרה: **"מי שעולה לגג רק שזה שרוצה לתלות את הכביסה. זה שאין כאילו, נוף משם שתעלה ותראה משהו. ויש שירותים מתחת לגג, אז אין מה לראות"** (ע' 604, ש' 17 - 19). כזכור, הנאשם 1 סיפר בעצמו כי לעיתים תכופות הוא עולה לגג לעשן.

ועוד, עדות זו סותרת את דברי הנאשם 1 כי בשעות אחר הצהריים ביום האירוע, שיחק עם אחייניתו התינוקת (ע' 847), בזמן שלדברי העדה, אין היא זוכרת מה עשה הנאשם 1 בבית אותו היום, בשעות אחר הצהריים (ע' 599, ש' 21), והוסיפה כי היא ניסתה להרדים את בתה התינוקת, אך לא הצליחה בגלל רעשי הרחוב.

11. נאדר שהין (ע/ה 10) (19.7.15) (להלן -"נאדר")

העד הוא ארוסה של אחותו של הנאשם 1, עיישה. העד סיפר על ערב האירוע:

"מה שאני זוכר שעמדנו בחוץ אני ובני דודה שלי, רצינו להיכנס אליהם לתוך הבית, כי אחותו היא ארוסה שלי. ואנחנו משפחה אחת: אז רצינו להיכנס לשבת עם אביו של פלוני לשחק קלפים... עשרה לתשע בדיוק... ראינו שהם אוכלים בפנים, אז אמרתי שאני לא, שלא ילחצו עלי שאני אבוא יאכל איתם ארוחת הערב אז אמרתי אני אחזור פעם אחרת. יצאתי החוצה, קרה האירוע, וקרה מה שקרה והגיע משטרה נכנסה המשטרה לבפנים, גם אנחנו נכנסנו איתם עם המשטרה, המשטרה חזרה, וגם נכנסו איתם כוח גם עוד כוח. וגם אנחנו נכנסנו איתם. והחזירו אותנו אמרנו לנו אל

תישאר פה, אז חזרנו לבחון קצת עד שנרגעו העניינים והגיעו מודיעין, גם נכנסו איתם לבפנים, והסתכלנו וראינו איך הם עושים חיפוש על פלוני ואח שלו וואליד, עשו עליהם חיפוש, לא תפסו עליהם כלום ואז חזרו. אנחנו נחזור קצת להתחלה כשנכנסו, כשהם היו יושבים ואוכלים בפנים, אני כשהסתכלתי על הבית, פלוני היה לובש מכנסיים קצרות עם כפכף, בגדים של בית, כן. אז נשארנו בחוץ וחזרנו..." (ע' 615 - 616)

ובהמשך:

"מה בדיוק, אני אתאר לך מה שהיה. אני עמדתי בדלת, דפקנו בדלת, פתחו, כל המשפחה יושבה, חמותי, פלוני ישב על הכיסא עם הרגליים. הוא נח... (ע' 618, ש' 29 - 31)... כל המשפחה גם אבא שלה" (ע' 619, ש' 3).

עדות זו סתמה את הגולל על טענת האליבי של הנאשם 1. ככל שיתר העדויות נמצאו בלתי מהימנות, ואף לא אמינות, עדות זו עלתה על כולן. נאדר סיפר, כי פנה אל השוטרים, טרם נכנסו לבית משפחת XXX, ואמר להם שלא יכנסו כי בבית יש בחורות ישנות: "... אני הלכתי איתם ואמרתי לשוטר אל תיכנס כי יש בחורות אולי ישנות" (ע' 626, ש' 4-5). בהמשך לכך סיפר, כי ידע שהבחורות בבית לא ישנו. נאדר העיד, כי וואליד עצמו ישב עם המשפחה, וצפה בתוכנית הטלוויזיה (ע' 625, ש' 14), שעה שכל עדי ההגנה לנאשם 1 העידו כי וואליד לא היה ככל בבית בשעת ארוחת הערב, אלא הגיע בשעה בה הגיעו השוטרים. ואחרי ככלות הכל, לא שכח נאדר לציין, ומבלי שנשאל, כי הנאשם 1 לבש מכנסיים קצרים, ולמען שלא נטעה, הדגיש כי הנאשם 1 לבש בגדי בית.

מעבר לכל הסתירות וחצאי האמת שעלו מעדות זו, העד אישר שאכן ניתן לעבור מהגג של בית משפחת הנאשם 1, לגג של השכנים:

"כן. אני עמדתי על הגג והם נכנסו לגג להסתכל... על הגג של עדנאן. אותם מדרגות, יש גג ויש עוד חדר לבית של דוד שלי... את עומדת פה, יש פה בית של דוד עלי, ופה הבית של אמא של עלי. נכנסו מהבית של אמא של עלי, יש כניסה ימינה. פנייה ימינה. יש מדרגות... מחוץ. יש דלת גם... עליתי את כל המדרגות, יש פה בית, של עלי, יש פה גם של עדנ ג די... זה חוש של XXX, את נכנסת, יש פה עוד בית, של עלי ג'אדה, ויש פה זה של משפחת של עלי ג'אד, את נכנסת ככה, יש לך פנייה קטנה את עולה את המדרגות, המדרגה האחרונה ויש לך דלת פה זה של החדר, בית השני. יש לך פה פנייה קטנה את הולכת לגג" (ע' 628-626).

ועוד:

"לא, לא חזרו. הם קפצו מהגג לבית של שייח' מוסא, שברו את הדלת, נכנסו הפוך כאילו. מלמעלה למטה.... נכנסים מהדלת יש לך כניסה ימינה פניה קטנה ימינה, יש מדרגות. עולים את המדרגות, מגיעים, יש עוד חדר שזה קומה שנייה, שיש לו דלת בצד ימין, אז יש גג קטן כזה, לא הגג אחרון. מישהו מהכוחות המיוחדות קפץ, נכנס לבית של... מישהו תפס אותו והוא עזר לו. שם לו את הידיים" (ע' 638-637).

מסקנות

12. כפי שפורט לעיל, עדויות ההגנה לטענת האליבי לנאשם 1, נמצאו בלתי מהימנות, ובלתי אמינות, בזו אחר זו. להלן

עמוד 20

ארחיב בהתייחס לגרסת הנאשם 1.

13. קיימות מספר סתירות בין גרסתו של הנאשם 1 בבית המשפט, לזו שמסר בחקירתו. הנאשם 1 העיד בבית המשפט, ששמע לראשונה על אודות האירוע משכנתו (ע' 872, ש' 7 - 9). בחקירותיו במשטרה לא הזכיר את השכנה. לאחר מכן, שכנשאל שוב מי סיפר לו על האירוע, אמר הנאשם 1 כי אין הוא זוכר (ע' 894, ש' 20). בחקירתו במשטרה מסר הנאשם 1 כי הוא שמע על האירוע מוואליד. כך, בחקירתו הנגדית מסר כי לא ידע אם השוטר פונה באמבולנס, אולם בחקירתו במשטרה ידע פרט זה. כך, אמינותו של הנאשם 1 מתערערת ככל שמעמיקים בעדותו בבית המשפט, אל מול חקירתו במשטרה, ולמרות שהנאשם 1 עשה כל שביכולתו לדבוק בגרסתו לפיה היה בבית בזמן האירוע.

14. כמגיעה משום מקום, טען הנאשם 1 בשלהי חקירתו הנגדית, ולראשונה במשפט, כי החוקרים הפעילו נגדו אלימות: **"את היום אני לא זוכר אבל פעם היה ויאם דחף אותי לאחד החדרים וסטר לי סטירה ולאחר מכן טיימור דחף אותי על הראש שלי פגע בפוסטה בזמן שהיינו הולכים"** (ע' 899, ש' 22 - 23). עוד טען הנאשם 1, לראשונה, כי החוקרים אמרו לו שאם לא ישתף פעולה, אמא שלו תכנס לכלא, ותעבור שם התעללות (ע' 903, ש' 18 - 21). הנאשם 1 הסביר כי לא טען טענה זו קודם לכן, וכן גם לא חלק מידע זה עם עורך דינו, מאחר שהוא שכח (ע' 900, ש' 13). דברים אלה מעלים תמיהה רבה, כיצד יחלף מזיכרונו של אדם כי היכו אותו במספר הזדמנויות שונות? בכך יש כדי להטיל דופי באמינותו של הנאשם 1.

15. את כל סתירותיו בין חקירתו במשטרה ובין חקירותיו בבית המשפט, הסביר הנאשם 1 כתוצאה מלחץ שחווה. עם זאת, הנאשם העיד באופן רהוט וברור, והיה נראה כי הוא בטוח במקומו ומעמדו.

16. לפי הנאשם 1, הגג הוא חלק משטח ביתו, ועל כן, ככלל, בזמן שהוא נמצא על הגג, אין הוא מפר את מעצר הבית (ע' 885, ש' 15 - 18). הנאשם נוהג לעשן על הגג, ולהשליך את בדלי הסיגריות בגג, או בגגות אחרים (ע' 896, ש' 21 - 22). עוד לדבריו, ביום האירוע לא עלה כלל אל הגג (ע' 897, ש' 17). מנגד, לא זכר אם בימים שלפני או אחרי עלה על הגג, אבל ביום האירוע, ידע להגיד במפורש כי לא עלה אל הגג. עוד לדבריו, אינו מכיר בית שמוביל ישירות לגג (ע' 885, ש' 3), כן לא ניתן לקפוץ מגג אל גג (ע' 884, ש' 6), כאמור, עדי ההגנה מטעמו, כולל אמו, סתרו טענה זו.

17. התרשמתי, כי מעצר הבית בו היה הנאשם 1 נתון, מהווה אך "חומת מגן" בעבורו, ולראייה, בעדותו בבית המשפט, רק לאחר שנשאל מספר פעמים על אודות מעשיו ביום ובערב האירוע, הזכיר כי ביום האירוע היה נתון במעצר בית (ע' 848). הנאשם בחר להזכיר פרטים מפרטים שונים, ולהרחיב תשובותיו, אך העובדה שהוא נתון במעצר בית, הופיעה בהזדמנות מאוחרת. סבורני, כי לו היה הנאשם נתון למורא הדין של מעצר הבית, היה מזכיר עובדה זו בהזדמנות הראשונה, בפתח עדותו. אולם, הנאשם פתח וסיפר על הלימודים שלו, על תוכנית הטלוויזיה בה צפה, ועל המאכלים שהוגשו בארוחת ערב. ככל שחווית היותו במעצר בית משנית לתוכנית הטלוויזיה בה צפה, מוצא אני כי אין בעובדה שהנאשם היה נתון במעצר בית, כדי להוות מחסום לכך שהפר את מעצרו, ויצא את הבית ביום האירוע.

18. לסיכום, מעצר הבית בו היה נתון הנאשם 1, משמש לו מגן לשיטתו, שעה שהגג ממנו הושלכה האבן נמצא בסמוך לגג ביתו, והגגות נמצאים במרחק קפיצה זה מזה. משכך, אין לתת משקל של ממש לכך שבחקירותיו השונות, דבק בגרסתו כי היה בבית בזמן האירוע. לבסוף, לא צלחה דרכו של הנאשם 1 לעורר ספק סביר כי בעת האירוע, היה במקום אחר.

כבר בשלב זה אציין, כי ממצאי מהימנות שליליים אלה מהווים חיזוק ליתר ראיות התביעה, ובעיקר מהווים את החיזוק

הנדרש לשתי עדויות זיהוי, המפלילות את הנאשם 1 באירוע, כפי שיובהר להלן.

טענת אליבי לנאשם 2

19. כנזכר לעיל, בהתייחס למשפט הזוטא, הנאשם 2 מסר שתי גרסאות בחקירותיו במשטרה; הראשונה היא הגרסה לפיה ישן בעת האירוע, והשנייה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. טענת האליבי של הנאשם 2, מתמצית בגרסתו לפיה ישן בעת האירוע. בבית המשפט, חזר הנאשם 2 על גרסה זו רק בהתייחס לטענת האליבי, וביקש מבית המשפט לאמץ אותה, בהיותה גרסת האמת, שעה שאת הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, מסר כתוצאה מלחצי חקירה (כזכור, טענה זו נשללה במשפט הזוטא).

20. בחקירתו הראשית בבית המשפט סיפר הנאשם 2, כי בבוקר יום האירוע יצא לעבודתו, ובסביבות השעה 15:30 חזר אל ביתו. לאחר מכן, ירד אל השכונה, שם היו מספר בחורים נוספים, ואז עלה שוב לביתו בסביבות השעה 17:00, אכל, התרחץ, והלך לישון. הוא הוסיף לישון עד שעת האירוע, והתעורר משנתו עת שמע קולות וצעקות מהרחוב. כאשר ניגש לראות את מקור הרעש, עלה על מדרגות בכניסה לביתו, וראה שוטר, והלה אמר לו שיכנס חזרה לביתו על מנת שלא יסתבך. הוא חזר לביתו, ובשלב מאוחר, כעבור שעה וחצי לערך, בסביבות השעה 23:00, ירד לשכונה. אז הוא נפגש עם חברו, שאדי סידר, וישב איתו בשכונה על הספסל. ביחד הם שמעו כי שוטר נפל מהגג ונפצע. בקצרה, כך מפיו: **"האמת אני בשעות המקרה הייתי בבית שלי. הייתי ישן, התעוררתי על הקולות והצעקות. אני לא מעורב בכל הסיפור הזה. ואני לא מתערב בעניינים כאלו"** (ע' 697, ש' 4 - 6).

21. במסגרת פרשת ההגנה של הנאשם 2, העידו מספר עדים.

22. עד הגנה, אביו של הנאשם 2 אברהם אבו סיני (ע' 2) (23.6.15) (להלן - **"מר איברהם"**)

בחקירה ראשית סיפר האב, כי ביום האירוע, בסביבות השעה 17:00, סגר את החנות שלו, הנמצאת מרחק הליכה של כמה דקות מביתו, ושב לביתו, שם פגש בילדיו: הנאשם 2, מעיד, ומצטפא. הנאשם ישן בשעה זו (ע' 823, ש' 24). מר איברהם תיאר את ההתרחשות בביתו ואת האווירה הכללית. לאחר מכן, סיפר שהנאשם התעורר משנתו במקביל לכך שעלתה ידיעה בפיסבוק כי שוטר נפצע (ע' 824, ש' 14), בסביבות השעה 21:00 - 21:30 (ע' 825, ש' 17). לאחר כרבע שעה, נכנסו כוחות הביטחון לחוש, והנאשם 2 התעורר כתוצאה מהרעשים של מכשיר הקשר. הנאשם עלה במדרגות הבית, לשם נכנס שוטר שאמר לו שיכנס חזרה לביתו. בסביבות השעה 23:00, יצא הנאשם 2 לשכונה לפגוש את חבריו (ע' 826, ש' 8 - 24).

בחקירה הנגדית, מר איברהם העיד כי בכל אותה העת, לאחר שחזר מהעבודה, ישב בסלון ביתו עם ילדיו (ע' 839, ש' 1), ובנו היה בטווח ראייתו (ע' 841, ש' 12). כן מסר, כי הבן קם להתפנות לצרכיו במהלך שנתו, וחזר לישון (ע' 835, ש' 22), אולם לאחר מכן מסר כי אינו בטוח בכך, אך יש סבירות גדולה כי כך קרה (ע' 841, ש' 18). על כך הוסיף, כי ייתכן שהנאשם 2 דיבר בטלפון במהלך שנתו, אולם הוא לא זוכר אם כך קרה (ע' 835, ש' 28).

עדויות זו מעלה תמיהות כשלעצמה. כך, לדוגמה, לא ברור כיצד ישב האב במשך כל שעות הערב, בסלון ביתו, עם ילדיו, והנאשם 2 ביניהם, באותו זמן במקביל ישן, וגם הוא היה נוכח, לעיני אביו. עוד, מספר פעמים ענה העד תשובה חד משמעית, אולם לאחר מכן, כשנשאל שנית, ענה באופן מסויג (כך לגבי האפשרות שהנאשם 2 התעורר להתפנות לצרכיו או שוחח בטלפון במהלך שנתו).

מעבר לכך, אין בעדות זו כדי לסייע להגנת הנאשם, שעה שהאב העיד אך במסגרת פרשת ההגנה, ולא פנה אל המשטרה כדי לאשר את גרסתו של בנו לפיה ישן בעת האירוע, עוד בשלב החקירות. בנוסף, האב נכח בכל הדיונים בבית המשפט, שמע את העדויות השונות, והיה חשוף למהלך הדברים.

ככל שעדות זו אינה מסייעת להגנת הנאשם 2, יש בה אף כדי להטיל דופי נוסף בגרסתו לפיה ישן בעת האירוע, שכן לא סביר שלא היה מעיד עדים לטענת האליבי שלו, עוד בשלב בו נעצר. כך, יכל גם להעיד את אחיו, שנכחו כנטען, בבית, באותו הזמן. אולם, אף לא אחד מהם פנה למשטרה על מנת לתמוך בטענת האליבי של הנאשם 2, וכן לא העידו בבית המשפט. בכך יש לחזק את הרושם כי עדותו של הנאשם 2, כפי שנמסרה בבית המשפט ובחקירותיו השונות, אינה אמינה כלל וכלל.

23. תאור עסילה (ע/ה 4) 29.6.15 (להלן - "עסילה")

במסגרת הגרסה לפיה ישב על המדרגות, מסר הנאשם 2 כי ביום האירוע, פגש את עסילה פעמיים: בפעם הראשונה בהתקהלות השכונתית ליד המכולת של חאפז בסביבות השעה 17:30, ובפעם השנייה כאשר ירד אל השכונה לאחר האירוע, משנרגעו הרוחות, בסביבות השעה 23:00.

עדויות של עסילה נדרשת בשלב זה אך לעניין המפגש הראשון עם הנאשם 2, והיא מחזקת את גרסת הנאשם 2, לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע.

עדויות של עסילה אינה רציפה, ומלאת סתירות, עד כדי כך שהיא נמצאה בלתי אמינה. כל שהיה עליו להעיד בעבורו, הוא מה עשה ביום האירוע. ברם, עסילה התקשה להסביר בברור ובאופן אחיד ורציף את השתלשלות מעשיו באותו היום, וחזר בו לפנים ולאחור פעם אחר פעם. על כן, נכון אני לקבוע כי עסילה והנאשם 2, התראו ביום האירוע, בשעות אחר הצהריים, במסגרת ההתקהלות השכונתית, ליד המכולת של חאפז.

הסנגוריה לנאשם 2 טענה, לזקוף לחובת הנאשם 2 עדות זו בהיותה מגמתית, מפאת שעסילה הוזמן מטעם הנאשם 1. לא מצאתי כי היה בדברי העד כדי לשרת את הגנתו של הנאשם 1, ועל כן אינני מייחס משקל לטענה זו.

24. מלבד עדותם של מר אברהמים ועסילה, אפרט להלן מספר נקודות הסותרות לגופה את גרסתו של הנאשם 2 לפיה ישן בעת האירוע.

סתירות בגרסה לפי הנאשם 2 ישן בעת האירוע

25. בגרסה לפיה ישן בעת האירוע, כפי שנמסרה בהודעתו מיום 9.6.14, מסר הנאשם 2 כי חזר הביתה מעבודתו בשעה 16:00, והלך לישון עד שהתעורר מקולות מהומת הרחוב, בסביבות השעה 22:30. בחקירה הראשית סיפר, כי לאחר שחזר לביתו מהעבודה ביום האירוע, ירד לשוטט בשכונה. בסביבות חמש, עלה לביתו אכל והתרחץ, ולאחר מכן נרדם עד לשעה בה התעורר מהמולת הרחוב (עמ' 688, ש' 15 - 21). בהמשך החקירה הראשית, מסר הנאשם 2 תיאור נוסף לפיו עבד על המחשב מספר שעות טרם נרדם בסביבות השעה 19:30 - 20:00 (ע' 693, ש' 27). בחקירתו הנגדית סיפר הנאשם 2: "מה שזכור לי התקלחתי, אכלתי וישנתי, לא התכוונתי לישון, אבל ישנתי" (ע' 732, ש' 11). הנה לנו ארבע גרסאות שונות בתכלית, המתארות את פרק הזמן בו ישן הנאשם 2.

26. לדברי הנאשם 2, התעורר מרעשי המולת הרחוב סביב לשעה 22:30. הוא דיבר בטלפון עם חברו טאהר, והתכתב ב"וואטס-אפ" עם דודתו סוזאן. אולם, לפי פלט שיחות הטלפון הנייד שלו (ת/38), מספר הטלפון של חברו טאהר כלל לא מופיע. עוד נסתרת טענת האליבי לנאשם 2, על-פי פלט השיחות של מכשיר הטלפון שלו, ממנו נלמד כי בשעות בהן טען כי ישן, היה מכשיר הטלפון שלו פעיל. הנאשם 2, ניסה לסתור ממצא זה בכל דרך אפשרית, כך טען לדוגמא, כי ענה לטלפון מתוך שינה, או כי בני הבית שוחחו בטלפון במקומו. אולם, לא צלחה דרכו להוכיח אף אחת מטענות אלה.

27. עוד נסתרת גרסתו לפיה ישן בעת האירוע, משום שבגרסתו לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, הנאשם ידע לתאר את זירת האירוע, המצומצמת והרחבה, לפרטים. כך למשל, הנאשם 2 ידע כי הבית של משפחת XXX נמצא בקצה החוש. כן ידע כי נמצא שם סולם, וידע לספר כמעט באופן מלא מה היו פרטי הלבוש של הנאשם 1 ושל ברגיטי. עוד ידע להסביר לחוקרים מדוע הגיוני כי היה זה ברגיטי שזרק את האבן, ולא הנאשם 1, משום שתחת הגג בו עמד הנאשם 1 היו רעפים, ותחת המקום שעמד ברגיטי היה שטח פתוח. כך גם העמיק פרטים בנוגע להתקהלות במכולת של חאפז בשעות אחר הצהריים, זהות הנוכחים בהתקהלות והדברים שנאמרו מפיהם, ואף תיאר כי ראה בשלב מסוים את שאדי ברגיטי נכנס שמאלה במג'לס, והנאשם 1 וברגיטי נכנסים ימינה לחוש, וידע כי ניתן להגיע מהבית של הנאשם 1 לגגות.

28. עוד ידע הנאשם 2 לתאר בדיוק רב את המדים של השוטר עדנאן ביום האירוע, כך גם ידע כי השוטר עדנאן לא חבש קסדה, כי השוטר עדנאן החזיק בידו מנות של אוכל לחלוקה, וידע את הכיוון ממנו נכנס השוטר עדנאן למג'לס. הנאשם ידע גם לספר כי אף אחד לא התקרב לשוטר עדנאן לאחר שנפל מפציעתו, וכי הנאשם 1 וברגיטי היו רעולי פנים בעת שיידו אבנים. לא זו אף זו, הנאשם 2 ידע כי ברגיטי הרים את חולצתו, שהייתה שחורה, הניח אותה על ראשו ונותר עם גופיה לבנה. לנאשם 1, הייתה כאפייה ועל כן הוא לא הרים את חולצתו. עוד הוסיף הנאשם 2 כי ברגיטי והנאשם 1 סידרו את האבנים על מעקה הגג, בציינו כי היו ברשותם סוגים שונים של אבנים. מקום ידיו האבן עצמה, היה אף הוא בדיוק היכן שהנאשם 2 ציין.

29. בחקירתו מיום 9.6.14, בה מסר הנאשם 2 את הגרסה לפיה ישן בעת האירוע, הלא היא גרסת האמת לפיו, לא סיפר כי כאשר ירד אל השכונה, לאחר שנרגעו הרוחות, ישב עם שאדי סידר ועם עסילה. אולם בחקירתו מיום 10.6.14 כן סיפר כי כך היה. מכאן יש לתמוה, אם הגרסה לפיה ישן הנאשם 2 בעת האירוע היא גרסת אמת, כפי שטען, מדוע לא סיפר על אודות מפגשו זה?!

30. ב"כ הנאשם 2 טען, כי קיימת אפשרות שבשעת הערב עלו גורמים חיצוניים דרך החוש של משפחת פיראוי אל הגגות, וכך ביקש להרחיב את אפשרות זהותם של מידי האבנים, ולהטיל ספק בכך שהנאשמים הם אשר יידו את האבן. סבורני, כי למרות המאמצים הרבים, לא צלחה הדרך.

31. לסיכום, בגרסתו של הנאשם 2, לפיה ישן בעת האירוע, אין כדי לספק הסבר לידיעת הפרטים ממקום ההתרחשות, והם מעידים כי הנאשם 2 מכיר מקרוב את זירת האירוע, ואת ההתארגנות שקדמה לו. לכך מצטרפות עדויות ההגנה, שנמצאו בלתי מהימנות, ופלט השיחות המלמד כי הנאשם 2 שוחח בטלפון בשעה בה ישן, לטענתו. לאור זאת, איני מקבל את טענת של הנאשם 2 כי לא נכח במקום האירוע בעת ביצוע העבירות. כל אלה מהווים חיזוק למיוחס לו בכתב האישום.

32. באותו האופן בו נשללה טענת הזוטא של הנאשם 2, כך גם נשללת טענת האליבי שלו, בהינתן והגרסה לפיה ישב

על המדרגות בעת האירוע, ארוכה ומפורטת עד לפרטי-פרטים. כפי שלא ניתן לקבל את האפשרות שזו הושמה בפיו מידי החוקרים, כך גם לא ניתן לקבל את האפשרות שהוא בדה אותה מליבו, שעה שבפועל ישן בעת האירוע.

סיכום טענות האליבי לנאשמים

33. טענת האליבי של הנאשמים נמצאו בלתי אמינות, ובהעדר ראיות לתמיכתן, אני דוחה אותן. אומנם, לא ניתן להתייחס לכל עדות בנפרד, כעדות המפריכה את גרסת הנאשמים, עם זאת, מכלול העדויות יחד, והראיות המפורטות לעיל, עולה עד כדי הפרכה חיצונית, ממקור נפרד ועצמאי, לשתי טענות האליבי, ובכך משמש תוספת ראייתית לראיות התביעה. בנושא זה נפסק כי:

"בפסיקת בית משפט זה הובחן בין גרסת אליבי של נאשם שנמצאה שקרית מתוך עצמה או מתוך חוסר האמון שניתן בה לבין טענת אליבי שהופרכה ממקור ראיה חיצוני ונפרד. במקרה הראשון, לא יהיה בשקר שנמצא בעדות הנאשם כדי ראיית סיוע במקום בו העדות המרשיעה טעונה סיוע. במקרה השני, יכול ויהיה בהפרכת טענת האליבי כדי ראיית סיוע" (ע"פ 892/07 גרנדיבסקי נ' מדינת ישראל (26.5.08) (פס' 30)).

ה. המשך פרשת ההגנה

34. אומנם קבעתי כי אין לקבל את גרסתו של הנאשם 2 לפיה ישן בעת האירוע. אולם, שתי גרסאות אלה - האחת לפיה ישן בעת האירוע, והשנייה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע - אינן מוציאות האחת את השנייה, משמע, אין הכרח כי פסילתה של גרסה אחת תביא לקבלתה של גרסה אחרת. משום כך לא תמה דרכנו, שכן לא ניתן לקבל גם את גרסתו הנוספת של הנאשם 2, לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. שתי הגרסאות, כאחת, מכילות סתירות רבות ואי דיוקים, ששבו ועלו גם בחקירתו של הנאשם 2 בבית המשפט, להלן אפרט:

35. הנאשם 2 מסר את שמות הבחורים אותם פגש אחרי הצהריים כשירד לשכונה, אולם נמצא כי אין הוא דובר אמת, שעה שבדיקת המשטרה מצאה כי חלקם נכחו בשעה זו במקום עבודתם.

36. הנאשם 2, סיפר כי בעת שישב על המדרגות, שוחח ארוכות עם חברתו בטלפון. מנגד, לפי פלט השיחות, אין כל עדות לשיחה זו. הנאשם 2 טען, כי שיקר בכוונה כי שוחח בטלפון, משום שרצה מראש שדבר השקר שלו יתגלה, וכך תיפסל גרסתו לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, ותתקבל גרסתו לפיה ישן בעת האירוע. מוצא אני לנכון לקבוע, כי בנוסף לסתירות בדבריו, ולחוסר המהימנות, מדובר בעד מתוחכם שידע לספק תשובות ככל שיידרש. כן סבורני, כי הטענה לפיה מסר את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע והפליל את הנאשם 1 וברגיתי, כתוצאה מלחצים, נחלשת אף יותר באור זה.

37. בחקירתו מיום 11.6.14, סיפר הנאשם 2, כי פגש את שאדי סידר בסביבות השעה 17:30 בהתקהלות השכונתית, כן סיפר כי פגש אותו פעם נוספת כשירד לשכונה לאחר האירוע, כשהרוחות נרגעו. בחקירתו בבית המשפט מסר הנאשם 2, כי פגש את שאדי סידר אך כשירד לשכונה, לאחר האירוע.

לעומת זאת, שאדי סידר אישר בחקירתו כי אכן פגש בנאשם 2 בהתקהלות ליד המכולת של חאפז.

ניכר, כי הנאשם 2 נכח בהתקהלות ליד המכולת, זאת גם משום שידע לספר על אודות התכנון המוקדם למעשה זריקת

האבנים.

38. עדותו של הנאשם 2 בבית המשפט, הותירה סימני שאלה גדולים. בהתייחס לפרטי מידע מהותיים וחשובים, כל שידע הנאשם 2 להשיב לרוב, כי הוא לא זוכר, או כי ככה אמרו לו להגיד. כשנשאל בבית המשפט האם הייתה לו חברה בתקופה בה התרחש האירוע, השיב "אולי" (עמ' 791, ש' 25 - 26). כך, שלא רק שיקר כאשר מסר לחוקרים כי הוא שוחח בטלפון עם חברתו, אלא שכלל לא הייתה לו חברה. כך גם השיב, כי כאשר חזר הביתה מעבודתו "אולי" עצר במכולת של חאפז (עמ' 793, ש' 21), זאת לאחר שלאורך כל חקירתו בבית המשפט התעקש כי חזר לביתו באופן ישיר מהעבודה, והלך לישון. על כך הוסיף כי ככל ש"אולי" הוא היה במכולת של חאפז, "אולי" הוא גם פגש את שאדי סידר (עמ' 793, ש' 23). בהמשך החקירה אומר הנאשם 2 כי "אולי" היה במכולת גם שכיר מהבית בשעות הלילה המאוחרות (עמ' 740, ש' 5).

39. על אף קביעתי, כי אין לאמץ את גרסתו של הנאשם 2 לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, כגרסה שלמה ומלאה, יש להוציא את הערמונים מהאש, ולדלות ממנה מספר פרטים לצורך חילוץ האמת, שהם כממצאי עובדה שהוכחו במהלך המשפט, והם כלהלן:

40. בסביבות השעה 17:30 ירד הנאשם 2 אל השכונה והצטרף להתקהלות השכונתית ליד המכולת של חאפז. ממצא זה עולה מחקירתו של הנאשם 2 מיום 10.6.14, בה מסר את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. ממצא זה אומת בעדותו של שאדי ברגיטי שהעיד כי ראה את הנאשם 2 בהתקהלות זו, וכן על-פי עדותו של עסילה, ואומת בחקירה הנגדית בבית המשפט שעה שהנאשם 2 חזר וסתר עצמו בהקשר להתקהלות זו. במסגרת אימוץ עובדה זו, אני גם קובע את העובדה, כי הנאשם 2 שמע את התכנון המקדים לזריקת האבנים מפי הסובבים, ובעיקר בהתייחס לנאשם 1 וברגיטי.

41. עוד אני קובע, כי בסביבות השעה 18:00 פנו אדם שזהותו אינה ידועה, ברגיטי והנאשם 1 לכיוון ביתו של הנאשם 1. הנאשם 1 וברגיטי פנו ימינה, ושאדי עלה שמאלה. לגג ממנו נזרקה האבן, ניתן לעלות דרך בית משפחתו של הנאשם 1, או דרך המקלחות שפתוחות אך בחודש הרמדאן. מכאן שהחבורה עלתה לגג דרך בית משפחת XXX. ברגיטי לבש חולצה כהה, וכיסה באמצעותה את פניו. הנאשם 1 חבש כאפיה בצבע לבן ושחור שכיסתה את פניו, וחולצה לבנה חלקה. ברגיטי והנאשם 1 סידרו אבנים בגדלים שונים, על שפת הגג.

42. השוטר עדנאן צעד ברח' עלא-א-דין, מתחת לשורת הגגות, כשהוא נושא בידיו אוכל לחלוקה לשוטרים. כמטר וחצי אחרי חנות בסמטה, פגעה האבן בראשו של עדנאן והוא נפל ונפצע.

43. לאחר האירוע, הנאשם 2 שב לביתו ופגש בשוטר שאמר לו להישאר בבית כדי להימנע מצרות. כעבור פרק זמן מסוים, בסביבות השעה 23:00 לערך, ירד הנאשם 2 חזרה אל השכונה, פגש בשאדי סידר ועסילה, הם ישבו ושיחקו עם כלבת השכונה. הנאשם 1 וברגיטי נמלטו מהמקום.

44. לסיכום, אין להעדיף את גרסתו של הנאשם 2 כפי שניתנה בבית המשפט, ומשכך מקבל אני את גרסאות החוץ שלו, מכוח סעיף 10 א(א) **לפקודת הראיות**, בהסתייגויות המנויות לעיל, ובהידרש לתוספת ראייתית מסוג חיזוק, כמצוות סעיף 10א (ד) לפקודת הראיות, וכפי שנפסק:

"בשאלת איזו מבין שתי גרסאות של עד אחד יש להעדיף, אין יתרון מובנה לעדות הראשונה על-פני העדות האחרונה, וכן להיפך. העניין נתון לשיקול דעתו של בית המשפט על-פי נסיבות המקרה. יוזכר

כי במצב בו עדות אחת נמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט, ואילו העדות הסותרת נמסרה בתוך בית המשפט, רשאי בית המשפט לקבל את העדות הראשונה ולקבוע ממצאים עובדתיים על-פיה. זהו למעשה החידוש בחקיקת סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות) משנת 1980. ואולם, בשל החיסרון בכך שבית המשפט ירשע נאשם על-פי עדות מפלילה שלא הוצגה בפניו, אלא נמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט, כאשר במהלך המשפט מסר העד גרסה אחרת - נקבעו מספר תמרורי אזהרה. האחד, כי בית המשפט חייב לרשום את הטעמים להעדפה זו (סעיף 10א(3) סיפא). האחר, שלא ניתן להרשע נאשם על סמך אמרת עד מחוץ לבית המשפט "אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה" (סעיף 10א(ד)). (ע"פ 9608/00 מדינת ישראל נ' פלוני (7.7.14) (פס' 7)).

45. עיינו הרואות: הפער בממצאי העובדה הנלמדים מהגרסה לפיה הנאשם 2 ישב על המדרגות בעת האירוע, מתייחס אך לעת ידווי האבנים מגג הבית, ובכללן האבן שפצעה את השוטר עדנאן. זהו החלל הריק שנותר לפי גרסה זו. משכך, לעת עתה, קשרו של הנאשם 2, נלמד משתי גרסאותיו שמסר, ובהן שלל ראיות נסיבתיות, כמפורט לעיל. כוחן של ראיות אלה עומד בעינו, וכך נאמר בפסיקה:

"אין משקלן של ראיות מסוג זה נופל מכוחן של ראיות ישירות, ובלבד שלא ניתן להסיק מהן אלא מסקנה הגיונית אחת המקימה יסוד להרשעה. אף לא נדרש כי כל אחת מן הראיות הנסיבתיות בפני עצמה תוביל להרשעה, ודי בכך שכל הראיות יחד כאשר הן משתלבות זו בזו מעשה-פסיפס, יצביעו על הנאשם, וברמה הנדרשת בפלילים, כמבצעה של העבירה" (ע"פ 4656/03 מירופולסקי ואח' נ' מדינת ישראל (1.12.04) (פס' 7)).

46. כאמור, לאימוץ גרסאות החוץ של הנאשם 2, נדרשת תוספת ראייתית מסוג חיזוק, הן מכוח סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות, והן בהיותן עדות שותף, לפי סעיף 54א(א), רישא לפקודה זו. על טיבה ומהותו של תוספת החיזוק בנסיבות אלה, נאמר בע"פ 2879/14 פלוני נ' מדינת ישראל (21.4.15) (פס' 2):

"החיזוק חייב להיות ממשי ומשמעותי, ותואם את המבנה של התיק הקונקרטי...לפיכך, המבחן הוא - האם די בתוספת הראייתית שהוצגה בנסיבות התיק, על מנת לספק את החיזוק שיצדיק מתן משקל מחייב לעדות שנגבתה מחוץ לבית המשפט".

47. בהמשך ניווכח, כי לא אך מכוחן של ראיות נסיבתיות, העולות מהודעותיו, נקשר הנאשם 2 לאירוע. כך גם הנאשם 1 נקשר לאירוע, לא אך מכוחה של עדות מפלילה זו. שני הנאשמים נקשרים לאירוע, מקיומה של עדות זיהוי ישירה. עם זאת, כבר בשלב זה אזכיר מושכלות יסוד, כי ראיית החיזוק יכול אף שתבוא מתוך העדות הנדרשת לחיזוק עצמה (ראו גם: ע"פ 6147/92 מדינת ישראל נ' כהן, פ"ד מח (1) 62 (1993)).

48. בשלב זה, אפנה לביאור יתר הראיות ופרשת התביעה.

פרשת התביעה

1. לאחר שנשללה טענת הזוטא, ונשללו טענות האליבי של הנאשמים, אפנה לניתוח ראיות המאשימה. כנזכר לעיל, במקרה שלפני אין מחלוקת כי השוטר עדנאן נפגע, באופן חמור ומצער, כתוצאה מהאירוע. לב המחלוקת הוא שאלת זהות מידי האבנים, והמקום ממנו הושלכה האבן. כדי להגיע לחקר האמת, נשמעו עדים רבים והוצגו

בפני ראיות רבות. ככל שמסכת העדויות והראיות בתיק זה נרחבת, במרכזן ניצבת עדותו של עד תביעה 1, ברגיתי. משכך, אפתח בה.

אחמד ברגיתי (ע/ת 1)

2. כנזכר לעיל, נגד עד תביעה זה הוגש כתב אישום נפרד (ת/1), זהה לכתב האישום דנן. בזמן שמיעת ההוכחות בתיק זה, היה עניינו תלוי ועומד בפני בית המשפט. בנוסף לאירוע מושא כתב אישום זה, הואשם באותו כתב אישום באירוע ידיו אבנים נוסף, שהתרחש בשעות הבוקר של אותו היום. בהינתן ומסכת הראיות בתיק זה, קשורה במסכת ראיות של אירוע ידיו אבנים הנוסף בו הואשם ברגיתי, אכנה מעתה את האירוע מושא כתב האישום "אירוע הערב" או "האירוע", ואת האירוע הנוסף "אירוע הבוקר".

3. מכלול הודעותיו של ברגיתי, בחקירותיו ובבית המשפט, נחלק לשלושה. בפתח חקירותיו מסר ברגיתי גרסה המכחישה את מעורבותו באירוע הערב על-ידי טענת אליבי, כי שהה עם חבריו ברחוב צלאח-א-דין (להלן -**הגרסה המכחישה**). בהמשך חקירותיו, מסר ברגיתי גרסה המפלילה אותו ואת הנאשמים דנן, באירוע הערב (להלן - **הגרסה המפלילה**). בעיצומה של החקירה, חזר ברגיתי מגרסתו המפלילה, אולם הודה באירוע הבוקר בהסתייגות כי באירוע זה לא יודו אבנים מהגנות, אלא מהרחוב (להלן -**הגרסה החוזרת**). בבית המשפט דבק ברגיתי בגרסתו החוזרת, וביקש לאמץ אותה כגרסת האמת.

4. הודעותיו של ברגיתי הוגשו לבית המשפט מכוח סעיף 10א (א) לפקודת הראיות, לאחר שנתגלו סתירות מהותיות רבות, היורדות לשורשו של עניין, בין הגרסה שמסר בחקירותיו, ובין עדותו בבית המשפט. אף כאן, המדובר בעדות חוץ של עד, שהוא שותף למעשה העבירה, ועל כן נדרשת התוספת הראייתית, כפי שהוזכרה בהתייחס לנאשם 2. לעניין זה נפסק, כי -

"הדעה המקובלת בפסיקה הינה כי ה"חיזוק" הנדרש על-פי סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 וסעיף 54א לפקודה אינו מחייב תוספת ראייתית "מסבכת" דווקא, ודי בתוספת "מאמתת" בלבד. לפי גישה זו אין הכרח שראיית חיזוק תצביע על מעורבותו של הנאשם בביצוע העבירה, ודי שתחזק את אימרת החוץ של העד על-ידי אישור פרט רלוונטי לעבירה באימרתו אשר הנאשם מתכחש לה (76 - ה)" (ע"פ 8469/99 אסקין נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (2) 65 (פס' ב(1)2001).

להלן אסקור את הגרסאות השונות שמסר ברגיתי:

הגרסה המכחישה

5. בחקירתו מיום 3.6.14 (ת/61) מסר ברגיתי את הגרסה המכחישה, לפיה ביום האירוע, בסביבות השעה 17:00, יצר קשר עם חבריו ועם בן דודו ואמר להם שהוא רוצה לצאת מהכפר, משום שהיו בעיות בכפר (ש' 39 - 41). הם הגיעו לאסוף אותו, נסעו יחד, הסתובבו מעט, עד שלבסוף הגיעו לרחוב צלאח א-דין וישבו לשוחח בעודם ברכב (ש' 46 - 48). בסמוך לשעה 20:45 אמר ברגיתי לחבריו, כי ברצונו לחזור הביתה, בשל השעה המאוחרת (ש' 48-49). הם הורידו אותו בקרבת מקום לביתו, והוא צעד את המשך הדרך בליווי בן דודו, עד שהגיע לביתו בין השעה 21:30 לשעה 22:00 (ש' 49 - 50). כשנכנס הביתה, אביו סיפר לו ש"היו בעיות בשכונה" (ש' 52), והוא הלך לישון לאחר שקרא בפייסבוק על אודות שוטר שנפצע (ש' 70). עוד בחקירה זו הודה ברגיתי, כי בבוקרו של אותו היום יידה

אבנים (ש' 32) בגין "אירוע לאומני" (ש' 59), "לא רציתי שמישהו מהיהודים שיכנס להר הבית ורציתי להגן על הר הבית" (ש' 61). עם זאת הכחיש כל קשר לאירוע הערב (ש' 92).

הגרסה המפלילה

6. בחקירתו מיום 5.6.14 (ת/63) מסר ברגיתי את הגרסה המפלילה, השונה בתכלית מהגרסה שמסר קודם לכן, בגדרה הודה כי השתתף באירוע, והפליל את הנאשמים. לפי ברגיתי, הנאשם 1 זרק את האבן שפצעה את השוטר (ש' 8), והוא יודע זאת כיוון שהיה על הגג באירוע, בין השעות 20:00 - 21:30 (ש' 12).

בהודעה זו סיפר כי ביום האירוע, בסביבות השעה 17:30, בילה עם חבריו, והם עישנו "מבסוטון", עד לשעה 19:00 לערך (ש' 48). לאחר מכן חברו הוריד אותו בשער שכם, והוא הגיע לשכונה, פגש חבר'ה צעירים, עמד ודיבר איתם. תוך כדי הדברים, דובר גם על אפשרות לזרוק אבנים על "השיכנאז ולעבר הצבא" (ש' 50), ולאחר מכן חלקם עלה לגגות בעיר העתיקה, ולבשו על פניהם רעלות. ברגיתי, יחד עם הנאשם 1 ואחרים, יידו אבנים מהגג במטרה "שזה יפול על הצבא" (ש' 53), ומשלא נגרם כל נזק מזריקת האבנים, "החליטו לחכות עד שיעבור שוטר ברחוב" (ש' 55). וכך מפיו:

"ישבנו רחוק מהקצה של הגג, על מנת שלא יראו אותנו, ועישנו, קמו שניים, על מנת לבדוק את האזור, אחד מהם היה פלוני [הנאשם 1], והשני אני לא מכיר אותו, ולא שאלתי כי זו לא שאלה ליד הצעירים כי יחליטו לחשוש שאתה משת"פ, פלוני [הנאשם 1] לקח את האבן ולא שמתי לב איך הייתה האבן כי היה מלא אבנים על הגג הוא הרים את האבן מעל לרחוב ושחרר אותה, אנחנו חשבנו שהצבא בא, עישנו באותו זמן וזרקנו את הסיגריות, כי שמענו צרחות והלכנו לראות למה יש צרחות, ראינו את השוטר שוכב על הרצפה וכולו מלא דם, היה מצד גם צעירים, שמעתי אחד אומר לבחור מצד שני שהיה על הגג וקורא לו 'אבו עזאדב' [הנאשם 2] היה מלא וקצת נמוך, וכשראינו את המראה הצעירים התחילו להגיד תברחו תברחו, אני פחדתי ולא ידעתי שהולך לקרות דבר כזה, חשבתי שיהיו בעיות כמו תמיד, זורקים אבנים והצבא רודף אחריהם ובורחים, אני ברחתי מהר ולא היה אכפת לי ממי שהיו איתי, כל אחד הלך לאזור דרך הגגות, אני הלכתי לאזור שתוריד אותי רחוק מאזור המקרה, ירדתי ועמדתי בכביש כמו כל האנשים, היו שם הרבה אנשים, עמדתי אתם הסתכלתי, בא אמבולנס, אנחנו שמענו את קול האמבולנס אבל עדיין לא הגיע, אני עליתי לשער שכם... וחזרתי בחזרה... אני ראיתי את הפציעה ולא ידעתי כלום ושיחקתי אותה שאני לא יודע כלום, ירדתי לכיוון עטרת כוהנים ופגשתי את אבי ואת אחי שאדי הם עמדו בפתח החוש אבא שאל אותי איפה היית, אמרתי לו בשער שכם, שאלתי מה קרה, הוא אמר לי שרצחו שוטר, איך ששמעתי את התשובה הזו פחדתי ועליתי לבית, פתחתי את הפייסבוק וקראתי על הפייסבוק שהשוטר מת, בעקבות נפילתו מהבניין, נרגעתי קצת, לאחר מכן ירדתי בעמוד, וראיתי שכתבו שזה בעקבות נפילת אבן על הראש שלו..." (ש' 55 - 73).

ברגיתי ציין כי על הגג היו חמישה אנשים, כולל אותו (ש' 79). הוא ידע לנקוב רק בשמו של הנאשם 1, וידע להגיד כי היה בחור נוסף שאינו בטוח מה שמו, אולם סבר כי קוראים לו אבו סנינה (הנאשם 2) או אבו סביח, והכינוי שלו הוא "אבו עזאב", והבית שלו נמצא ממול הגג עליו התרחש האירוע (ש' 81). שאר האנשים לא היו מהשכונה, משום ש"המבטא שלהם לא היה המבטא של הרחוב שלנו" (ש' 82, 117). את האבן שנזרקה, לדבריו, הוא לא יכול לתאר, כי היו על הגג הרבה אבנים, אבל הניח כי היה מדובר ב"בלוק" (ש' 94). מעבר לאמור, ציין ברגיתי כי לא פגש

את הנאשם 1 לאחר אירוע הערב בכוונה תחילה, כי "לא רציתי שישימו עין עלינו כי אנחנו ביחד" (ש' 100).

ברגיתי הוסיף ותיאר את אירוע הערב לפרטיו. כך תיאר מה לבש הנאשם 1: נעל כפכפי אצבע, לבש מכנס פיג'מה בצבע כחול וחולצה לבנה עם ציורים, אותה הרים וקשר על פניו כדי שתשמש לו ככאפיה, ונותר בגופייה לבנה (ש' 108 - 109). לאחר שהוא השליך את האבן שפצעה את השוטר, ברח לביתו שנמצא במרחק הליכה של חצי דקה ממקום האירוע (ש' 112). כן ידע גם לתאר את הדרך המובילה אל הגג, וציין כי הגג נמצא בין הגגות של השירותים, שלא היו פתוחים (ש' 119): הם עלו על גג תוך שקיפצו בין הגגות של השכונה, "אתה יוצא מהשכונה ונכנס לחוש גאליה, יש מדרגות שמובילות לגג של בית של עלי גדה, אתה עולה לגג שלו ואתה קופץ מטר ואז אתה מגיע לגג של השירותים" (ש' 123). כן פירט את התכנון המקדים לזריקת האבנים מהגג: "שאם יעבור מתנחל לזרוק אבנים לעברו על מנת שלא יכנס להר הבית" (ש' 125), והוסיף כי במידה והיו עוברים מוסלמים למטה, הם לא היו זורקים אבנים: "למה שאני אזרוק על בנאדם שנכנס לאדמה שלו ולפי מה שאני מאמין הר הבית שלנו" (ש' 152).

עוד הסביר, כיצד התרחש האירוע בפועל, טרם נזרקה האבן שפצעה את השוטר: "אני חושב שכל אחד זרק אבן, ואני זרקתי אבן אבל זה לא פגע בצבא זה נפל באזור אחר...כל אחד זרק אבן...אנחנו זרקנו מעל לבניין על סמך שירדו בקשת, אבל הם המשיכו ישר...התפקיד שלי היה שהמתנחלים לא יכנסו להר הבית" (ש' 127 - 133).

ברגיתי מסר כי לא היה לו קשר עם הנאשם 2 לפני או אחרי אירוע הערב: "אין ביננו דיבור, חוץ משלום שלום ברחוב אבל אני ידעתי כי שמעתי ממישהו שהיה אתנו על הגג קורא לו אבו עזאב" (ש' 140).

בסוף החקירה הוסיף ברגיתי, כי: "התוכנית הייתה שאם מישהו היה מתקרב להר הבית אנחנו נעמוד מולו ולא נרשה לו להיכנס, והופתענו שהבחור עלה וזרק אבן לעבר השוטר...אני מתחרט, ואני לא ציפיתי שיהיה אסון כזה, ולא לקחתי בחשבון, ואני מצטער" (ש' 160 - 163).

7. בחקירתו מיום 8.6.14 (ת/64) אישר ברגיתי את שמסר בחקירתו הקודמת (ש' 10), חזר וסיפר שבאירוע הערב, על הגג, נכחו חמישה אנשים כולל אותו, וביניהם הנאשם 1 ועוד אחד שקוראים לו "אבו עזאב" (הנאשם 2), ועוד שני רעולי פנים שהיה להם מבטא השייך לאזור מגורים אחר (ש' 14).

ברגיתי הסביר כיצד זיהה את נאשם 2 כמי שהשתתף באירוע הערב: "אבו עזאב נראה מלא ובגובה שלי בערך ויש לו זקן והוא תמיד הולך עם כובע בייסבול שחורה והפנים שלו קצת מלאות..." (ש' 15). לאחר מכן, הראה לו החוקר תמונות, והוא זיהה את הנאשם 2 כמי שהיה איתם על הגג באירוע, והדגיש כי אליו התכוון טרם הראה לו החוקר את תמונתו. את דבריו סייג ברגיתי בכך שבעת האירוע היה הנאשם 2 רעול פנים, אולם בכל זאת זיהה אותו כאשר מישהו מהאחרים שהיה על הגג, קרא לו "אבו עזאב, וגם צורת הגוף שלו זה אבו עזאב ואני מכיר אותו מהשכונה קרוב לשבע שנים ואני בטוח ב- 100 אחוז שזה הוא שהיה איתנו" (ש' 20).

בהמשך החקירה עובר ברגיתי לתאר מספר אירועים נוספים בהם השתתף בהפרות סדר אלימות, וידווי אבנים: "...ידענו שיש התפרעויות בהר הבית ושיש מתנחלים שנכנסו להר הבית, ואז אמרנו שהלילה נעשה בעיות על זה שהמתנחלים נכנסו להר הבית כדי שילמדו שכל פעם שהם יכנסו יהיו בעיות..." (ש' 63). ברגיתי ציין, כי אף אחד לא שולח אותם לבצע את ההתפרעויות הללו, והם עושים אותן מרצונם.

הגם שאירועים אלה נעדרים קשר ישר עם מסכת העובדות לענייננו, ניתן ללמוד מהם כי ברגיתי הוא בבחינת "משתתף עמוד 30

חוזר" בהפרעות סדר והתפרעויות מסוג זה. עובדה זו מחלישה את הגרסה שמסר בבית המשפט, המכחישה כביכול את מעורבותו באירוע, ומחזקת את הפללת הנאשמים. יתרה מזו, הרצון לפגוע במתנחלים עובר כחוט השני, בכל אחד מתיאורי האירועים, ומעיד מעצמו על כוונת תחילה חוזרת, של ברגיני ושותפיו השונים. עובדה זו מחלישה גם היא את עדותו כפי שנמסרה בבית המשפט.

הגרסה החוזרת

8. בחקירתו מיום 11.6.14 (ת/65) ברגיני מסר את הגרסה החוזרת, בכללה הכחיש כי מסר את הגרסה המפלילה בחקירותיו הקודמות. בטרם עשה כן, ברגיני תיאר את האבנים שהוכנו ליידוי. הוא ידע להבדיל היטב בין סוגי האבנים השונות, ואף ידע להצביע על כמות האבנים. כך פירט כי על מעקה הגג, היו מסודרות אבנים, בלוקים וגם לבנים **"כאלה שמדביקים על קירות הבית מבחוץ"**, וגם אבנים רגילות, **"כלומר שלוש סוגים של אבנים שהיו על המעקה"** (ש' 6). הוא לא ידע מי סידר את האבנים, משום שבשלב בו עלה לגג האבנים היו מסודרות, היו שם ארבעה אנשים והוא הצטרף אליהם. בנקודה זו שב והזכיר כי שניים מהנוכחים היו הנאשם 1 ואבו עזאב (הנאשם 2), ועוד שני אנשים רעולי פנים, אותם הוא לא מכיר (ש' 9).

9. בחקירתו מיום 15.6.14 (ת/68) המשיך ברגיני להכחיש את גרסתו המפלילה. עם זאת, כאשר סיפר על אירוע הבוקר, אמר בין דבריו: **"...ואבא שלי מסוג האנשים שכל הזמן מתקשר אלי אם יש בעיות, כיביתי את הפלאפון..."** (ש' 113).

ניכר באופן ברור כי בכל שלב, ולגבי כל פרט, צעדיו של ברגיני מחושבים והוא פועל מתוך בהירות ושיקול דעת. כך נלמד כי הגרסה המכחישה שמסר בחקירה, מתיישבת באחת עם הגרסה שמסר לאביו בשעה שחזר הביתה בערב האירוע. ברגיני לא הסתיר כי היה לו צורך אמיתי לבדות גרסה בפני אביו. רוצה לומר, ניכר היה כי יראתו מפני אביו עמדה מול עיניו כאשר מסר בחקירה גרסה זו לזו שמסר לאביו כשחזר הביתה. עניין זה מסביר גם את הלחץ שטען ברגיני כי הופנה כלפיו בחקירות, שעה שלדבריו החוקרים איימו עליו במעצרו של אביו. התחושה כי ברגיני ירא מפניו אביו, חוזרת ועולה, ומלמדת מדוע מסר גרסה ראשונה שקרית, ומחזקת את אמיתות גרסתו המפלילה.

עוד הוסיף בחקירה מיום זה, כי כאשר יצא את ביתו באותו הערב, לא יצא דרך דלת הכניסה של הבית, אלא **"קפצתי דרך הגג מכיוון שאם הייתי יוצא דרך הכניסה של הבית...הייתי נתקל במתנחלים שהיו בתהלוכה לכיוון הכותל והיו מרביצים לי..."** (ש' 119). עובדה זו מוסיפה גם היא ומלמדת על מלאכת מחשבת קפדנית שהנחתה את ברגיני, כאשר פעולותיו בסופו של יום, תאמו את תחושותיו הפנימיות, והוא לא פעל באופן שרירותי, אלא מתוך כוונת מכוון.

מכאן והלאה, מסר שוב את גרסתו המפלילה באופן מלא ומדויק לגרסתו מיום 5.6.14:

"נכנס לפלזני [הנאשם 1] ובמדויק אני אמרתי להם שאני הולך לרונאלדו כי זה הכינוי שלו, לאחר מכן עליתי אותה דרך שעליתי בבוקר דרך הבית שבשיפוצים ודילגתי בין הגגות, שמתי רעלה על הפנים, שמתי חולצה על הפנים בתוך הבית בשיפוצ, ועליתי לגג, ראו אותי הצעירים אמרתי להם שלום עליכם...היו ארבעה צעירים רעולי פנים...אמרו לי תשמע אנחנו לא רוצים צבא ולא משטרה, אם עוברים מתנחלים אנחנו נשבור אותם... אפילו אם היו רעולי פנים, אני מזהה אותם מהקול, אני זיהיתי את רונאלדו חבר שלי שהוא מחמד חסן XXX, אנחנו זיהינו אחד את השני וצחקנו, ובזמן שישבנו ההם דיברו על בחורה וגם דיברנו על אירועי היום, מעצרים, ועל

ההתפרעויות...בכור שישב מולי שהוא פלוני ומשמאלי ישב אבו עזאב שהוא אחמד אבו סנינה, וכשאמרו אבו עזאב ישר ידעתי שמדובר באחמד אבו סנינה ושאלתי אותו מה אבו עזאב, אפשר לסמוך על הצעירים, הוא אמר לי שכן, ובזמן שישבנו ובכל קצת זמן היה מישהו מהמעגל הולך לקצה של הגג ומסתכל לעבר הכביש ובדק אם עברו מתנחלים או לא. עישנו כמה סיגובים ולכל אחד יצא בערך 3 פעמים לבדוק, וכאשר הגיעה לפלוני הוא נשאר ועמד כדקה והסתכל, לא התייחסנו אליו נשארנו רגיל וצחקנו, פתאום שמענו צרחות בכביש קמנו בריצה ארבעתנו וחשבנו שהגיעו מתנחלים, הסתכלתי אני והארבעה שאתי הופתענו לראות את השוטר יושב על הרצפה ולא זו והיה דם, לא ראינו מאיפה הדם ירד, רואים שזה מהראש אבל הדם זלג לכיוון הכתפיים שלו אמרתי להם תברחו, ובזמן שברחנו קיללנו את רונאלדו קיללנו אותו ואת אמא שלו ושאלנו אותו איך אתה עושה את זה אמרנו לו סיבכת אותנו באסון, הוא ברח לבית שלו, זה עניין של דקה וחצי הוא מגיע לבית שלו, השניים הנוספים נכנסו לחוש של משפחת אבו עזאב, אני נשארתי וישבתי על הכביש יותר למעלה, הכביש שהייתה בו הפגיעה אבל למעלה בהמשך... הלכתי הביתה, כשהייתי בבית פתחתי את הפייסבוק..."(ש' 120 - 143).

בפנינו גרסה מקיפה ומפורטת, היורדת לעומקם של פרטים, ומתארת מראשית ועד אחרית את ההשתלשלות שהביאה לידיוי האבן ולפציעת השוטר. מעבר לכך, ברגיתי אף היה שותף לחוויה של הנאשם 1, לאחר זריקת האבן, וידע לספר כי הנאשם 1 היה ב"הלם" (ש' 151), וחזר ומסר כי לא שב לדבר עם הנאשם 1 לאחר קרות האירוע (ש' 156).

ברגיתי הכחיש כל אפשרות שהוא עצמו זרק את האבן שפגעה בשוטר, זאת למרות שנאמר לו שגרסה זו נמסרה על-ידי הנאשם 2. הוא שב ומסר, כי הוא בטוח שהנאשם 1 היה זה שזרק את האבן שפגעה בשוטר (ש' 160, 176 מדגים כיצד הנאשם 1 זרק את האבן), ואמר שבמהלך עימות שנערך ביניהם לא הטיח בפני הנאשם 2 כי הוא דובר שקר ככל שהוא מייחס לו את זריקת האבן, משום שרצה שהנאשם 2 ימסור גרסתו באופן מלא, בלי להפריע לו (ש' 167). לדבריו, הנאשם 2 משקר ככל שהוא מאשים אותו בזריקת האבן שפגעה בשוטר, והיה לו אינטרס לשקר, משום שהוא ידע בטרם העימות שנערך בין השניים, כי ברגיתי הפליל אותו בגרסה שמסר על האירוע.

אדגיש כי בסופה של חקירתו מיום זה, הביע ברגיתי שוב חרטה, תוך שהוא מודה במעשיו (ש' 178).

10. בחקירתו מיום 16.6.14 (ת/69) חזר שוב ברגיתי על גרסתו המפלילה:

"אני ירדתי מהבית הלכתי לשער אלמגלס דרך הגגות עישנתי עם החברים שלי ואז ראיתי על הגג צעירים ואז אני עליתי אליהם ואני אמרתי לאנשים שאני הולך לבית של פלוני [הנאשם 1]...ארבעה אנשים... האבנים היו...על המעקה בערך 15 אבנים היה על המעקה בערך 15 אבנים היה שם בלוקים והיה גם אבנים רגילות וגם היו שם אבנים...היה בערך 10 אבנים על המעקה, ועוד ארבעים על הגג...האבנים היו מוכנות כאשר אני עליתי, אני לא העליתי אבנים על הגג...כאשר הייתי בבוקר...הגג היה נקי...הם אמרו שהם לא רוצים לזרוק אבנים על המשטרה ולא על הצבא, והם תכננו לזרוק רק לעבר המתנחלים" (ש' 22 - 43).

הנה לנו שלוש חזרות מקיפות ונרחבות של הגרסה המפלילה.

ניתוח הגרסה המכחישה והגרסה החוזרת - טענת "במקום אחר הייתי"

11. בעדותו בבית המשפט חזר ברגיתי על הגרסה החוזרת, וטען "במקום אחר הייתי": **"אני לא הייתי באזור. אני הייתי עם החברים שלי ברחוב צאלח-א-דין, ליד בית המשפט המחוזי פה ברחוב, אני הייתי איתם. ואני אמרתי את זה בחקירה הראשונה, את הכל"** (ע' 136 ש' 5-7).

12. ברגיתי סיפר, כי בחקירתו במשטרה, לאחר שהופעל נגדו לחץ, מסר גרסה שקרית המפלילה את הנאשמים, ובעיקר מתייחסת לנאשם 1 כמי שזרק את האבן שפגעה בשוטר (ע' 49, ש' 3 - 5). לדבריו, החוקרים איימו עליו שיעצרו את אביו ואחיו (ע' 49, ש' 15 - 16), כן איימו עליו, כי הורסים את ביתו של כל מי שמבצע פיגועים (ע' 85, ש' 5). משכך טען, היה בלחץ נפשי, שגרם לו להודות בדברים שלא קרו (ע' 74, ש' 9), מלבד העובדה שהוא עצמו יידה אבנים בשעות הבוקר של אותו היום (ע' 49, ש' 7 - 8, ע' 69, ש' 12 - 13). בדרך דומה המשיך והכחיש את כל הפרטים שמסר בחקירותיו, בגרסתו המפלילה.

13. לדברי ההגנה, טענת אליבי זו של ברגיתי לא נבדקה בשלביה המוקדמים של החקירה. ובמסגרת פרשת ההגנה, זומנו להעיד עדים על-מנת לאשר או להפריך טענה זו של ברגיתי.

14. זה המקום להביא את גרסתו המכחישה של ברגיתי כפי שנאמרה מפיו (חקירה מיום 3.6.14, ת/61):

"...עישנתי סיגריה נשארתי לבדי בשכונה עד השעה 16:00 או 17:00...ואז התקשרתי לחברים שלי אחמד כאלד אבו טאהא...ובן דוד שלי מחמד עווד ברגיתי, אמרתי להם שאני רוצה לצאת מחוץ לכפר כי היו בעיות בכפר...הם הגיעו אלי לשער שכם אחרי רבע שעה עם רכב גולף בצבע לבן...ומשם עליתי איתם, אחמד נהג ומחמד בן דוד שלי ישב מאחור ואני ישבתי מקדימה...נסענו מהשכונה שלי דרך שער שכם לכיוון אל-עיסוויה...ואז משם חזרנו לשער שכם והמשכנו נסיעה לכיוון תחנת שלם וישבנו ברכב בשכונת צלאח-א-דין ליד חברת החשמל...ישבנו שם בערך שעה...ואז אני ראיתי שהשעה כבר 20:45 ואז אני אמרתי להם שאני צריך ללכת הביתה כי כבר מאוחר, ואז נסענו לכיוון משרד הפנים הישן שליד 'מוסררה' ושם אני ירדתי ביחד עם בן דוד שלי...ומשם הלכנו ברגל דרך שער שכם עד לבית ונכנסתי לבית ב- 21:30 או 22:00, אני נכנסתי ראשון לבית ואז בן דוד שלי מחמד עווד המשיך לבית שלו אבא שלי היה בכניסה לבית ואח שלי שאדי, אמרו לי שהיה בעיות בשכונה...עליתי לבית והלכתי לישון..." (ע' 2 - 3, ש' 39 - 53).

15. עד הגנה מחמד אבו טאהא (ע/ה 5) (29.6.15) (להלן - **"אבו טאהא"**)

עדות זו שוללת את טענת האליבי, כיוון שהיא מכילה סתירות פנימיות רבות, וסתירות בהשוואה לגרסתו המכחישה של ברגיתי, ולטענת האליבי שהעלה.

לדברי אבו טאהא, השלושה נפגשו בסביבות השעה תשע (ע' 991, ש' 15 - 16). לפי ברגיתי, בשעה תשע היה בדרך לביתו. לאחר מכן שינה אבו טאהא מגרסתו וסיפר כי ברגיתי התקשר אליו (ע' 993, ש' 16) והוא יצא להיפגש איתו סביב השעה 19:30 - 20:00 (ע' 993, ש' 5 - 6). בהמשך, שינה אבו טאהא שוב את גרסתו ואמר כי אולי ראה את ברגיתי גם אחרי שחזר מהעבודה, והדגיש כי הוא לא זוכר את אותו היום, מלבד את העובדה כי הוא זוכר שבשעה 21:00 היה עם ברגיתי (ע' 999, ש' 23). בזאת לא די, אלא שלאחר מכן, חזר בו ומסר כי פגש את ברגיתי ליד בית המרקחת, בין השעה 21:00 - 22:00 (ע' 1,005, ש' 10). בהמשך סיפר, כי חיכה לברגיתי ליד בית המרקחת, וברגיתי הגיע ברגל (ע' 1,000, ש' 15), והם בילו יחד עם אבו עווד (ע' 1,000, ש' 18). לעומת זאת, ברגיתי סיפר כי הגיע לרחוב צלאח-א-דין, ברכב עם

אבו טהא, לאחר שהם הסתובבו. לדברי אבו טהא, אביו של ברגיטי התקשר אל ברגיטי וביקש ממנו שיחזור הביתה (ע' 991, ש' 18) בסביבות השעה 22:00 (ע' 1,005, ש' 18). אולם לדברי ברגיטי, החליט לחזור הביתה מרצונו, ולא משום שאביו התקשר, ובשעה 22:00 היה בביתו.

עוד, לפי דוח האיוון למכשיר הטלפון של אבו טהא נלמד, כי בשעה 20:41 שוחח עם ברגיטי, ולו היו השניים יחדיו, כפי שטען, מדוע שוחחו בטלפון?!

עוד לא ניתן להסתמך על עדות זו, מאחר שהעד עצמו העיד כי לא ניתן להסתמך על דבריו: **"אני לאורך כל אור היום אני מעשן נייס ואני לא זוכר"** (ע' 1,011, ש' 11).

בשל האמור לעיל, מוצא אני כי אין בעדות זו לתמוך בגרסתו המכחישה של ברגיטי, ולאשר את טענתו כי בעת האירוע, כביכול, היה במקום אחר.

16. פלוני ברגיטי (29.6.15) (להלן - "פלוני")

באופן דומה, גם בעדות זו אין כדי לסייע לטענת האליבי של ברגיטי. עדות זו אף היא, נמצאה בלתי אמינה, וחיזקה את הרושם השלילי כי ברגיטי בדה את גרסתו המכחישה מליבו, וביקש לתמוך אותה בעדויות חוץ.

הינה כי כן, ברגיטי סיפר כי בילה עם פלוני, החל מסביבות השעה 17:30. אולם, לדברי פלוני, הוא חזר מהעבודה ביום האירוע בסביבות בשעה 19:00 (ע' 1,015, ש' 5). אותו היום פגש את ברגיטי, לפני כן דיבר איתו בטלפון בסביבות השעה 20:30 (ע' 1,015, ש' 19). הוא חיכה לברגיטי יחד עם אבו טהא (ע' 1,015, ש' 23) ברחוב צלאח-א-דין (ע' 1,020, ש' 12), ובשעה 20:30 ברגיטי היה איתם ברכב (ע' 1,020, ש' 17). הם בילו יחד כשעה וחצי, ברכב, לאחר מכן כל אחד חזר לביתו.

מיד לאחר מכן, שינה העד מגרסתו ומסר כי פגש את ברגיטי בשעה 19:30, ואת אבו טהא בשעה 20:00 (ע' 1,019, ש' 18 - 23). ושוב שינה מגרסתו ומסר כי: **"אני ואחמד אבו טהא היינו מחכים לו [ברגיטי], עד שהוא הגיע השעה הייתה שמונה, ישבנו בערך שעה, שעה וחצי משהו כזה, תשע עד תשע וחצי"** (ע' 1,020, ש' 7 - 8). כך המשיך וגרע בין גרסאותיו ומסר כי פגש את ברגיטי קודם, בנפרד, בשעה 20:00, ברחוב צלאח-א-דין (ע' 1,022, ש' 11). כחצי שעה לפני שפגש את ברגיטי, פגש את אבו טהא (ע' 1,022, ש' 15 - 17). בשעה 22:00 אביו של ברגיטי התקשר, וכל אחד הלך לביתו (ע' 1,021, ש' 3, זאת לאחר שהם כבר התפזרו (ע' 1,021, ש' 11). לעומתו, לגרסתו של ברגיטי הוא חזר הביתה מרצונו, ובשעה 22:00 כבר נכח בבית. לאחר מכן הוא וברגיטי המשיכו ללכת יחד (ע' 1,021, ש' 14), ונכנסו דרך שער שכם לרחוב הוואדי (ע' 1,021, ש' 19 - 24). אבא של ברגיטי חיכה לו כשהם נכנסו לחוש (ע' 1,018, ש' 16).

17. נוכח האמור, אינני מקבל את טענת האליבי של ברגיטי, ובכך דוחה את גרסתו המכחישה.

ממצאי מהימנות ומסקנות

18. מעבר לדחיית טענת האליבי של ברגיטי, כאמור בגרסתו המכחישה, לא מצאתי כל טעם להעדיף את גרסתו החוזרת, כפי שנמסרה בעדותו בבית המשפט. אפרט להלן.

19. ברגיטי סיפר בעדותו בבית המשפט, כי כאשר נעצר, חשש כי הוא צפוי לענישה ארוכת שנים (ע' 97, ש' 3 - 5; ע' 34).

98 ש' 23). כך גם מופיע במזכר מיום 5.6.14 (ת/75), בו מצוין החוקר כי ברגיתי אמר בפניו: "...אני יודע ויש לי הרגשה שאני הולך להיכנס כמה שנים לכלא". חשש זה, מעיד מעצמו כי לברגיתי הייתה סיבה של ממש לפחד מעונש ארוך שנים. נוסף על כך, ברגיתי אף מסר, בחקירתו ביום 5.6.14, כי הוקל לו כאשר קרא בפייסבוק, כי השוטר נפצר משום שנפל מגג של בניין, ולא משום שנפצע מפגיעת האבן. אמירות אלה מוסיפות ומלמדות על תחושת אשם שברגיתי חש, מיד לאחר האירוע.

20. עוד נפגעה מהימנותו ואמינותו של ברגיתי מחמת שבעדותו בבית המשפט, חזר הלך ושוב, וסיפר כי אין הוא זוכר פרטים, והוסיף כי הוא נוהג לעשן סמים וכתוצאה מכך נפגע זכרוננו (ע' 101, ש' 7 - 13).

21. אף בגרסתו החוזרת, נותרו פערים רבים. ברגיתי ביקש מבית המשפט שיאמץ את גרסתו המכחישה (ע' 105, ש' 19 - 22), תוך הסתייגות מכך שבאירוע הבוקר לא ידה אבנים מהגגות, אלא מהרחוב. ניכר, כי ברגיתי ביקש שבית המשפט יאמץ את גרסתו המכחישה שלא באופן גורף, אלא יבדיל ממנה חלקי אמת. בהתחשב בריבוי הגרסאות והפרטים, ובהינתן כי גרסתו המפלילה מקבלת משנה תוקף שעה שהוא מיטיב לחזור עליה מספר פעמים ובפירוט רב, אינני מוצא כי יש לאמץ אך באופן חלקי את גרסתו המכחישה.

22. ברגיתי טען, כי החוקרים כיוונו אותו להפליל את הנאשמים על-ידי תמונות שהראו לו. במקום אחר טען ברגיתי כי הפליל את הנאשם 1 שעה שהוא עלה במחשבתו באופן אקראי.

23. ברגיתי ידע למסור מידע על סוג האבן שהושלכה ופגעה בשוטר עדנאן. כך, הוא ידע גם בבירור רב, להבחין ולהבדיל בין אבני ריצוף ואבני חיפוי. לדבריו, הוא יודע להבדיל בין השתיים משום שהוא מתגורר בעיר העתיקה ויש בה אתרי בנייה רבים (ע' 141 ש' 23), והוא אף עבד באתר בנייה (ע' 142 ש' 13). לחילופין טען, כי ידע את סוג האבן לאחר שהחוקרים הראו לו תמונות. לעניין זה העיד השוטר מרעי, כי ברגיתי בחקירותיו, הפגין יכולת נרחבת להבדיל בין סוגי אבנים, ועל כן לא סביר שידע למסור תשובה ברורה וחד משמעית אך מהתבוננות בתמונות.

24. מסקנתי היא, כי יש לייחס ידיעה זו לכך שברגיתי אכן השתתף באירוע הערב, וידע היטב איזה סוגי אבנים סודרו על מעקה הגג בטרם הושלכו, כן ידע איזו אבן, פצעה את השוטר עדנאן.

25. ברגיתי הכחיש כי היה בעל כוונת תחילת ליידות אבנים לעבר מתנחלים (ע' 152 ש' 15 - 23). ברם, מדבריו ניתן ללמוד על כוונה ברורה ליידות אבנים לעבר עובדי אורח יהודיים בעיר העתיקה, על רקע לאומני מובהק, ובעיקר כלפי מתנחלים, כמו שהודה לעניין אירוע הבוקר. יש ללמוד גזרה שווה לכוונה זו גם בהתייחס לאירוע הערב.

26. ברגיתי סיפר, כי לו ולנאשם 1 היכרות חברית מוקדמת ארוכת שנים. עם זאת, ברגיתי הפליל באופן מפורש את הנאשם 1 בזריקת האבן שפצעה את השוטר ((ת/63) חקירה מיום 5.6.14, ש' 8), ולא את יתר הנוכחים באירוע, איתם לא היה לו כל קשר מוקדם, ואף לגבי שניים מתוכם זהותם לא ידועה לו כלל (ע' 153 ש' 4 - 16). תמוה מדוע בחר דווקא להפליל את חברו מכל הנוכחים, אם יכל באותה הקלות לסבך אדם אחר שאין ביניהם יחסים. עובדה זו מחזקת את הגרסה המפלילה שמסר ברגיתי בחקירותיו.

27. ההגנה ביקשה להצביע על פגמים בגרסה המפלילה שמסר ברגיתי בחקירותיו במשטרה. כן טענה ההגנה, כי גרסתו המפלילה של ברגיתי אינה עולה בקנה אחד עם גרסתו של הנאשם 2, לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. בהמשך לכך, טענה ההגנה, כי עדויותיו של ברגיתי נסתרות על-ידי מסד הראיות שהוצגו במהלך המשפט, כגון מחקרי תקשורת, עדויות השוטרים ממקום האירוע, ועוד. ברם, אין בסדקים אלה כדי לעורר ספק במכלול גרסתו של ברגיתי,

שהייתה רציפה, אחידה וקוהרנטית. כמו כן, כפי שיפורט להלן, גרסתו המפלילה השתלבה עם עדויות וראיות נוספות, כך שבכל מקרה לא נותרה כעדות יחידה, שדי למצוא בה סדק כדי לשמוט את הקרקע תחת תוכנה המפליל.

28. בשל האמור לעיל, מוצא אני לנכון לקבל את גרסתו המפלילה של ברגיטי, כמצטרפת למסד הראיות ונזקפת לחובת הנאשמים. לא נותר לי אלא לקבוע, כי עדות זו מצטרפת למכלול ראיות התביעה, וכשתי וערב, הן מהוות חיזוק זו לזו, ויוצרות לנגד עינינו תמונה בהירה ושלמה המלמדת כי הנאשמים אחראים לאירוע יידי האבנים בו נפצע השוטר עדנאן.

עימותים בין הנאשמים וברגיטי

29. בעימות שנערך בין הנאשם 2 לברגיטי מיום 11.6.14 (ת/33), שמר ברגיטי על זכות השתיקה. הנאשם 2, מצדו, הטיח בברגיטי כי הוא והנאשם 1 השתתפו באירוע, וברגיטי עצמו השליך את האבן שפגעה בשוטר. הנאשם 2 המשיך ומסר את מרבית הפרטים המפלילים, ובנוכחות ברגיטי. ניכר כי הוא מדבר ברצף וללא מורא. לא זו אף זו, הנאשם 2 הטיח בפני ברגיטי את עניין ההתארגנות המוקדמת טרם האירוע, והתכוננות לזרוק אבנים על מתנחלים, שהתקיימה בהתקהלות השכונתית ליד המכולת של חאפז. כמו כן, אמר הנאשם 2 באופן חד משמעי, כי הוא לא השתתף באירוע. ברגיטי שמר על זכות השתיקה, והשיב כי הנאשם 2 משקר, וכי הפליל את הנאשמים בחקירתו, משום שפחד.

30. בעימות שנערך בין הנאשמים מיום 12.6.14 (ת/35), חזר הנאשם 2 על גרסתו לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, החל מההתארגנות המוקדמת במסגרת ההתקהלות השכונתית ליד המכולת של חאפז, והפליל את הנאשם 1 ואת ברגיטי. כן הוא סיפר כי ראה את ברגיטי מסדר אבנים על מעקה הגג, ואת הנאשם 1 נמצא לידו. הנאשם 2 מסר כי העלייה לגג נמצאת ליד הבית של הנאשם 1. לבסוף, סיפר, כי ברגיטי השליך את האבן שפצעה את השוטר עדנאן. הנאשם 1 דבק בטענת האליבי, כי היה בביתו בזמן האירוע בהיותו נתון למצער בית.

31. בעימות שנערך בין הנאשם 1 וברגיטי מיום 15.6.14 (ת/27), מסר ברגיטי כי הוא והנאשם 1 חברים, וכי שיקר כאשר הפליל את הנאשם 1, הן בזריקת האבן והבן בהשתתפותו באירוע. הנאשם 1 המשיך להכחיש כל קשר לאירוע.

32. ההגנה הפנתה לעימות בין הנאשמים, שם הוטח בנאשם 2 כי שיקר בחקירתו מיום 10.6.14. בהמשך לכך, הנאשם 2 אמר לנאשם 1 כי לא ידבר בחדר העימות, שעה שהחוקרים יצאו אותו, כי הוא מצולם. לדברי ההגנה, אמירה זו של הנאשם 1, מעידה כי גרסתו של הנאשם 2, המפלילה את הנאשם 1 ואת ברגיטי, שקרית. אולם לפי החוקר תימור, שנכח בעימות זה, הנאשם 1 הטיח בנאשם 2 כי הוא משקר, מפני שידע כי החדר מצולם ודבריו מתועדים. מלבד זאת, הדגיש תימור, כי הנאשם 1 הטיח בנאשם 2 כי הוא משקר גם בשעה שהחוקרים נכחו בעימות. מוצא אני לנכון לקבל את ההסבר, כפי שהציג השוטר תימור.

33. מכלול העימותים מלמד אף הוא כי יש לקבל את גרסתו של הנאשם 2 לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, המפלילה את הנאשם 1 ואת ברגיטי במישרין, ואותו בעקיפין. כמו כן, בחינת העימותים מחזקת את גרסתו המפלילה של ברגיטי שעה שבחר להפליל את חברו, הנאשם 1, ובשעה שנכח מולו חזר מהפללתו.

34. מכאן אפנה לבאר את גדר המחלוקת בין הצדדים.

1. גדרי המחלוקת העובדתית

כפי שנזכר בהקדמה להכרעת הדין, יריעת המחלוקת בפרשה זה נרחבת. בתמצית, היא כוללת שאלות רבות ביחס לעובדות המהוות את הבסיס, הקושרת את הנאשמים לאירוע:

"ככלל, ממצאי עובדה הם המסד עליו בנוי פסק הדין כולו. רק לאחר שנקבעו העובדות לאשורן, ניתן לבחון את המצב המשפטי, ולגבש את התוצאה הסופית. כיון שמדובר במסד - עליו להיות איתן יציב וללא סדקים ובקיעים" (ע"פ 9908/04 נסראלדין נ' מדינת ישראל (31.7.06) (פס' 8)).

אדגיש, אין בדיון בגדרי המחלוקת, כדי לעורר סימני שאלה לעניין ממצאי המהימנות שקבעתי לעיל, וביניהם קבלת גרסתו המפלילה של ברגיתי, ואימוץ נתוני עובדה מפלילים מגרסתו של הנאשם 2.

שאלת הגישה אל הגנות

1. כנטען בכתב האישום, האבן שפצעה את השוטר עדנאן, הושלכה מגג בית בעיר העתיקה. הצדדים היו חלוקים בשאלת הגישה אל הגנות. משכך, על המאשימה להוכיח, בין יתר העובדות, כי אכן ניתן לעלות על הגנות.

2. אבי לוטטי (ע/ת 31) (9.12.14) (להלן - "לוטטי" / "השוטר לוטטי")

לוטטי העיד, כי ביום ירושלים היה בתפקיד בעיר העתיקה. לדבריו, דווח בקשר כי שוטר נפצע מזריקת אבן ברחוב המג'לס, הוא רץ למקום ופגש את טובול (מפקד יחידת הר הבית ביום האירוע, להלן - "טובול" / "השוטר טובול"), והלה הורה לו ולצוות היס"מ, לעלות לגגות שעל פי החשד מהן נזרקה האבן. לוטטי נכנס לתוך ה"חוש", אולם הדיירים שפתחו בפניו את הדלת, מסרו כי לא ניתן לעלות אל הגג דרך דירתם. לוטטי המשיך עד שאיתר חצר דרכה ניתן לעלות אל הגג, טיפס ועלה.

לוטטי סיפר כי כשהגיע אל הגג, ערך סריקה ומצא אבנים רבות, חומרי בניין, בלוקים ועוד, שהיו מונחים בקרבה לצד הרחוב בו נפצע השוטר עדנאן. בהמשך, לדבריו, נוכח לגלות כי על הגג היה גרם מדרגות. השוטרים ולוטטי ירדו במורדו והגיעו לדירה, שעל דלתה דפקו מספר דקות קודם לכן, ונאמר להם מפי האישה שפתחה את הדלת כי אין מעבר לגג. לוטטי שאל את האישה כיצד בכל זאת יש מעבר לגג, והיא השיבה באופן לא ברור. או אז הגיע בחור ששמו וואליד XXX (אחיו של הנאשם 1), המוכר ללוטטי מעבודתו, וטען שזה ביתה של דודתו. על כך הוסיף לוטטי, כי מרחוב המג'לס עצמו, אין כניסה לחצר זו, אלא אך דרך ה"חוש", וסיכם כי ניתן להיכנס לחצר זו או דרך ה"חוש" כפי שתיאר, או דרך הגגות.

שמענו, כי לוטטי עלה לגג מיד לאחר שהושלכה האבן, על-פי הנחיתו של טובול. עדותו מהווה חיזוק לראיות התביעה, ושוללת את טענת ההגנה לעניין העדר גישה לגג ממנו הושלכה האבן. לוטטי אף שרטט בבית המשפט את תיאור הגג ודרכי הגישה אליו (ת/8), וסיפק הסבר מוחשי וברור, ולא השאיר כל סימני שאלה בדבר אפשרות העלייה לגג, וכך העיד:

"לדעתי כל אחד יכול לטפס את זה וכל אחד אה.. יכול אה.. לטפס על המקום הזה בלי בעיה, פשוט מאד טיפסתי את הסורגים בידיים הרגליים לאדן החלון, עמדתי על אדן החלון

טיפסתי את הסורג מלמעלה, שמתי את היד על ה, את אה.. היד השנייה על הגג והרמתי עוד רגל על הסורגים שזה בעצם כמו מדרגות והרמתי את עצמי" (ע' 310-311).

לפיכך אני קובע, כי אכן קיימת גישה אל הגגות, כנטען בכתב האישום.

האם האבן הושלכה מהגג?

3. לשיטת ההגנה, לא הוכח כי האבן אכן הושלכה מהגג, כנלמד מצילומי ההסרטה בעת האירוע. כך למשל נטען, כי האבן נפלה מתחת לסככה, ועל כן אין זה אפשרי שהושלכה מהגג, שכן אם הייתה מושלכת מהגג הייתה נופלת בשטח פתוח, ולא תחת הסככה. על כך הוסיפה ההגנה וטענה מדוע לא נבחנה כל אפשרות כי האבן הושלכה מגג אחר, אלא דווקא מגג זה.

4. לדברי השוטר מרעי, התייעוד החזותי מראה כי האבן נזרקה מהגג, וכך לדידו, נלמד גם מיתר הראיות ומהודעותיו של הנאשם 2. מרעי הביע את רשמיו מצפייה בסרטון באופן חוזר וחד משמעי:

"רואים שהבן אדם עובר, השוטר עובר...נופל ומתמוטט בדיוק במקום, תופסים את האבן מסתכלים למעלה יש גג, כאילו מה.... אבן כזאת שיוצרת במישור ישיר שאתה רואה את המרחק שם מהסככה עד לבחור בקושי שני מטר כאילו מאיפה?...אתה רואה שזה סוף הסככה, הגג פה והאבן ירד באופן ישיר אתה רואה אותו מהגג עד לראש של השוטר, הסככה לא ממשיך בישר...אני אסביר גם לבית משפט, נניח זה אה.. זה פה הקיר של החנויות מעל הקיר של החנויות יש סככה שהסככה נגמרת כאן, האבן נזרקה בדיוק מפה כאשר השוטר עבר רואים את זה גם מהירידה בגג עד ראש של השוטר...".

5. עדות זו לא משאירה כל ספק לכך שהאבן אכן הושלכה מהגג.

6. שלומי טובול (ע'ת 24) (24.11.14)

השוטר טובול העיד כי ביום האירוע שימש כמפקד יחידת הר הבית. טובול סיפר, כי זיהה את הגג ממנו יידו אבנים כאשר הגיע למקום בעקבות האירוע. עדותו מהווה חיזוק לעדותו של ברגיטי, כך גם מהווה חיזוק ליתר ראיות המאשימה.

טובול העיד, כי השוטר עדנאן פעל תחת פיקודו, והיה אחראי על פיזור "כלכלה" (מזון) לשוטרים. בעודו עושה כן, נתקבל דיווח על-ידי השוטר עדי עזר (להלן - "עזר" / "השוטר עזר"), כי השוטר עדנאן נפגע. כעבור דקה או שתיים, הגיע טובול למקום פציעתו ומצא אותו שכוב על הרצפה, לידו שני חובשים ומסביבו נשפך דם רב.

טובול ערך תחקור ראשוני באמצעות השוטר עזר שסיפר כי נזרקה אבן מהגגות, ופגעה בשוטר עדנאן. עוד סיפר טובול, כי כאשר הגיע למקום, ראה אבנים פזורות על הרצפה ואת השוטר עדנאן נמצא מתחת לסככה, ולא במקום בו נפל עת פגעה בו האבן. השוטר עדנאן נגרר אל מתחת לסככה, כדי למנוע אפשרות שתפגע בו אבן נוספת. בשלב זה הגיעו למקום הקצין פאדי והקצין לוטטי. טובול ביקש מלוטטי שימצא דרך לעלות על הגגות (ראו פס' 2). בשל היכרות מוקדמת של טובול עם הנאשמים וחבריהם, כמי שהיו מעורבים בהפרות סדר, ועל בסיס הערכה של המתגוררים בתוך ה"חוש", הצליב טובול את אירועי הבוקר, וביקש מלוטטי שיכנס לביתו של הנאשם 1 ויבדוק האם רגלו פצועה מירי כדורי הספוג, שנורו לעבר מידי האבנים באירוע הבוקר. כך הוסיף, מחשבתו הראשונה הייתה כי ניתן לעלות לגגות מהחוש בו

מתגוררת משפחתו של הנאשם 1, בהינתן וגם אירוע הבוקר היה על אותו הגג ממנה הושלכה האבן שפגעה בשוטר עדנאן. טובול סיפר כי ניתן לעלות על הגגות דרך הכותל הקטן, בסמוך לשער הברזל, ודרך החוש בו מתגוררת משפחתו של הנאשם 1, כפי שעשה הקצין לוטסי.

הסבר זה מורה בוודאות כי האבן הושלכה מהגג.

7. עדי עזר (ע/ת 13) (24.11.14)

לפי עדותו של עזר, כשהגיע למקום בו נפצע השוטר עדנאן, ראה **"אבן שהתפוצצה על ראשו לכמה חלקים"**, ופירט כי בעת שהאבן הושלכה מהגג הייתה שלמה, אך אחרי הפגיעה נשברה למספר חתיכות. גם הפעם, עדות זו חוזרת ומאשרת כי האבן הושלכה מהגג.

8. השוטרת תהילה אקוע (ע/ת 22) (9.12.14), "מב"ט אלפיים" (להלן - "תהילה") / "השוטרת תהילה"

השוטרת תהילה סיפרה, כי היא מוצבת בחדר אירועים, בו מתבצע מעקב אחר הקלטות מצלמות המרשחות את העיר העתיקה. תהילה תיארה כיצד מתבצע הדיווח ממערך ההקלטות, למשטרה, עת שמדווח על אירוע. ככלל, ההקלטות נשמרות למשך יומיים-שלושה, עם זאת, כאשר המשטרה מודיעה על אירוע, מתבצעת שמירה של החומר הרלוונטי, לפי שיקול דעת, ולפי השכל הישר. לדבריה, ביום האירוע, בתאריך ה- 28.5.14, נתקבל דיווח ובוצעה שמירה במצלמה מספר 28 המתעדת את האירוע, ואלה דבריה בתמצית:

"...ברגע שאני רואה את האירוע במצלמה 28 שמשהו נזרק מלמעלה ויש לי קטע מת שלא נותן לי את הכיסוי על הקטע הקרוב, אני לא אמורה לשמור את המצלמות אחרת אין גבול, אני, מה יש לנו כ"כ הרבה מצלמות אני צריכה לשמור את כל המצלמות למשל אם אירוע היה ברחוב גיא - אני אשמור את כל המצלמות של רחוב גיא? אני שומרת את הטריטוריה, שלפי ההיגיון הפשוט שמכסה את האירוע" (ע' 360, ש' 1 - 6).

לטענת ההגנה, שיקול הדעת שהופעל לעניין חיתוך המצלמות ושמירת ההקלטה לקה בחסר, ואינו משקף את שלמות התמונה ממקום האירוע. השוטרת תהילה השיבה, כי: **"יש לך את האירוע זה נזרק מלמעלה, זה נזרק מלמעלה, והמצלמה מראה בפירוש שזה נזרק מלמעלה אז מה יש לי לשמור עוד עשר מצלמות קדימה?" (ע' 360, ש' 30-31).**

לחילופין טענה ההגנה, כי גם אם שיקול הדעת אינו לוקה בחסר, יכול ונעשתה טעות בבחירת מספר המצלמה, הנובעת מפערים בצילום. השוטרת תהילה השיבה כי במקרים מסוימים עלול להיווצר פער: **"המצלמה לא נותנת, 28 למשל היא נותנת את הקצה של האירוע יש פער ואחר כך יש עוד מצלמה ועוד מצלמה" (ע' 359, ש' 4-5) "...יש לך, יש לך, תבין אין כיסוי מלא יש שטחים מתים".** אולם בכל הנוגע לענייננו, השיבה השוטרת תהילה: **"לא, אין לי פער" (ע' 366, ש' 28).**

בהמשך ישיר לדברי השוטרת תהילה, נכון אני לקבוע כי אין ממש בטענות ההגנה כי שיקול הדעת בחיתוך המצלמות ובזיהוי מספרי המצלמות, לקה בחסר. עדותה של השוטרת תהילה נמצאה ישרה ומהימנה, היא הבליטה את חולשות המערכת, וסיפקה הסבר המלמד על תמונה שלמה. תשובותיה לענייננו היו חד משמעיות, ונמצא כי הן משתלבות היטב עם מכלול הראיות ויתר העדויות.

9. אינני מוצא שקיים ספק בשאלת העובדה שהאבן נזרקה מהגג (ממעל ממש), ומהגג הספציפי אליו מתייחס כתב האישום. כפי שחוזר ועולה, בכל העדויות, וכך גם בעדותו של הנאשם 2, וכן בעדותו של ברגיטי, ולאחר שצפיתי בסרטון המתעד את זריקת האבן ונפילתה, אין כל ספק כי האבן נזרקה מהגג.

האם ייודו אבנים באירוע הבוקר מהגגות?

10. בעדותו בבית המשפט, הודה ברגיטי באירוע הבוקר, אולם, על מנת לנתק את קשרו לאירוע הערב, העיד ש אינו מכיר את גג הבית ובהמשך לכך הכחיש כי באירוע הבוקר ידה אבנים מהגג (ע' 116, ש' 13 - 14).

11. במקביל מסר פרטים המעידים אחרת; ברגיטי ידע, כי ניתן להגיע לגג דרך החצרות או דרך הבתים (ע' 114, ש' 10), בשל העובדה שהבתים בעיר העתיקה קרובים זה לזה וניתן לעלות מכל מקום (ע' 114, 14-15). בנוסף, ידע כי ה"גג של השירותים פתוח ויש בו כמו אסבסט, עיגול פתוח" (ע' 123, ש' 22), וכי הגג מרוצף במרצפות בצבע בז' (64/ת) חקירה מיום 8.6.14, ש' 68). על כך הוסיף ברגיטי, כי מהרחוב לא ניתן לראות את שטח הרצפה של הגג (ע' 124, ש' 10). ברגיטי אף תיאר באריכות את המסלול המוביל בין הגגות. לדבריו הוא ידע זו מידיעה כללית: "לפי ההיגיון איך עולים לשמה" (ע' 134 ש' 24). אולם, מדברים אלה ברור כי רק מי שנמצא על הגג יכול לראות את שטח רצפתו, כן ברור כי ברגיטי עצמו נכח על גגות הבתים.

12. היכרותו של ברגיטי עם גג הבית, נלמדת עוד מראשית חקירותיו, בהן מסר, כי הן באירוע הבוקר, והן באירוע הערב, הוא היה על אותו הגג, הלא הוא הגג ממנו הושלכה האבן שפצעה את השוטר עדנאן. הוא אף מזכיר כי באירוע הבוקר הוא נורה על-ידי השוטרים כאשר ניסה לברוח בין הגגות (63/ת) חקירה מיום 5.6.14, ש' 24) בבית המשפט מסר כי השוטרים ירו לעברו מהגגות (ע' 124, ש' 17) בעוד שהוא חמק בין הבתים (ע' 124 ש' 19), ולבסוף נפגע מירי ברגלו הימנית (ע' 125 ש' 4). כך סתר דבריו, חזר וחזר.

13. עדותו של תימור חיסאוי (ע/ת 3) (9.12.14), שימשה חיזוק לכך שבאירוע הבוקר ברגיטי אכן ידה אבנים מהגגות. השוטר תימור השתתף באירוע הבוקר, בעת ידווי האבנים, והעיד באופן חד משמעי שאינו משתמע לשתי פנים, כי באירוע הבוקר ייודו אבנים מהגגות, ובתמצית:

"אני רואה שם, אני רואה בן אדם שמגיע לקצה של הגג עצמו וזורק, לעבר השוטרים שנמצאים למטה... היה שניים...אחד מהם אה.. כשהרימו את הכדור הראשון של הספוג הראשון הוא נעלם והשני זה שחטף את הכדור ברגל... על צד הגגות ש, אותם צד - צד ימין... ברח, הכול מחובר שמה קפץ לאיזה, מגג לגג ונעלם...לא ממה שזה אמר, הוא היה למעלה על הגגות, זה גבוה" (ע' 401).

עדות זו אף מחזקת בנקודה נוספת את גרסתו המפלילה של ברגיטי, משום שגם השוטר תימור, העיד כי צבעו של הגג "לבן" (ע' 413, ש' 7), והרי שלפי ברגיטי, צבע רצפת הגג הוא בז'. אינני מקבל את הסברו של ברגיטי, כי למד על תיאור הגגות אך מהתמונות שהראו לו החוקרים, או אך לפי "ההגיון". ניכר כי לברגיטי היכרות ברורה וקרובה עם הגגות, ובהתאם לכך נכון אני לקבוע כי ביום האירוע היה ברגיטי על הגגות באירוע הערב, עובדה המחזקת את גרסתו המפלילה.

מקום פציעתו של השוטר עדנאן

14. לשיטת ההגנה, השוטר עדנאן לא נפצע תחת הגג ממנו, על-פי החשד, נטען כי הושלכה האבן.

15. טענה זו הופרכה במהלך המשפט, על-פי עדותו של השוטר עזר (24.11.14). עזר העיד, כי הוצב ביום האירוע, במסגרת תפקידו, ברחוב המג'לס בעיר העתיקה. בעודו שם, ראה את השוטר עדנאן מגיע מכיוון שער המאג'לס, הר הבית, עם מנות מזון בידיו, ולאחר כמה שניות שמע קול נפילה. כאשר הסתובב ראה את השוטר עדנאן שכוב על בטנו, על רצפת הרחוב, והוא מדמם. הוא רץ לעברו והזעיק את הכוחות. לאחר מכן, הזיזו את השוטר עדנאן מהמקום בו נפצע, אל מתחת לסככה, כדי שלא יפגע מאבן נוספת. עזר העיד, כי החובשים הזיזו את השוטר עדנאן לאחר שהוא נפגע מהאבן, קצת ימינה, אל מתחת הסככה. לדבריו, מצפייה בתיעוד חזותי נלמד באופן ברור כי בשעה שנפצע השוטר עדנאן מהאבן, הוא לא נפל מתחת הסככה, אלא הועבר לשם לאחר שנפצע.

16. עדות זו מהווה חיזוק לכך שהשוטר עדנאן נפצע מהאבן, שלא בהיותו מתחת לסככה, אלא ברחבה מעליה יש גישה ישירה בין הגג ורצפת הרחוב, ומצטרפת למסד הראיות הכולל. בכך מהווה חיזוק נוסף לראיות התביעה. הזנתו של השוטר עדנאן ממקום פציעתו, לא מנתקת את הקשר בין האבן שהושלכה מהגג, למקום פציעתו המקורי.

זהות הדמות בסרטון האירוע ודרך הגישה לחוש של משפחת XXX

17. ההגנה טענה, כי בסרטון המתעד את האירוע, רואים דמות הולכת מתחת למצלמה 24, הממוקמת הרחק מזירת האירוע, ומתעדת את הדמות כשהיא צועדת לכיוון הנגדי לזירת האירוע. לדברי ההגנה, דמות זו הוא לא אחר אלא ברגיתי עצמו. ואסביר, כי בהינתן והדמות הנראית בסרטון הוא אכן ברגיתי, יתעורר, לכאורה, ספק בכך שברגיתי היה על הגג בעת האירוע, ותפגע גרסתו המפלילה.

18. לשיטת המאשימה, אין המדובר בברגיתי. אולם, גם אם מדובר בברגיתי, הדמות נראית במרחק קצר מאוד מהרחוב שבו התרחש האירוע, שצולם במצלמה 28. מצלמה 24, יושבת כמעט על אותה הצומת, מספר מטרים קדימה ממנה, כך שאין באפשרותו זו כדי לשלול את הקשר של ברגיתי לאירוע. עוד טענה המאשימה, כי גם אם אכן מדובר בברגיתי, מהמקום בו צעד ישנה דרך עיקוף ממנה מגיעים בזמן קצר אל החוש של XXX, המוביל אל הגג.

19. בהמשך למחלוקת זו, במקביל לשמיעת העדויות בבית המשפט, נשלח לעיר העתיקה השוטר עליאן ערוף (ע/ת 10) מצויד במצלמה, כדי לצעוד באותה הדרך, בה צעדה הדמות בסרטון, והגיע בסופה לחוש של משפחת XXX. על דרך זו, הוכיחה המאשימה באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי ניתן להגיע אל הגג מהחוש בו מתגוררת משפחת XXX, זאת מלבד דרכים הנוספות לגביהן עלתה מחלוקת. כך נלמד מעדותו של השוטר ערוף (3.6.15): **"כל שוטר חדש שבא, מכיר את כל המבואות, כל השערים, כל החוש...אף אחד לא הדריך אותי. אני מכיר את הדרך הזאת"** (ע' 603, ש' 23).

20. דברים אלה מאשרים את המסקנה, כי גם לו הייתי מאמץ את גרסת ההגנה כי הדמות הנצפת בסרטון היא דמותו של ברגיתי, ההולך לכאורה לכיוון ההפוך ממקום האירוע, אין בכך כדי לסתור את האפשרות שברגיתי המשיך את דרכו באותו כיוון הפוך, ולבסוף הגיע בקלות אל הגג ממנו יוודו האבנים. משכך, נכון אני לאמץ את עמדת המאשימה, כי אין הכרח לקבוע כי הגישה לגג היא מבית משפחתו של הנאשם 1, או לחילופין מביתם אחרים, שכן הוכח כי ניתן להגיע לגג דרך ה"חוש" בו מתגוררת משפחת XXX.

21. אציין בהערה, כי הסרטון הוקרן לעדים במהלך המשפט. מבלי להפנות לכל העדויות, אציין כי לא הייתה תמימות דעים בזיהוי הדמות. ברגיתי עצמו אף לא זיהה עצמו כמי שצויד בסרטון.

איכון הטלפון של ברגי

22. לשיטת ההגנה, לפי דוח האיכון הטלפון של ברגי (ת/77), בשיחה בת שש שניות, שנערכה בשעה 20:45, אותר ברגי באנטנה הסמוכה לחברת החשמל, במזרח העיר, כ- 150 מטר מבית המשפט המחוזי, כפי שמסר ברגי בגרסתו המכחישה. בשל כך, טענה, כי לא ניתן לקבל את העובדה ששאר שיחותיו מאותרות תחת האנטנה של "ישיבת הכותל", כפשוטה. על כך הוסיפה ההגנה, כי חלק מהשיחות שזוהו במכשיר הנייד של ברגי, נערכו עם האנשים איתם טען שבילה בגרסתו המכחישה. לשיטת ההגנה, בעובדות אלה יש כדי לתמוך בגרסתו המכחישה של ברגי, ולשלול את גרסתו המכחישה.

23. עיון בדוח איכון הטלפון של ברגי (ת/77), מעלה כי אוכן בשעות 19:05, 20:25, 20:28, 20:29, 20:31, 20:40, 20:41, 20:42, 20:43 באנטנה של ישיבת הכותל, בעיר העתיקה. בשעה 20:45, אותר ברגי תחת האנטנה של "בנין חמ" ירושלים". האיכונים מלמדים, כי בערב האירוע, באופן רציף, ברגי שוחח בטלפון הנייד. ברם, משעה 20:45 עד השעה 21:45, לא נרשמה כל פעילות במכשיר הטלפון הנייד שלו, היינו, בזמן האירוע. כך גם נלמד מאיכון מכשיר הטלפון של הנאשם 2. לאחר מכן, בשעה 21:43 והלאה, אותר שוב תחת האנטנה של ישיבת הכותל. נלמד כי לאורך כל שעות הערב, ברגי מאותר תחת האנטנה של ישיבת הכותל, בעיר העתיקה, ובשעת האירוע, וכשלושת רבעי השעה שלאחריו, לא נעשה שימוש במכשיר הטלפון של ברגי. עם זאת, קיימת שיחה אחת, שנרשמה באנטנה אחרת, הקרובה לרחוב צלאח-א-דין.

24. הדעת נותנת, כי אין בכך כדי להפריך את האפשרות שברגי השתתף באירוע, שכן האבן פצעה את השוטר בשעה 21:00. בנוסף, אין בכך כדי לאשר את גרסתו המכחישה של ברגי, שהרי לפיה שהה ברחוב צלאח-א-דין עוד משעות הערב המוקדמות, והרי שמדובר אך בשיחת טלפון אחת, בשעה 20:45.

סיכום ממצאי עובדה, ומסקנות

25. מסקנתי החד משמעית ונעלה מספק היא, כי ההגנה לא הצליחה להעלות ספק בעובדות המתוארות בכתב האישום. גדרי המחלוקת הוכרעו בזו אחר זו, וממצאיהן תומכות בגרסת המאשימה.

ז. שימוש באמצעי חקירה פסולים ומחדלי חקירה

1. בנוסף למחלוקת העובדתית בענין שלפני, לשיטת ההגנה נפלו מספר פגמים בשלב ניהול החקירה, ויש בהם כדי לפגוע בתשתית הראייתית שהוצגה. לדברי ההגנה, חקירות הנאשמים וברגי נעשתה תוך שימוש באמצעים פסולים, בנוסף ביקשה להצביע על מחדלי חקירה.

שימוש באמצעים פסולים

2. לדברי ההגנה, בהתאם לעדותו של ברגי בבית המשפט, הודאותיו נגבו תוך שימוש באמצעים פסולים, והם שהביאו אותו למסור את הגרסה המפלילה. כאמור, מדובר באמרת חוץ של עד. הפסיקה שלאחר **הלכת יששכרוב**, הרחיבה את היריעה, כך שהלכה זו חלה הגם שמדובר בהודעת עד, להבדיל מאמרת נאשם:

"...כידוע, הלכה זו יצרה דוקטרינת פסילה יחסית, מכוחה מוסמכות הערכאות להורות על אי קבילותה

עמוד 42

של ראייה שהושגה בדרכים שאינן כשרות. האם תחולתה של ההלכה מוגבל למצבים בהם האמצעי הפסול שימש בחקירתו של הנאשם דווקא? התשובה לכך שלילית. דוקטרינת הפסילה "אינה מגבילה עצמה להודאות נאשם, ותחולתה היא כללית - על כל סוגי הראיות בהליך הפלילי אשר הושגו שלא כדין על-ידי רשויות אכיפת החוק" (שם, בפסקה 38). משכך, ההלכה עשויה לחול גם מקום בו נעשה שימוש באמצעי פסול בחקירתו של עד"פ... (ע"פ 5002/09 מדינת ישראל נ' ז'אנו (2.12.10) (פס' 17)).

אדגיש, כי אין המדובר בשאלת קבילותן של הודעותיו, אלא אך בבחינת משקלן. משכך יש לבחון האם הודעותיו של ברגיני נגבו שלא כדין תוך שימוש באמצעים פסולים, כך שאין להעדיפן על פני עדותו בבית המשפט.

טענות נגד החוקר טרודי

3. ההגנה טענה, כי בחקירותיו של ברגיני רמזו לו החוקרים, שעליו להפיל את הנאשמים על-פי תמונותיהם, שהוצגו בפניו שלא במסגרת החקירה הפורמאלית, המתועדת, אלא מחוץ לחדרי החקירה. לדברי השופט מרעי (23.11.14), מצב זה לא קרה, ובלשונו: **"לא היה ולא נברא"** (ע' 27, ש' 4). על כך הוסיף כי כשיטת חקירה, לא מציגים לחשוד תמונות של אנשים, מדובר בשני חבריו של ברגיני, ולכן לא ברור מדוע בחר להפיל דווקא אותם. כמו כן ציין מרעי, כי ברגיני חזר על גרסתו המפלילה באופן רציף ואחיד, מספר פעמים, ומרצונו הטוב והחופשי.

4. לדברי השופט טרודי (ע/ת 6) (3.5.15) (להלן **"טרודי" "השופט טרודי"**), הוא אכן יצא אל החצר עם ברגיני, שעה שעלתה בעיה עם הקלטת החקירה, והיא נעצרה על מנת שיוחלף הדיסק. בזמן זה, הם עשו יחד סיגריה, וברגיני התוודה בפניו כי הוא מעוניין ל"סיים עם העניין הזה". לדבריו טרודי, הוא אמר לברגיני שימתין להמשיך את דבריו לעת שיחזרו לחדר החקירה, וכך קרה.

5. ברגיני טען, כי בחקירתו החוקר טרודי התנצל בפניו. התנצלות זו, לשיטת ההגנה, מלמדת כי טרודי התנהג כלפי ברגיני בדרך פסולה, וביקש לחזור בו. ברם, טרודי סיפר כי התנצל בפני ברגיני מפני שבדרכו לחקירה דרך שלא בכוונה של שרשרת האזיקים שלרגליו, כתוצאה מכך מעד ברגיני ונפל.

6. ברגיני טען כי החוקר טרודי איים עליו כי יעצור את אחיו, ואף הראה לו דוח מעצר שמעיד על כך שהוא עתיד להיעצר. לדברי טרודי, מצב זה **"לא היה ולא נברא"**. עם זאת ציין טרודי, כי אמר לברגיני שבני משפחתו יזומו לחקירה, ככל שהם יצטרכו לאמת את גרסתו. כך, לדבריו, אמר גם לנאשם 1 כאשר הלה טען כי היה במקום אחר בעת האירוע.

7. אינני מוצא כל פסול בכך שהחוקר טרודי ציין, אף אם חזר וציין, כי בני משפחתם של ברגיני והנאשם 1 יזומו לחקירה. בנסיבות המתוארות, שעה שהשניים טענו "במקום אח הייתי", ובני משפחתם יכולים לשמש עדים להפרכה, או לאישוש טענה זו, אין בכך כל איום שיש בו כדי ללמד על שימוש בלחץ. נהפוך הוא, כל אימת שעובדה זו יצרה לחץ בקרב הנאשם 1 וברגיני, יש לראות בכך חיזוק לכך שטענתם "במקום אחר הייתי", יסודה שקר, שאחרת מדוע יחששו שיזומו בני משפחתם לחקירה?!

טענות נגד החוקר טפלא

8. ההגנה טענה, כי על-פי עדותו של ברגיני, בחקירתו ביום 3.6.14 החוקר טפלא הראה לו תמונות של הנאשמים, ושם בפניו רמיזות על מנת שיפיל אותם וישוחרר לביתו. טפלא השיב כי מצב זה לא קרה, וחזק את דבריו בכך שעם

הפללת הנאשמים, הפליל ברגיתי את עצמו, ואם כך כיצד יתכן שישוחרר.

9. ההגנה טענה כי בחקירה מיום 4.6.14 החוקר טפלא אמר לברגיתי כי בחקירה מיום האתמול מסר לו פרטים מפלילים. אולם, לדבריה, כאשר מקשיבים להקלטת החקירה, נלמד כי בחקירה מהיום 3.6.14, לא נמסר לברגיתי כל פרט מפליל. מכאן טענה ההגנה כי הפרטים המפלילים נמסרו לברגיתי שלא במסגרת החקירה המתועדת. טפלא דבק בגרסתו כי לא היה כל מצב בין החקירות בו מסר פרטים מפלילים לברגיתי.

10. לא מצאתי כל טעם להעדיף את טענות ההגנה, או את דבריו של ברגיתי, על פני דבריו של טפלא. מצאתי והתרשמתי מעדותו של טפלא כאמינה ומהימנה, ואדגיש כי הלה שב להעיד בבית המשפט יותר מפעם אחת, כך שלא נותר לי אלא לקבוע כי עדות זו מצטרפת אף היא ליתר ראיות התביעה, ומשמשת חיזוק להן, בהיותה מחזקת את חוסר אמינותו של ברגיתי.

מסקנות

11. אינני מקבל את טענת ההגנה, ודברי ברגיתי, כי חקירותיו נעשו תוך שימוש באמצעים פסולים. החוקרים העידו בזה אחר זה, כי הלך הרוח בחקירותיו של ברגיתי, היה נעים ולא שרתה אווירה מתוחה. **"לא, ספציפית ברגיתי אני התחברתי אליו מאד, הוא אפילו, כאילו הייתה לנו אם תסתכל לכל החקירות שיחות חולין אפילו זה.."** (ע' 432, ש' 31). לדבריו של טרודי, הלך הרוח בחקירתו של ברגיתי היה **"מאוד נעים"**.

12. יתר על כן, ברגיתי עצמו לא טען, באופן ברור, כי החוקרים נהגו כלפיו באמצעי לחץ. בעדותו בבית המשפט, הפנה לעניין זה באופן מעומעם, כך לדוגמא אמר: **"הייטם או עלא אני לא יודע בדיוק מי, אח שלי היה עצור, היו מסמכים לעצור את אבא שלי ואחים הקטנים שלי והתחיל לספר לי על כך שרוצים להרוס את הבית שלי או משהו כזה"** (ע' 154 ש' 10-12). סבורני, כי לו היה ניתן ברגיתי למצב לחץ אמיתי, היה לכל הפחות זוכר לתאר את חווייתו. משכך, לא התרשמתי כי ברגיתי חווה לחץ פנימי בשעת החקירה, כן גם לא התרשמתי כי החוקרים פעלו מולו תוך שימוש באמצעים פסולים.

13. בנוסף, ברגיתי עצמו, במהלך משפטו שהתנהל במקביל למשפט זה, לא טען כל טענת זוטא. על כן, התרשמתי היא, כי גם אם חווה ברגיתי בחקירתו לחץ מסוג כזה או אחר, הרי שאין המדובר בלחץ שגרם לפגיעה בעלת עוצמה מיוחדת, ובוודאי לא לחץ כזה שגרם לו למסור את הגרסה המפלילה, ולחזור עליה באופן ארוך ומפורט, מספר פעמים. ברגיתי נחקר מספר רב של פעמים, ובכל הפעמים בהן מסר את גרסתו המפלילה, ידע לתאר את הפרטים, ואת פרטי הפרטים, בשעת מעשה, לפני ואחרי. גרסה זו גם משתלבת עם גרסתו של הנאשם 2, ועם יתר הראיות.

14. בנוסף לטענה כי יש לפסול את הודעותיו של ברגיתי בנימוק שנגבו ממנו שלא כדין, באי כוח הנאשמים ניסו להטיל ספק במצב מודעותו של ברגיתי הן בעת אירוע הערב, והן בעת חקירותיו, וזאת בשל שהעיד על עצמו כמי שצורך סמים. אולם, ככל שברגיתי נוהג לעשן סמים, וכך גם העיד על עצמו, העדויות השונות שמסר, ובמועדים שונים, מלמדות כי ברגיתי שולט במערך הפרטים, הן בשעת אמת והן במסירת הגרסה בדיעבד. משכך, לא מצאתי להפחית ממשקלה על עדותו בשל מצב תודעתי נפסד בהיותו משען סמים.

15. לסיכום, ההגנה העלתה טיעוניה שונים במטרה להוכיח כי במהלך החקירה הופעלו לחצים על ברגיתי כדי שיפליל את הנאשמים. אולם, שני דברים עיקריים נעלמו מעיני ההגנה: האחד, המדובר בחקירה שמושאה עבירות אלימות חמורות. טענה כי הופעל על ברגיתי לחץ שעה שהטיחו בפניו כי ישאר במעצר לתקופת זמן ארוכה, או כי הטיחו בו כי

קיימות ראיות המפלילות אותו ואת הנאשמים, אינה עולה כדי לחץ שאינו סביר בכל חקירה שהיא, קל וחומר כאשר המדובר בחקירות בגין עבירות אלימות חמורות, שבוצעו בנסיבות מחמירות. השני, לברגיתי, כשלעצמו, לא היה כל עניין להפליל לחינם את הנאשמים, שעה שגרסתו המפלילה, מפלילה באופן ישיר גם אותו בכל האירוע על פרטיו. משכך מוצא אני כי אין לגרוע ממשקל הודאותיו של ברגיתי, כן אינני מוצא שיש להעדיף את עדותו בבית המשפט.

16. אוסיף בקצרה, כי בהתייחס לנאשם 1 טענה ההגנה טענות דומות. כך טענה, כי טרודי איים עליו שהוא יאסר לשנים ארוכות, והוסיף ואיים כי במידה והוריו יוזמנו לחקירה הם יושפלו, אולם טרודי הכחיש כי כך עשה. עוד נטען, כי טרודי השתמש בקללות נגד הנאשם 1, ואיים עליו כי יהרסו לו את הבית. כך לדוגמה נטען, כי טרודי פנה אליו כ"שקרן בן שקרן". טרודי הודה כי אכן פנה אל הנאשם 1 בכינוי גנאי זה. אולם הסביר כי זה אך שיקף את הלך הרוח של החקירה, בה נהג הנאשם 1 בחוצפה כלפי החוקרים ואיים כי ישתגע אם יזמנו את אימו לחקירה. מלבד זאת, הנאשם 1 חזר וענה לחוקרים בלעג, ותוך התגרות: **"...הלך הרוחות אדוני יהיה מתוח, כל עוד אין בו שימוש באלימות מותר לי לבוא לצעוק, מותר לי זה, אבל, כן, הלך הרוחות יהיה"**. התרשמתי כי טרודי העיד בכנות, והוא אף האריך ותיאר את האווירה העכורה שאפיינה את חקירתו של הנאשם 1. משכך, מקבל אני את דבריו ודוחה את טענות הנאשם 1. מלבד זאת, אין לייחס לטענות אלה משקל רב, שעה שהן נטענו לראשונה בשלביו המתקדמים של המשפט.

17. לבסוף אזכיר, כי ההגנה חזרה על טענתה, כפי שנטען במשפט הזוטא, כי החוקרים ככלל, הפעילו כלפי הנאשמים וברגיתי לחץ רב בחקירות, זאת בשל היכרות מוקדמת עם השוטר עדנאן. טענה זו יכלה להיות נכונה ככל שהראיות הקושרות את הנאשמים לאירוע, היו דלות. ברם, במקרה שלפניי התשתית הראייתית קושרת את הנאשמים לאירוע הערב, וראיות יש למכביר, כך שהטענה להיכרות מוקדמת זו אינה מורידה או מעלה דבר.

עדות בפני מדובב

18. המדובב, המכונה "שאהר" (ע/ת 12, להלן - **"המדובב"**), העיד ביום 3.8.15, והסכם הפעלתו הוגש בתחילת עדותו וסומן ת'85. יצוין, כי הוצאה תעודת חיסיון באשר לחלק מההסכם, ופרטים שיכולים לגלות מהי זהות המדובב לא נחשפו.

לדברי המדובב, טרם נכנס לתאו של אחמד ברגיתי, ידע כי שמו הוא אחמד בריד [כך בפרו', צ"ל ברגיתי], שהוא מהעיר העתיקה, ושהלה חשוד ברצח או ניסיון לרצח, שבוצע בשבוע עובר לדיבוב (ע' 648 ש' 13, 15 ו-19). כן ידע, כי מטרותו היא "להוציא" מברגיתי הודאה (ע' 651 ש' 26 - 28, וע' 657 ש' 16 - 20).

על פי עדותו, המדובב שהה יחד עם ברגיתי במשך יומיים - שלושה (ראו תכתוב מימים 3-5/6/14 (ת/70), כאשר ביום השלישי יצא מתא המעצר (ע' 649 ש' 24). מהחקירה הנגדית עולה, כי תחילה, ביום הראשון בו שהו השניים יחד, סיפר לו ברגיתי במה הוא חשוד, אך טען שהוא לא קשור למעשה (ע' 650 ש' 8 - 15 וע' 651 ש' 21 - 23). המדובב הסביר שביום הראשון היה רק **"דיבור בכללי"** (ע' 652 ש' 29 - 31). עוד אמר המדובב, כי ברגיתי סיפר לו כבר אז, שהסתובב מול מצלמות האבטחה שבעיר העתיקה על מנת שייראו אותו ולא יחשדו בו בביצוע עבירה (ע' 650 ש' 16 - 21). בהמשך החקירה חידד המדובב את האמור, והבהיר שברגיתי אמר שלאחר שראה שהשוטר נפצע, עבר ליד המצלמות בעיר על מנת שלא יחשדו בו (ע' 676 ש' 6 - 16).

ביום השני, כך המדובב, נלקח ברגיתי לחקירה ולאחר ששב אמר למדובב שהוא הודה בחקירה והחל לגולל לפניו את אשר עשה (ע' 653 ש' 13 - 15). אציין, כי בתשובה לחקירת הנגדית, אמר המדובב כי הוא אינו בטוח אם ברגיתי סיפר

לו את האמור בערב היום השני או בבוקר היום השלישי (ע' 653 ש' 27 - 31 וע' 654 ש' 1 - 3). לענין זה ראו חילופי הדברים בין המדובב לברגית ותיאורו של זה האחרון את האירוע של זריקת האבן על ראשו של השוטר (ת/70, מיום 14.6.5, ע' 12, ש' 1 ואילך). ברגית מתאר את האבן שנזרקה על השוטר כ"**בלוק בלוק...זה ירד עליו ושמה אותו באדמה...אנחנו מדברים על גובה של עשרה מטרים, יעני אנחנו אמרנו שהוא חלס...מת**". ובהמשך (שם, ע' 24,

עו"ד רסאס ביקש לדעת האם ברגית סיפר למדובב כי הוא נעצר עקב חשד לעבירה לאומנית כמו גם עבירת סמים. המדובב השיב, כי לא כך היה. לדבריו, כאשר דיברו השניים על מעשי הנאשם, קרי ניסיון הרצח וזריקת האבנים, לא דיבר ברגית על סמים והוא התרשם שמדובר באדם שאינו תחת השפעת חומר זה או אחר וכי הוא מבין את אשר מתרחש (ע' 663 ש' 25 - 28 וע' 668 ש' 16 - 30). המדובב הוסיף, כי ייתכן שברגית דיבר על כך שפעם נעצר עקב עבירת סמים או שהוא (המדובב) אמר על עצמו דבר דומה (ע' 668 ש' 21 - 22).

המדובב השיב, כאשר נשאל אם ברגית אמר שבני משפחתו לוחצים עליו, כי "**משהו אני זוכר היה מדבר על המשפחה**" (ע' 683 ש' 27 - 31).

19. ההגנה העלתה מספר טענות כנגד עדות המדובב: ראשית, כי ברגית סיפר למדובב כי החוקרים משתמשים נגדו באלומות (ע' 664, ש' 19-16), וכי ברגית שיתף את המדובב בכך שהפעילו עליו לחץ נפשי על דרך איומים על משפחתו (ע' 683, ש' 29-27). שנית, כי ברגית אך "התרברב" בפני המדובב בענין ידווי האבנים על רקע לאומני, ועל כן אין ליחס משקל רב לדבריו (ע' 669, ש' 26-23); שלישית, כי גרסת המדובב לוקה משום שתוכן הדיבוב הועבר על-ידי המדובב לחוקרים, יום לאחר ששוחח עם ברגית (ע' 679, ש' 28); רביעית, כי ביום הראשון בו שוחח המדובב עם ברגית, סיפר הלה למדובב כי היה בעיר העתיקה עם חבריו, אולם המדובב לא העביר מידע זה לחוקרים, ומידע זה מחזק את גרסתו המכחישה של ברגית, ושולל את מעורבותו באירוע (ע' 680, ש' 15-11); חמישית, כי לאחר שברגית מסר את גרסתו המפלילה, המדובב לא שב פעם נוספת לשוחח עמו, ויש בכך כדי להחליש את גרסתו המפלילה, מאחר שהוא מסר גרסאות סותרות (ע' 682, ש' 26 - 31).

20. עדות המדובב בבית המשפט בהצטרף ליתר העדויות, מפריכה את כל טענות ההגנה המנויות לעיל. המדובב סיפר כמו יתר החוקרים, כי ברגית דיבר באופן חופשי ופתוח, ולא התרשם כי היה נתון ללחץ או פעל מתוך איום (ע' 668, ש' 27). ברגית אף שיתף את המדובב כי הוא עצור בניסיון לרצח, וידווי אבנים. על כך הוסיף מרצונו והתוודה בפני המדובב, כי הוא ראה את השוטר שנפצע ואת הדם שאיבד, וחשב שהוא נפטר במקום הפציעה (ע' 676, ש' 2 - 3). עוד סיפר ברגית למדובב, כי לאחר האירוע, בכוונת תחילה, עבר ליד אחת המצלמות בעיר העתיקה, על מנת שלא יקשרו אותו לאירוע (ע' 676, ש' 6 - 10).

מחדלי חקירה

21. ההגנה טענה למספר מחדלי חקירה:

22. ראשית התייחסה ההגנה לטענות האליבי של הנאשם 2 וברגית. לדבריה, החקירה לוקה בחסר מפאת שלא נחקרו עדים על מנת לאשר את טענת האליבי של ברגית. לחילופין, לא נעשו כל פעולות חקירה על מנת לאמת את גרסתו המפלילה. עוד נטען, כי לא נעשתה כל פעולת חקירה על מנת לאשר את טענת האליבי של הנאשם 2. לענין זה נאמר, כי:

"משמעלה חשוד הנתון במעצר טענת אליבי, על המשטרה לחקור טענה זו, כדי לאשר או

להפריכה. מטרת החקירה אינה מציאת ראיות להרשעתו של החשוד, אלא איסוף ראיות לחשיפת האמת, בין אם זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" (קדמי, על הראיות, חלק שני, ע' 855).

ברם, נחה דעתי, לעניין זה שאין המדובר במחדל חקירה, זאת משום שברגיתי חזר בצורה מפורטת ועקבית על גרסתו המפלילה. מרצונו החופשי והטוב, כפי שהובהר לעיל (ראו סעיף ו'). משכך, התייתר הצורך לשוב ולבחון את גרסתו המכחישה, ובתוכה את טענת האליבי (כך גם הסבירו החוקרים, ראה עדותו של מרעי). טעם זה עומד בעינו גם בהתייחס לטענת האליבי של הנאשם 2. גרסת האליבי שמסר דלה, והוא אינו שב ומוסר אותה שנית, לאחר שמוסר את הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. כמו כן, אך טבעי היה שבני משפחתו יבואו ביוזמתם למסור עדות לתמוך בגרסת האליבי שלו. משלא פנו למשטרה, אינני סבור כי היה על החוקרים לזמנם (ראו גם סעיף ד', פס' 8,22) (ראו גם: ע"פ 3695/99 אבו-כף נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(5) 624 (פס' 7): "עדים אלה לא הראו סיבה טובה מדוע לא פנו למשטרה בבקשה להעיד לטובת המערער אף שידעו כי היה עצור חודשים ארוכים").

23. שנית, טען ב"כ הנאשם 2, כי כבר בשלב הראשוני של החקירה, היה על החוקרים לבדוק את פלט השיחות של הנאשם 2, משום שיש בו כדי להפריך את הגרסה לפיה ישב על המדרגות, ובכך לאמת את טענת האליבי שלו. פלט שיחות זה הוגש לעיוני (ת'38), אולם סבורני כי אין בו כדי לנתק את הקשר של הנאשם 2 לאירוע, ועל כן אין מדובר במחדל חקירה, גם לעניין זה (ראו גם סעיף ד', פס' 26, 31, 36). מעבר לכך, מקובלת עליי תשובתו של השוטור מרעי, שעומת בחקירה נגדית עם טענה זו, והשיב כי פלטי השיחות עבור מכשירי הטלפון, מתקבלים לאחר מספר שבועות, ויתכן כי במועד בו נתקבלו, כבר לא היה מקום לעמת את תוצאותיהם עם הנאשם 2.

24. שלישית, טענה ההגנה לנאשם 1, כי נפל פסול בחקירתו של ברגיתי מיום 5.6.14, מאחר שלחלקה הראשון של חקירה זו אין תיעוד. קשה להתייחס לטענה זו של ההגנה, שעה שחומר חקירה זה הוגש לעיוני. לא זו אף זו, הוגש לעיוני גם תכתוב (תמלול) החקירה מיום זה. ההגנה לא הוכיחה טענתה כי חלקה הראשון של החקירה מיום זה אינו מתועד. משכך, טענה זו של ההגנה, מלמדת על ניסיון לשגר חיצים לכל עבר, ומחזקת את קביעתי כי חקירתו של ברגיתי לא לקתה בשימוש באמצעים פסולים.

25. רביעית, ההגנה של הנאשם 2 חזרה וטענה, כי יש לשוב אל המצלמות המתעדות את מקום ישיבתו על המדרגות, על מנת שיוכח כי הגרסה לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע, אינה נכונה, שכן דמותו לא תראה במצלמות, ואז תוכח הגרסה לפיה ישן בעת האירוע.

26. מקובלת עליי עמדת המאשימה לעניין זה, כי לא היה כל מקום לבדוק את המצלמה שמראה אם הנאשם 2 אכן ישב על המדרגות, משום שהוא חזר בו מגרסתו זו. ועוד - הן לפי הגרסה לפיה ישן בעת האירוע, והן בהתאם לאפשרות כי הוא היה על הגג, לא יהיה ניתן לראות אותו על המדרגות. היינו, שאין כל ערך מוסף לבדיקה זו ממילא.

27. חמישית טענה ההגנה, כי בתמונות שצולמו מזירת האירוע, גג הבית, נראה כי הגג נקי מאבנים ומבדלי סיגריות, זאת בניגוד לכתב האישום לפיו הנאשמים סידרו אבנים על הגג, ועישנו בעת האירוע. לעניין זה, נסמך אני על עדותו של לוטטי (ראו סעיף ז' פס' 2) שתיאר ממקור ראשון, ומיד לאחר קרות האירוע, כי על הגג היו בדלים סיגריות ואבנים רבות מסוגים שונים.

28. שישית, ההגנה לנאשם 2 טענה, כי על החוקרים היה לחקור גם את שאדי סידר ועסילה, כיוון שיש בעדותם כדי לנתק את מעורבותו של הנאשם 2 לאירוע. לדבריה, אי זימון לחקירה מעיד על הרצון המכוון להפליל את

הנאשמים. לכן, כך טענה, נהגו החוקרים ברשלנות, ולא נותר להם אלא להציג בפני בית המשפט גרסה המפלילה את הנאשם 2.

29. אבהיר כי, בחקירתו של הנאשם 2 מיום 11.6.14, העיד בנוכחותו שאדי סידר כי יתכן וראה אותו ביום האירוע (ת/34, ש' 32). עסילה, לעומתו, העיד בבית המשפט, וניכר היה כי אין בעדותו כל יכולת לסייע להגנתו של הנאשם 2. כך שטיעון זה מתרוקן מכל.

30. שביעית, טענה ההגנה לנאשם 1, כי השוטר טובול נמהר להסיק כי הלה מעורב באירוע, והניח כך בקלות דעת, וזאת בשל שזהותו מוכרת מאירועי הפרות סדר קודמים. טובול אכן הסכים, כי הנאשם 1 מוכר כמי שיידה אבנים נגד שוטרים, ועל כן האפשרות שהוא מעורב באירוע הייתה זמינה. עם זאת, טובול הדגיש, כי לאחר שהקצין לוטטי עלה לביתו של הנאשם 1, ואישר כי הנאשם 1 אינו מי שנפגע באירוע הבוקר מירי כדורי הספוג, ננטשה ההשערה כי הנאשם 1 מעורב באירוע הערב, ועל כן הוא לא נעצר.

31. עוד טענה ההגנה לנאשם 1, כי השוטר טובול הפר את חובת התייעוד, זאת מאחר שהוא רשם מזכר לעניין אירוע הערב רק ביום 10.6.14, כשבועיים לאחר האירוע.

32. לדברי טובול, מאחר שהוא לא היה עד לאירוע הערב, המזכר שערך הוא אך בבחינת תיאור האווירה והלך הרוח במקום, ועל כן חשיבותו נמוכה, ובשל כך נערך במועד נדחה לאירוע. בנוסף ציין טובול, כי בכל מקרה, חקירותיו של הנאשם 1 החלו כשבוע בטרם הוא רשם את המזכר, ועל כן ניתן ללמוד שהמשטרה הגיעה לנאשם 1 על דעתה, ולא כתוצאה מהנחייה שלו. התרשמתי כי תשובתו של טובול סתרה את דברי ההגנה לנאשם 1, כי הוא בבחינת "שעיר לעזאזל", ועל כן נדחית טענה זו. כן נדחית טענתה כנגד חובת התייעוד שהופרה לכאורה בשל נימוקיו של טובול שנמצאו מספקים לדעתי.

33. שמינית טענה ההגנה למחדל, משום שלדבריה, כאשר השוטרים הגיעו לזירת האירוע, לא פעלו לפי תיעוד המצלמות. לדברי טובול, חברת "מבט אלפיים" (להלן - "**חברת הטמ"ס**", (טלויזיה במעגל סגור)), האחראית על הפעלת המצלמות, סיפקה לו הכוונה בעוד השוטרים הפועלים בה מסתכלים על המתרחש בזמן אמת. **חברת הטמ"ס** הנחתה את טובול לאזור ממנו נזרקה האבן, ועל-פי הנחייה זו הנחה טובול את לוטטי לעלות על הגג. טובול הסביר, כי בחן את מקום הגג הן לפי המקום בו היה שכוב עדנאן, והן לפי האבנים שהיו פזורות על רצפת הרחוב. על כך הוסיף טובול כי ראה את האבן נופלת דרך צפייה במצלמות **חברת טמ"ס**, וכך ידע לזהות את הגג ממנו נזרקה. לדבריו, ככל שהוא ראה, אין ספק לגבי הגג ממנו נזרקה האבן. הסבר זה מניח את הדעת, ושולל כל אפשרות למחדל כנטען.

34. לסיכום, איני מוצא כי יש ממש בסתירות ופערי המידע המעידים לכאורה על כשלי חקירה, ובכל מקרה הלכה היא, כי אין בכשלי חקירה כדי להביא לפסלות ההליך:

"על פי הגישה המשפטית הנוהגת אצלנו, פגמים בתקינותם של הליכי חקירה... אינם מהווים, כשלעצמם, עילה עצמאית לפסילתם של הליכים משפטיים הננקטים על פיהם. ככלל, מתמקדת השלכתם של פגמים כאמור בשאלת קבילותן ומשקלן הראייתי של הראיות המושגות באמצעותם של אותם ההליכים; ובמקום שיש בכוחם של פגמים אלה כדי לקפח את הנאשם בהגנתו - מובאת השלכתם בהקשר זה בחשבון שעה שנבחנת עמדת ההגנה" (ע"פ 725/95 מנדלברוט נ' מדינת ישראל (27.12.1995)).

ט. שותפות לדבר עבירה

1. כחלק מעובדות המתוארות בכתב האישום ציינה המאשימה, כי הנאשמים חברו בצוותא חדא בכוונה ליידות אבנים ולגרום לפגיעה של ממש. לדבריה, המדובר בפרשה חמורה, בה לאחר תכנון מקדים, חבלו הנאשמים וברגיתי בשוטר במהלומת סלע והפכוהו נכה לכל חייו. על כך הוסיפה המאשימה, כי תכלית התארגנותם על הגג, בטרם מעשה, הייתה פגיעה בעוברי אורח יהודים.
2. לדברי ב"כ המאשימה, על מנת לעשות כן, הצטיידו הנאשמים באבנים שונות, אותן סידרו על מעקה הגג. כל אחד מאנשי החבורה, בתורו, בחן את השטח, על מנת להוציא לפועל את רצון החבורה. ברגיתי סיפר כיצד כל אחד מהחמישה, בתורו, הסתכל מעבר למעקה כדי לזהות קורבנות יהודיים פוטנציאליים ליידוי האבנים. כך גם עולה מדברי הנאשם 2, שסיפר על ההתארגנות והתכנון המקדים. כן סיפר, כי ראה על הגג את ברגיתי ואת הנאשם 1, כאשר האבנים סודרו על המעקה.
3. ב"כ המאשימה סבורה, כי מטרת ההתכנסות ודרך הגשתה הייתה ברורה לכל הנוכחים, ועל כן היא מקיימת את יסוד הכוונה הנדרש בעבירה לפי סעיף 329 (א) (1) לחוק העונשין.
4. ב"כ המאשימה ציינה, כי אין בידה ראיות המצביעות באופן ישיר מי מהמעורבים יידה את האבן שבסוף מעשה פגעה בשוטר. ברם, לדבריה, איך בכך כדי ללמד על אחריות מופחתת של מי מהמשתתפים באירוע, וממילא כל אחד מהמעורבים משתייך למעגל הפנימי של ביצוע העבירה, ואחראי לעבירה המוגמרת. כן ציינה, כי דברים אלה נכונים ככל שמדובר בחבירה ספונטנית, הגם שלא ניתן לייחס ספציפית את מעשה התקיפה.
5. ההגנה דבקה בשיטתה, כי לא הוכח קשרם של הנאשמים לאירוע, ועל כן יש לזכותם. ב"כ הנאשם 1 אף הדגיש, כי בכל מקרה אין כל מקום לייחס למרשו קשר לתכנון המקדים. לדבריו, אף עדותו המפלילה של ברגיתי, מלמדת כי הנאשם 1 לא לקח חלק בתכנון המקדים. עוד הפנה ב"כ הנאשם 1 לכך, שברגיתי ציין כי היו צעירים רבים בשכונה שדיברו על כך שבכוונתם ליידות אבנים, אולם הוא לא הזכיר את שמו של הנאשם 1 בכללם, והדגיש כי ברגיתי ציין כי הנאשם 1 נכח על הגג, אך לא לקח חלק בתכנון המקדים. על כך הוסיף, כי אף לא ניתן לקבל את גרסתו המפלילה של הנאשם 2, בהיותה בלתי אמינה, כפי שהוכח במהלך המשפט.

דין והכרעה

6. סעיף 29 לחוק העונשין, מורה מיהו המבצע בצוותא, וזו לשונו:

(א) "מבצע עבירה - לרבות מבצעה בצוותא או באמצעות אחר.

(ב) המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקה מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר."

אבחן, אפוא, האם בענייניו מתקיימות דרישות הסעיף.

7. אומנם, אבן אחת, הושלכה בידי אדם אחד, לעבר השוטר, ופצעה אותו. עם זאת, אין בכך כדי להוריד מאחריותם של יתר המשתתפים שחברו למעשה העבירה. נכונים לכך הדברים כפי שנאמרו בע"פ 193/14 **נסראללה נ' מדינת ישראל** (28.10.14) (פס' 32) (להלן - **עניין נסראללה**):

עמוד 49

"בהתאם, "לעתים אנו עדים למצב שבו עבירה היכולה להתבצע על-ידי יחיד מתבצעת על-ידי כמה עבריינים, כאשר לכל אחד מהם תפקיד שונה ותרומה שונה בביצועה. אלה הם השותפים לעבירה" (ע"פ 2796/95 פלונים נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 388, 401 (1997))."

8. בהתייחס לכלל המסכת העובדתית כפי שהוצגה עד כה, לומדים אנו, כי שני הנאשמים, כאחד, נטלו חלק בביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום. הנאשמים ידו אבנים מתוך מטרה ברורה, לפגוע ביהודים. אינני מוצא צורך לחזור על עדויות הנאשמים, ועדותו של ברגיטי, אביא בקצרה ובתמצית את דבריהם המעידים על כוונה ברורה ליידות אבנים לעבר כוחות יהודיים, ביום האירוע.

9. הנאשם 2 בחקירה מיום 10.6.14 (ת/32): **"עמדו איתי חברים שלי...מחמד פיראווני [הנאשם 1]...וברגיטי ושמעתי אותם מדברים על זה שיש היום תהלוכה ושהם רוצים לזרוק אבנים על יהודים, אני שמעתי את הדברים האלה מפיו של אחמד..."** (ש' 17-13). **"...אני ראיתי את אחמד ברגיטי ופלוגי מסדרים אבנים ובלוקים על המעקה שמסביב לגג..."** (ש' 31 - 32).

10. בחקירה מיום 11.6.14 (ת/34), חזר ואמר: **"אני שמעתי את שלושתם (אחמד ושאדי ברגיטי ופלוגי) מדברים על צעדת איחוד ירושלים וגם כן סיפרו על זריקת אבנים...והם המשיכו לדבר שהם רוצים לעלות לגגות כדי לזרוק אבנים על הצעדה של אותו היום..."** (ש' 50 - 54).

11. ברגיטי בחקירתו מיום 5.6.14 (ת/63): **"...כשהגעתי לשכונה היו הרבה צעירים עמדתי אני איתם...היה דיבור בין הצעירים שהם רוצים לזרוק על השיכנאז אבנים ולעבר הצבא, חלק מהם הלכו הביתה וחלק מהם עלו לגגות, ושמו רעלות, הייתי אני ומחמד חסן XXX [הנאשם 1], והיו עוד שני צעירים...זרקו אבנים מעל לבנין שזה ייפול על הצבא...זרקו מעל לבית על מנת שזה ייפול על הצבא, זרקו ואף אחד לא הגיב וכנראה שהאבנים לא הגיעו, והחליטו לחכות עד שיעבור שוטרים ברחוב, ישבנו רחוק מקצה הגג...קמו שניים, על מנת לבדוק את האיזור, אחד מהם היה פלוגי [הנאשם 1]..היה מצד שני גם שני צעירים, שמעתי אחד אומר לבחור שני שהיה על הגג וקורא לו "אבו עזאב" [הנאשם 2]"** (ש' 49 - 61). דברים אלה זוכים למשנה תוקף, משום שברגיטי הודה כי באירוע הבוקר יידה אבנים.

12. מדברים אלה ניכר כי החבירה לצורך ידיו אבנים ביום האירוע, מגלמת את הכוונה הפלילית ואת היסוד הנפשי הנדרש, והכל תוך שותפות מודעת לדבר עבירה:

"כפי שנפסק, "מבצע בצוותא" הוא אפוא אדם הנוטל חלק בביצוע של עבירה בכך שהוא עושה מעשה שמטרתו הגשמת התכנית הפלילית, כאשר היסוד הנפשי הנדרש הוא זה של העבירה העיקרית בצירוף מודעות לעצם הביצוע בצוותא (ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (12.1.2011) (להלן: פרשת ימיני))." (עניין נסראללה, פס' 32).

13. העבירות במקרה המצער שלפניי, לא בוצעו בעלמא, אלא מתוך כוונת מכון ברורה. קדמו להן תכנון והכנה, כל זאת במהלך "יום ירושלים", בהיותו זמן מתוח ברמה הביטחונית - לאומית, כידוע לכל, ועל רקע הפרות סדר קודמות ואירועי ידו"י אבנים שהתרחשו באותו היום. בכך יש כדי לסווג את הנאשמים כמבצעים בצוותא מכוח דיני השותפות, במעגל הפנימי של ביצוע העבירה, בהתאם למתווה החוק והפסיקה: **"המבצעים בצוותא פועלים כ"גוף אחד" במסגרת התכנית העבריינית. הם נמנים על "המעגל הפנימי" של מבצעה וכל אחד מהם משיא תרומה להגשמתה (ע"פ 6157/03 הוך נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (28.9.2005))"** (עניין

נסראללה, פס' 32).

ובמקום אחר נאמר: **"כניסתו של אדם ל"מעגל הפנימי" של ביצוע העבירה תכלול, על-פי רוב, תכנון מוקדם שסופו במעשים להגשמת מטרה משותפת למבצעי העבירה (עניין הוך לעיל, שם)"** ע"פ 2638/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.3.11) (פס' 10) (להלן - עניין פלוני).

14. הגם ששתי עדויות הזיהוי העיקריות, הצביעו על ישות אחרת כמי שיידתה את האבן שפגעה בשוטר, אין בכך כדי להוריד ממשקלן. כמו כן, אין צורך לחזור על ממצאי העובדה בהם הכרעתי זה מכבר, על מנת להוכיח את התגבשות היסוד העובדתי, בנוסף ליסוד הנפשי המובהק. על כל פנים, הגם שימצא היסוד העובדתי חלש מהיסוד הנפשי, אין בכך כדי לסתור את החבירה לשם ביצוע עבירה בצוותא חדא:

"אולם, לצד זאת הכירה הפסיקה בכך שייתכנו מקרים בהם שותפות רגעית, שלא כללה תכנון מוקדם או הסכמה מפורשת מראש לביצוע העבירה, תסווג גם היא כביצוע בצוותא (ע"פ 259/97 סובחי נ' מדינת ישראל (28.4.1998); ע"פ 2247/10 ימיני הנזכר לעיל, בפסקה 22). בנוסף, אפשר שחלקו של אדם במישור המעשים לא יהיה כבד משקל, אך יחסו אל העבירה - כלומר מעורבותו במישור היסוד הנפשי - יכריע את הכף. משכך נקבע מבחן משולב לסיווגו של אדם כמבצע בצוותא, אשר "אופיין בפסיקה כמעין מקבילית כוחות: ככל שמתקיים יסוד נפשי חזק יותר ניתן להסתפק ביסוד עובדתי חלש יותר, ולהיפך" (ע"פ 2247/10 ימיני הנזכר לעיל, בפסקה 22)" (עניין פלוני, פס' 10).

15. לסיכום, רואה אני בשני הנאשמים כאחד, כמבצעים בצוותא, שחבירתם באה לידי ביטוי מכוח היסוד הנפשי והעובדתי. הנאשמים חברו זה לזה בערב האירוע, יידו אבנים לעבר שוטרים מגג הבית, לעבר צומת הרחובות על-א-דין והגיא, עד שפצעו את השוטר עדנאן בשעה 21:00. הנאשמים נכחו בזירת האירוע, וביצעו פעולות אקטיביות, אספו וסידרו את האבנים על מעקה הגג, ויידו אותן על-פי תור, במטרה ברורה לפגוע באחד השוטרים העוברים ברחוב. לא ניתן להפריד את מעשיו של כל אחד מהנאשמים, שעה שפעלו בצוותא חדא, במטרה משותפת, לפגוע בשוטר.

16. אעיר, כי טוב הייתה עושה המאשימה לו הייתה מוסיפה להוראות החיקוק המנויות בכתב האישום, את הוראת החוק המנויה בסעיף 29 לחוק העונשין, ומייחסת עבירות מכוח דיני השותפות. עם זאת, עוד בכתב אישום צוין, כי הנאשמים - נאשמים בצוותא חדא. כן, המשפט התנהל לאורך כל הדרך, כנגזרת ישירה לעובדה זו. משכך, המדובר בהערה טכנית בלבד.

סיכום

17. הראיות בתיק הן כתוספות חיזוק זו לזו (לכל הפחות) ולעדויות של ברגית. לחובת הנאשם 1 עומדות שתי עדויות זיהוי עשירות ובשרניות, הנלמדות מגרסאותיהם של הנאשם 2 וברגית. כאמור, המדובר בשתי עדויות שותף, שהוגשו מכוח ס' 10א (א) לפקודת הראיות, והן משמשות את החיזוק הנדרש זו לזו.

18. דרכי בחינתה של עדות זיהוי, נדונו לאחרונה בע"פ 4581/14 אדרי נ' מדינת ישראל (29.1.15) (פס' כו):

"עדות זיהוי נבחנת כנודע בשני שלבים; בשלב הראשון נבחנת אמינות העד המזהה - קרי, האם

מאמין הוא בכנות בתוכן אמירותיו, ובשלב השני נבדקת מהימנות הזיהוי עצמו - קרי, האם שמא חרף מהימנותו יתכן שטעה טעות כנה בזיהוי, בשל קושי כזה או אחר (ע"פ 9040/05 אוהיון נ' מדינת ישראל (2006)(להלן אוהיון); ע"פ 8902/11 חזיזה נ' מדינת ישראל (2012) (להלן חזיזה); ע"פ 2098/08 פרעוני נ' מדינת ישראל (2011)); ע"פ 5933/11 איטל נ' מדינת ישראל (2014)(להלן איטל)). למעשה, ניתן להבין את השלב הראשון כבא לבדוק את כנות העדות (לעומת עדות שקרית), ואילו את השלב השני כבא לבדוק את נכונות העדות (לעומת עדות מוטעית)".

לשתי גרסאות מפלילות אלה, של ברגיני ונאשם 2, מצטרפים שקריו של הנאשם בעדותו בבית המשפט, שבאו לידי ביטוי בגרסת האליבי שהציג, ועדויותיהם הבלתי אמינות של עדיו.

19. לחובת הנאשם 2 עומדת עדות הזיהוי של ברגיני, אליה מצטרפות שלל ראיות נסיבתיות (התכנון המקדים, פלט שיחות הטלפון של הנאשם 2 ועוד). לאלה מצטרפת עדותו של הנאשם 2 בבית המשפט, שהכילה שקרים החל מטענת הזוטא שנדחתה, דרך טענת האליבי, ועד לגרסתו לפיה ישב על המדרגות בעת האירוע. חזרתו של הנאשם 2 בין גרסאותיו, ושקרו הרבים כפי שעלו מחקירותיו ומעדויותו בבית המשפט, בצירוף גרסתו המפלילה של ברגיני, מעידים כאלף עדים על מעורבותו באירוע, וקושרים אותו לביצוע העבירות כנטען בכתב האישום. יפים לכך הדברים כפי שנאמרו בע"פ 210/81 עקביוב נ' מדינת ישראל, פ"ד לו (3) 393, 400 (1982):

"מקובלת וידועה היא ההלכה, כי יש שהתנהגות מפלילה של נאשם, שאין לה הסבר אמין ומניח את הדעת, די בה כראיה נסיבתית, ועל אחת כמה וכמה כשאליה מצטרפות ראיות אחרות, ולו גם משניות, כדי להוות בסיס להרשעה בפלילים".

20. אדגיש, כי זיהויו של ברגיני את שני הנאשמים היה ברור וחד. עם הנאשם 1 אף יש לו היכרות חברית מוקדמת, כפי שכבר הוכח במהלך המשפט. את הנאשם 2 זיהה על-פי כינויו "אבו עזאב", ובחקירה מיום 8.6.14 (ת/64) זיהה ברגיני את הנאשם 2 על-פי תמונות שהראו לו החוקרים. הנאשם 2 עצמו, העיד בחקירתו הנגדית כי בשכונה נוהגים לקרוא לו "אבו עזאב".

הנאשם 2, זיהה אף הוא את הנאשם 1 באופן חד וברור (חקירה מיום 10.6.14 (ת/32)): **"...אני ידעתי שזה פלוני [הנאשם 1] ואחמד ברגיני לפי המבנה גוף שלהם ולפי הגובה שלהם כי מחמד יראווי [הנאשם 1] גבוה, הם היו רעולי פנים...פלוני [הנאשם 1] היה עם "חאטה" כאפיה בצבע שחור לבן...חולצה לבנה...עמד על הגג ומתחתיו היו רעפים..."** (ש' 26 - 30).

21. גרסאותיהם של הנאשם 2 וברגיני, מגלמות זיקה הדדית יחסי גומלין, בכל הנוגע להתארגנות המוקדמת, לסידור האבנים על הגגות, במניע הברור המתבטא בכוונה ליידות אבנים במטרה לפגוע ביהודים ועוד.

22. כפי שצינתי לעיל (פס' 9, 18, פס' 37 (זוטא)), הנאשם 2 וברגיני, הביעו בחקירותיהם אמירות המעידות על תחושת אשם ברורה. הלכה היא, כי אמירות מסוג זה, כשלעצמן, מהוות ראשית הודיה, כאמור בע"פ 638/87 רדעי נ' מדינת ישראל, פ"ד מג (3) 297 (פס' 7) (1989):

"הלכה פסוקה היא, כי התבטאויות שיש בהן ביטוי לתחושת אשם - או להכרת אשמה - מהוות ראשית הודיה, ובתור שכאלה בכוחן להצטבר לראיה בסיסית קיימת ולשמש לה "סיוע" או "דבר

מה" במקום שנדרשת תוספת מאותו סוג".

23. כאמור, האירוע התרחש ביום 28.5.14. עם זאת, ברגיית היה הראשון מבין השלושה שנחקר, ביום 3.6.14. לשלושה היה זמן רב לגבש תוכנית פעולה, כיצד לשחק "מסירות", עם הגרסאות השונות: ברגיית הפליל את הנאשם 1 בזריקת האבן, והנאשם 2 הפליל את הנאשם 1, הנאשם 1, לשיטתו, אינו מעורב משום היה נתון במעצר בית אותו היום, ולא יצא את ביתו. כך, בעצם, שיחקו השלושה "מסירות" עם האינפורמציה המפלילה. היטיב לנסח זו בצורה מושלמת הנאשם 1, באומרו: **"זה פער גדול ביתק, כל אחד אומר משהו אחר"** (ע' 934, ש' 24).

24. ערב רב זה של ראיות מביא אך למסקנה אחת ברורה, כי הנאשמים קשרו קשר ליידות אבנים, על רקע לאומני, ביום ירושלים 28.5.14. כפועל יוצא התארגנו על גג הבית, והכינו את האבנים ליידוי, ולבסוף השליכו את האבן שפצעה באופן אכזרי, את השוטר עדנאן.

י. סוף דבר

25. התביעה עמדה בנטל והוכיחה את כל יסודות העבירה, מעל לכל ספק סביר. אשר על כן, אני מרשיע בזאת את הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום, כדלקמן: חבלה חמורה בכוונה תחילה, עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - "**חוק העונשין**"), ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(2)+(3)+סעיף 25 לחוק העונשין והשתתפות בהתפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"א ניסן תשע"ו, 19 אפריל 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשמים.